

Baarle-Nassau
Baarle-Hertog

Programmabegroting 2024

datum: 10 oktober 2024

Zaaknummer: 1045504

Gemeente Baarle-Nassau
Postbus 105
5110 AC Baarle-Nassau

Telefoonnummer 013-5075200
Email: info@baarle-nassau.nl
website: www.baarle-nassau.nl

Voorwoord

Het college van burgemeester en wethouders van Baarle-Nassau presenteert u de meerjarenbegroting 2024-2027. Baarle-Nassau heeft te maken met een forse korting op de rijksbijdrage. Om de begroting 2024 sluitend te maken en de vele voorzieningen vast te houden, moeten we ingrijpende keuzes maken en maatregelen nemen om meer inkomsten te genereren.

Het college stelt daartoe een relatief forse woonlastenverhoging voor van gemiddeld 13,9%. We vinden dit verantwoord omdat de woonlasten, die bestaan uit de onroerendezaakbelasting, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing, voor een meerspersoonshuishouden in Baarle-Nassau met € 927,- nog onder het gemiddelde niveau van Nederland blijven.

Een andere onzekerheid die voor alle Nederlandse gemeenten geldt, is het structurele tekort in het gemeentefonds vanaf 2026. Een volgende regering zal hiermee aan de slag moeten. Maar om nieuwe toekomstige investeringen mogelijk te maken ontkomen we er samen met de gemeenteraad zelf ook niet aan, Baarle-Nassau in een positie brengen die financieel op langere termijn houdbaar is.

In de begroting 2024 stelt het college beperkt nieuw beleid voor. Maar dat betekent niet dat er weinig gebeurt. Integendeel, we kiezen ervoor onze uitvoeringskracht op peil te houden en de bestaande plannen, geheel in lijn met de perspectiefnota die de gemeenteraad op 12 juli jl. heeft vastgesteld, te realiseren. Zo moeten we in 2024 besluiten over belangrijke investeringen zoals het Cultuurcentrum en de huisvesting van de ABG-organisatie. Tegelijkertijd gaan we door met de realisatie van het Masterplan Centrum. Ook blijft het college werken aan een sociale, groene en gezonde gemeente. Tevens investeren we in de ABG-samenwerking en de ABG-organisatie die zorgt voor de dienstverlening aan onze inwoners en ondernemers.

En vanwege onze bijzondere grens- en enclavesituatie willen we de grensoverschrijdende en regionale samenwerking structureel meer vorm en inhoud geven.

Baarle-Nassau, 10 oktober 2023

WETHOUDER FINANCIEN
J.J.M. van Tilborg

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Inhoudsopgave	5
Inleiding	7
Beleidsbegroting	11
Programmaplan	13
Veiligheid.....	21
Verkeer, vervoer en waterstaat	25
Economie.....	29
Onderwijs	33
Sport, cultuur en recreatie	37
Sociaal domein	43
Volksgezondheid en milieu	51
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing.....	57
Algemeen	63
Paragrafen	69
Lokale heffingen.....	71
Weerstandsvermogen en risicobeheersing	79
Onderhoud kapitaalgoederen	85
Financiering	89
Bedrijfsvoering	91
Verbonden partijen.....	95
Grondbeleid	97
Enclavesituatie	101
Duurzaamheid.....	103
Wet Open Overheid	107
Financiële begroting	109
Overzicht van baten en lasten	111
Incidentele baten en lasten.....	113
Overzicht van reserves en voorzieningen	115
Overzicht mutaties reserves	121
Investeringsplan	123
Investerings- en financieringsstaat	125
Meerjarige balans	127
EMU-Saldo.....	129
Taakveldindeling	131
Financiële beleidsuitgangspunten	137
Bijlagen	141
BBV Indicatoren.....	143
Lijst van gebruikte afkortingen	149

Inleiding

In deze inleiding geven wij een toelichting op de opzet van de begroting en op de aanpassingen van het financieel meerjarenperspectief na het vaststellen van de Perspectiefnota 2024-2027.

Opzet begroting

Ten opzichte van de begroting 2023 zijn geen noemenswaardige wijzigingen doorgevoerd. Per programma zijn de meest relevante beleidsmatige aandachtspunten voor 2024, zo concreet mogelijk vertaald in te realiseren doelstellingen en de daarbij behorende activiteiten. Daarnaast is per programma een apart onderdeel opgenomen waar wordt ingegaan op een aantal reguliere taken die binnen het betreffende programma plaatsvinden. Er is dus een duidelijk onderscheid gemaakt tussen te realiseren doelstellingen en reguliere taken.

Om globaal inzicht te geven in welke baten en lasten op een programma worden verantwoord en hoe deze baten en lasten zich verhouden tot de totale begroting, zijn per programma een viertal cirkeldiagrammen opgenomen.

Per programma wordt een financiële toelichting gegeven op de budgetverschillen tussen de gewijzigde begroting 2023 en de begroting 2024. De budgetten die zijn opgenomen in de kolom "Begroting 2023", betreft telkens de primaire budgetten 2023, inclusief de wijzigingen tot en met de 1e tussentijdse rapportage 2023.

Achteraan in de begroting zijn de indicatoren opgenomen die vanuit het BBV verplicht zijn gesteld. Alleen de cijfers, zoals deze zijn opgenomen op de website "Waar staat je gemeente.nl", zijn opgenomen in de begroting. De cijfers van de gemeente Baarle-Nassau worden telkens vergeleken met de landelijke cijfers.

Structureel sluitende begroting

De provincie beoordeelt jaarlijks of het begrotingsjaar structureel en reëel in evenwicht is. De hiervoor geldende toezichtcriteria zijn vastgelegd in artikel 203 van de Gemeentewet. Het structureel begrotingssaldo wordt bepaald door het begrotingssaldo te zuiveren van incidentele baten en lasten. Omdat het in de begroting gepresenteerde begrotingssaldo, het saldo tussen zowel de incidentele als structurele lasten en baten betreft, is bij het hoofdstuk "Incidentele baten en lasten" een tabel opgenomen met het structurele begrotingssaldo.

Het totale saldo (incidentele en structurele lasten en baten) van de begroting 2024 inclusief de 1e begrotingswijziging is € 107.000 positief (zie tabel 3 op blz. 9).

Financieel meerjarenperspectief

Het vertrekpunt voor de begroting 2024 is de perspectiefnota 2024-2027. Het financieel meerjarenperspectief zag er in de perspectiefnota, die in de raadsvergadering van 12 juli 2023 is vastgesteld, als volgt uit:

Tabel 1

Omschrijving (afronding op € 100)	2024	V/N	2025	V/N	2026	V/N	2027	V/N
Saldo vastgestelde PPN 2024-2027 d.d. 12.07.2023	75.100	V	147.000	V	166.800	V	-373.000	N
Voorlopig saldo (meerjaren)perspectief	75.100	V	147.000	V	166.800	V	-373.000	N

Financieel risico

De algemene uitkering, op basis van de meicirculaire 2023, is voor de jaren 2026 en 2027 (de zogenaamde ravijnjaren) lager dan de algemene uitkering in 2025. Dit heeft de volgende oorzaken:

- De raming van het (structureel) accres is voor het jaar 2026 en 2027 negatief doordat in het regeerakkoord, het extra cumulatief accres 2022-2025, met ingang van 2026 voor een groot deel weer aan het gemeentefonds wordt onttrokken. Daar bovenop wordt in 2026 een opschalingskorting* ingeboekt zonder dat er sprake is van een taakwijziging. Door het negatieve accres leiden gemeenten aanvullend een koopkrachtverlies, omdat de prijzen en lonen ook in 2026 en 2027 blijven stijgen.
- Ook wordt op grond van het huidige regeerakkoord, in de ramingen van het accres 2026 en 2027, gemeenten een volume-accres voor elk van deze jaren onthouden.

Het Rijk werkt met gemeenten en provincies door aan een nieuwe financieringssysteem vanaf 2026. Maar hoe de financiering van gemeenten er vanaf 2026 uit ziet, is en blijft een groot vraagteken. Het is nog steeds wachten op concrete plannen daarvoor. Mogelijk krijgen lokale overheden – gemeenten en provincies – de beschikking over een groter eigen belastinggebied, maar zeker is dat allerminst.

Vooruitlopend op de nieuwe financieringssysteem is bij de PPN, voor de jaren 2026 (€ 1,18 mln.) en 2027 (€ 1,32 mln.), een correctie toegepast op de algemene uitkering. Het uitgangspunt daarbij is dat de algemene uitkering 2026 gelijk zal zijn aan die van 2025, met daarbij opgeteld een correctie voor de inflatie in 2026. Deze systematiek is vervolgens ook toegepast op 2027.

(Via de 1e begrotingswijziging worden de correcties op de algemene uitkering, a.g.v. de septembercirculaire, bijgesteld naar 1,24 mln. voor 2026 en 1,00 mln. voor 2027 > zie ook tabel 4)

Het VNG-bestuur adviseert haar leden om in de meerjarenbegroting het lokale tekort vanaf 2026 zichtbaar te maken. Het college heeft er echter voor gekozen, vast te houden aan de lijn, zoals die in de perspectiefnota 2024 is gehanteerd en ook door de raad is vastgesteld. Om het inzicht te vergroten zijn hierboven wel de correcties weergegeven die toegepast zijn op de algemene uitkering.

* Nederlandse gemeenten zouden volgens de regering tot grotere eenheden van meer dan 100.000 inwoners moeten fuseren (opschalen). Er kan dan efficiënter worden gewerkt waardoor er minder geld uit het Gemeentefonds hoeft te worden betaald (opschalingskorting).

Bijgesteld financieel meerjarenperspectief 2024-2027

Bij het opstellen van de begroting 2024 hebben de volgende aanpassingen van het financieel meerjarenperspectief plaatsgevonden.

Tabel 2

Omschrijving	2024	V/N	2025	V/N	2026	V/N	2027	V/N
Saldo vastgestelde PPN 2024-2027 d.d. 12.07.2023	75.143	V	147.015	V	166.819	V	-373.034	N
<u>Mutaties na vaststelling PPN 2024-2027</u>								
Rente langlopende geldleningen	52.800	V	30.700	V	-42.800	N	-111.800	N
Diverse kleine verschillen	8.198	V	12.793	V	8.504	V	36.622	V
Saldo Meerjarenbegroting 2024-2027 (boekwerk)	136.141	V	190.508	V	132.523	V	-448.212	N

Toelichting

Hieronder volgt een toelichting op bovenstaande posten.

Mutaties na vaststelling PPN 2024-2027*Rente langlopende geldleningen*

Het rentevoordeel in 2024 en 2025 ontstaat met name omdat diverse investeringen ten opzichte van de begroting 2023 zijn doorgeschoven naar een later jaar. Daarnaast is als gevolg van de stijgende rente op de kapitaalmarkt het rentepercentage verhoogd van 3% naar 3,5%. Ook is voor het jaar 2027 een extra lening opgenomen van € 1 mln. die in de huidige begroting 2023-2026 nog niet was opgenomen.

Diverse kleine verschillen

Ten opzichte van de perspectiefnota 2024 zijn op een aantal budgetten wijzigingen doorgevoerd met een beperkte financiële impact. Het betreft hier onder andere het toerekenen van btw en rente aan de gesloten exploitaties afval en riolering.

1e begrotingswijziging 2024-2027

Na de technische afronding van de financiële begroting heeft nog een aantal wijzigingen plaats gevonden welke niet meer tijdig in alle financiële tabellen die in deze programmabegroting zijn opgenomen, konden worden verwerkt. Deze wijzigingen nemen we daarom op in de 1e begrotingswijziging 2024 (tabel 3).

Tabel 3

Omschrijving	2024	V/N	2025	V/N	2026	V/N	2027	V/N
Saldo Meerjarenbegroting 2024-2027 (boekwerk)	136.141	V	190.508	V	132.523	V	-448.212	N
<u>1e begrotingswijziging MJR 2024-2027</u>								
- Extra wethouder (salaris + pensioenopbouw)	-110.000	N	-110.000	N	-55.000	N		
- Bijdrage "Van Gogh Nationaal Park)	-8.500	N						
Dekking t.l.v. Ruimte voor Ruimte gelden	8.500	V						
- Toezicht en handhaving Jeugdzorg en WMO	-9.000	N	-25.000	N	-25.000	N	-25.000	N
- Structureel effect 2e Turap 2023 (excl. sept.circ.)	-36.500	N	-16.900	N	-36.900	N	-36.900	N
- Septembercirculaire 2023	126.265	V	101.727	V	113.032	V	4.697	V
Saldo Meerjarenbegroting 2024-2027	106.906	V	140.335	V	128.655	V	-505.415	N

Extra wethouder

Op basis van de lopende coalitieonderhandelingen wordt rekening gehouden met een extra wethouder gedurende de huidige bestuursperiode.

Van Gogh Nationaal Park

Deelname aan het Van Gogh Nationaal Park wordt met één jaar verlengd.

Toezicht en handhaving Jeugd en WMO

De gemeente Tilburg voert in het kader van de Jeugdzorg en de WMO het toezicht en de handhaving uit. Voor het toezicht en de handhaving heeft de gemeente Tilburg al geruime tijd 6 fte in dienst. Afgelopen jaar hebben de 'Follow the Money' artikelen* voor nogal wat politieke ophef gezorgd in Tilburg. Hierdoor heeft de Tilburgse gemeenteraad besloten de beschikbare capaciteit voor toezicht en handhaving uit te breiden met 6,5 fte waardoor de totale capaciteit uitkomt op 12,5 fte. Tot op heden heeft de gemeente Tilburg deze taak uitgevoerd zonder daarvoor de rekening bij de regio neer te leggen. In 2024 gaan ze dit voor de eerste keer wel doen. Omdat de regio niet betrokken is geweest bij het besluit tot uitbreiding van de capaciteit zal de gemeente Tilburg vanaf 2024 enkel de kosten van de initieel beschikbare capaciteit (=6 fte) doorbelasten aan de regio. Het gaat hierbij om een bedrag van ongeveer € 600.000. Voor de jaren na 2024 zullen ze in gesprek gaan met het bestuur van de regio. In onze begroting houden wij er rekening mee dat wij in 2024 ons aandeel in 6 fte zullen moeten betalen. Vanaf 2025 verwachten wij dat wij als regiogemeente ons aandeel in 12,5 fte te zullen moeten betalen.

* De artikelen van Follow the Money gingen over misstanden in de zorg in casu zorgaanbieders die zich verrijkten met zorggeld, terwijl de cliënten niet de zorg kregen die ze nodig hadden en waarvoor betaald werd.

Structureel effect 2e Turap 2023

Voor een toelichting op de diverse posten met een structureel effect vanuit 2023 wordt verwezen naar de 2e Turap 2023.

Septembercirculaire 2023

Voor een uitgebreide toelichting op de septembercirculaire 2023 wordt verwezen naar de 2e Turap 2023.

Tabel 4

Omschrijving	2024	V/N	2025	V/N	2026	V/N	2027	V/N
Saldo meerjarenbegroting 2024-2027 incl. 1e begr.wijz.	106.906	V	140.335	V	128.655	V	-505.415	N
Septembercirculaire (stelpost ravijnjaar)					-1.240.000	N	-996.000	N
Saldo Meerjarenbegroting 2024-2027	106.906	V	140.335	V	-1.111.345	N	-1.501.415	N

Bovenstaande tabel geeft de saldi weer exclusief de correcties die, door de gemeente Baarle-Nassau, zijn toegepast op de algemene uitkering i.v.m. de ravijnjaren 2026 en 2027.

Beleidsbegroting

Programmaplan

Bestuur en ondersteuning

Wat willen we bereiken?

Bestuur

Samen met inwoners, ondernemers, bestuurlijke en maatschappelijke partners werken we als zelfstandige, zelfbewuste en unieke gemeente aan een gemeenschap waar het fijn wonen, werken, recreëren en leven is. Vanuit onze kernwaarden “Baarle BRUIST”, de keuzes in onze toekomstvisie 2030, het perspectief op onze bestuurlijke toekomst en het coalitieprogramma “Grote opgaven, lokale aanpak”, voeren we onze wettelijke taken uit en dragen bij aan het oplossen van maatschappelijke opgaven. Gezien onze bijzondere historische en geografische situatie zoeken we actief naar partnerschappen, zowel aan deze als aan de andere kant van de landsgrens, om (grens)knelpunten op te lossen en om de potentie van het (grens)gebied voor onze gemeenschap te vervullen.

Dienstverlening

Onze gemeente biedt producten en diensten aan inwoners, bedrijven en organisaties. In ons werk staan zij centraal. Daarbij werken we actief samen met onze partners. Onze servicenormen zijn leidend in onze dienstverlening. Dit betekent o.a. dat we begrijpelijk communiceren naar onze inwoners en ze op de hoogte houden van het verloop van hun (aan)vragen. Waar passend betrekken we inwoners bij ons beleid. Met een integraal programma Dienstverlening ontwikkelen we onze dienstverlening continu door, organisatiebreed.

Beheer overige gebouwen en gronden

De gemeente beschikt via eigendom over een aantal gebouwen om aan haar kerntaken uitvoering te (laten) geven. Het vastgoedbeheer willen we professioneel en efficiënt vormgeven. In dit kader zijn de onderhoudsplannen voor de periode 2024-2033 in 2023 opnieuw geactualiseerd.

DOELSTELLINGEN 2024

0.1 Vaststellen gezamenlijke agenda met Alphen-Chaam en Gilze en Rijen

Het vaststellen van een gezamenlijke agenda met Alphen-Chaam en Gilze en Rijen moet bijdragen aan de ontwikkeling van het ABG-gebied. Ook draagt een gezamenlijke agenda bij aan het stellen van prioriteiten voor (regionale) samenwerkingsverbanden, zowel met betrekking tot onze samenwerking in West-Brabant als in Hart van Brabant, als met betrekking tot onze aanhaking op lobbyactiviteiten van de K80 en VNG.

0.2 Uitvoeren van het programma Grensoverschrijdende Samenwerking

Het programma Grensoverschrijdende Samenwerking 2022-2026 heeft als doel binnen alle vakgebieden de aandacht voor grensoverschrijdende samenwerking op een meer structurele manier vorm te geven. Een uitvoeringsprogramma is hierbij een extra instrument om bestuurlijke en ambtelijke prioriteiten te positioneren.

0.3 Doorontwikkeling van het Grensinfopunt Baarle

Grensinfopunt Baarle valt in 2024 onder een landelijke evaluatie. Tevens onderzoekt GIP Baarle samen met de andere GIP's in Noord-Brabant hoe zij effectiever kunnen samenwerken om de grensregio laagdrempelig te kunnen voorzien van informatie over wonen, werken en studeren over de grens.

0.4 We bepalen onze positionering binnen de districtelijke- en regionale samenwerking

De komst van de SRBT is een incentive voor de versterking van de samenwerking binnen district De Baronie. Tevens zorgt deze voor verschuivingen binnen het regionale speelveld. In dit verband wordt bezien of er een verbinding gelegd kan worden tussen de Baronie-gemeenten en de gemeenten die onder Hart van Brabant vallen. In 2024 dient de verkenning naar mogelijke invulling van deze samenwerking afgerond te worden.

0.5 Realiseren huisvesting (op nieuwe locatie) ABG-organisatie

2024 staat in het teken van verdere keuzes rond de centrale huisvesting. In januari 2024 is de Europese selectie van de architect afgerond, evenals de offertetrajecten voor de andere benodigde adviseurs. Eind Q1-2024 zal dan het Voorlopig ontwerp gereed zijn, op basis waarvan door de raad het definitieve krediet beschikbaar kan worden gesteld. Medio 2024 is de verwachting om het Definitief ontwerp gereed te hebben zodat eventuele verdere procedures opgestart kunnen worden zoals de Europese selectie voor de uitvoerende partij(en).

0.6 Huisvesting bestuurszetel

De bestuurszetel wordt voorzien in het huidige gemeentehuis in Baarle-Nassau. De voortgang van de planontwikkeling hiervoor heeft een mogelijke relatie met het verloop van besluitvorming m.b.t. het CCB en de verdere realisatie van de ABG kantoorlocatie. Afhankelijk hiervan zal de huisvesting van de bestuurszetel met herontwikkeling van de vrijkomende ruimte, naar verwachting verder opgepakt worden in Q1 -2024.

0.7 Uitvoering geven aan het programma Dienstverlening

Met het programma Dienstverlening bereiden we ons voor op de toekomst. We willen de klanttevredenheid aantoonbaar vasthouden of verhogen over producten en dienstverlening in brede zin.

Wat gaan we ervoor doen?

Nr.	Doelstelling	Specifieke activiteit
0.1	Opstellen gezamenlijke agenda met Alphen-Chaam en Gilze en Rijen	<ul style="list-style-type: none"> • Inrichten en doorlopen van een gedegen proces • Besluitvorming over het resultaat van het proces
0.2	Uitvoeren van het programma Grensoverschrijdende Samenwerking	<ul style="list-style-type: none"> • Werken aan concrete projecten / knelpunten • Prioriteiten stellen aangaande bestuurlijke en ambtelijke inzet • “Regulier maken” in de organisatie van grensoverschrijdende samenwerking
0.3	Doorontwikkeling van het Grensinfopunt Baarle	<ul style="list-style-type: none"> • Het gezamenlijk optrekken met andere GIP's in campagnes, aanschaf materiaal en communicatie. • Organiseren van bijeenkomsten/informatiesessies met netwerkpartners. • Evaluatie GIP Baarle i.s.m. de andere Brabantse GIP's. • Een nieuwe subsidieaanvraag indienen bij Rijksoverheid.
0.4	We bepalen onze positionering binnen de districtelijke en regionale samenwerking	<ul style="list-style-type: none"> • We bepalen welke onderwerpen voor ons prioriteit hebben binnen de verschillende samenwerkingsverbanden; • Als afgeleide hiervan bepalen we onze deelname m.b.t. de verschillende beleidsterreinen in het district c.q. de regio.
0.5	Realiseren huisvesting ABG-organisatie	<ul style="list-style-type: none"> • Definitief ontwerp opleveren
0.6	Realiseren huisvesting bestuurszetel	<ul style="list-style-type: none"> • Plan ontwikkelen
0.7	Uitvoering geven aan het programma Dienstverlening	<ul style="list-style-type: none"> • Actualiseren van onze Visie Dienstverlening (2014). • Lanceren vernieuwde gemeentelijke website. • Optimaliseren van onze dienstverlening in brede zin, waarbij we streven naar een ruim voldoende klanttevredenheid.

REGULIERE TAKEN (GOING CONCERN)

0.8 Samenwerking met Baarle-Hertog

We werken samen met Baarle-Hertog in de "BGTS Baarle". In dit jaar verkennen we verder mogelijkheden van deze BGTS en lossen we eventuele onvoorziene knelpunten op. Daarnaast streven we er naar samen met Baarle-Hertog te bezien of en hoe het Cultuurcentrum Baarle een plaats kan krijgen in de BGTS. We werken samen verder aan het realiseren van het bestuursakkoord.

0.9 Samenwerking ABG

Naar aanleiding van de raadsbesluiten van de gemeenteraad van AC, BN en GR in 2021 om de ABG-samenwerking voort te zetten, investeren we in 2024 verder in de doorontwikkeling van de ABG-organisatie.

0.10 Informatie, Innovatie & ICT

De afdeling Informatie, Innovatie en ICT zorgt voor integraal (her-)gebruik van eenduidige gegevens voor dienstverlening, beheersdoeleinden, bedrijfsvoering en bestuurlijke advisering. Dit in de vorm van beheer van de basisregistraties, informatie voorziening en gegevensmanagement voor data gestuurd werken. Op basis van de I-visie wordt het "ABG"-ICT landschap aangepast op landelijke ICT architectuur ontwikkeling, wetgeving en maatschappelijke trends. ICT vernieuwingen worden waar mogelijk gedaan in samenwerking met de Equalit gemeenten.

In de ABG begroting zijn de volgende majeure projecten met een grote ICT component voor 2024 voorzien,

- Het vergroten van veilig en zorgvuldig werken door maximale inzet van Microsoft 365 en vergaande omschakeling naar gebruik van beveiligde apparaten, thuis en op kantoor.
- Transparantie van overheidsinformatie verzorgen die vanuit wetgeving Open Overheid (WEP, WOO en WMeBV) gevraagd wordt.

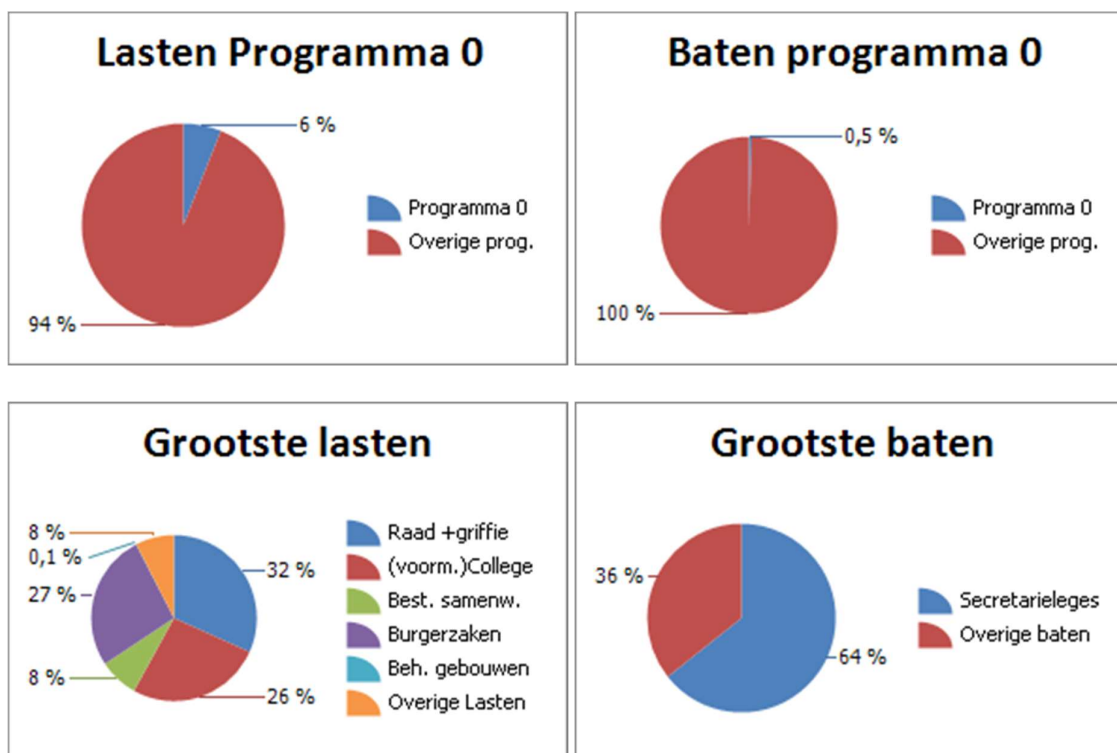
0.11 Dienstverlening

Maatschappelijke ontwikkelingen en veranderingen in wet- en regelgeving hebben directe invloed op het werk van Burgerzaken, Klantcontactcentrum en Klantcommunicatie. Dit vraagt enerzijds om actuele vakkennis en anderzijds om alertheid en flexibiliteit. De verdergaande digitalisering zorgt daarbij voor verschuiving van werk van balie naar midoffice en backoffice. De complexiteit van zaken neemt toe en (informatie)veiligheid en bestrijding van identiteitsfraude stellen extra eisen aan inrichting van het werk en opleiding. Om dit te kunnen borgen plegen we hier extra inzet op. Voor Klantcommunicatie zetten we, vanwege inclusie, ook komend jaar zowel offline als online kanalen in. We communiceren in begrijpelijke en eenvoudige taal.

Wat gaat het kosten?

Bedragen X € 1.000

Code	Omschrijving taakveld	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
		2022	2023	2024	2025	2026	2027
Totaal lasten programma 0		1.343	1.389	1.374	1.383	1.397	1.425
Totaal baten programma 0		229	108	109	109	109	109
Saldo lasten en baten programma 0		-1.114	-1.281	-1.265	-1.274	-1.288	-1.316

Toelichting budgetverschillen

De belangrijkste verschillen tussen de ramingen in begroting 2024 en begroting 2023 zijn:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	L/B	Bedrag	V/N
1 De te betalen bijdrage aan de GR ABG is toegenomen.	L	-17	N
2 In 2023 is eenmalig een budget opgenomen voor een pilot met als doel extra subsidies te verwerven.	L	20	V
3 In 2023 is een budget geraamd t.b.v. een klanttevredenheidsonderzoek (1x per 4 jaar)	L	5	V
4 In 2023 is een budget geraamd t.b.v. het project "Grensoverschrijdende Samenwerking Jongerevenementen". Hierdoor zijn de kosten in 2024 lager dan in 2023.	L	12	V
5 In 2023 is extra budget geraamd op de post verkiezingen (o.a. voor externe inhuur). Hierdoor zijn de geraamde kosten voor 2024 lager.	L	11	V
6 In verband met het verplicht instellen van een rekenkamer met ingang van 2024 nemen de kosten toe.	L	-5	N
7 Diverse kleine verschillen.	L	-10	N
Totaal		16	V

Veiligheid

Wat willen we bereiken?

We streven naar een veilige leefomgeving voor alle inwoners, ondernemers en bezoekers van onze gemeente. We zetten in op het vergroten van de veiligheid en het veiligheidsgevoel van onze inwoners. Dit doen we door actief mee te werken aan oplossingen voor (grensoverschrijdende) ondermijnende criminaliteit en goed te kijken naar de wijze waarop onze BOA's worden ingezet.

Een van de kerntaken van de overheid is om adequaat te handelen bij noodsituaties. Wij willen daarom de preventie, voorbereiding en bestrijding van dergelijke situaties op peil houden. In regionaal verband zetten we in op een adequate organisatie voor de beheersing van rampen.

DOELSTELLINGEN 2024

1.1 Uitvoering geven aan het integraal veiligheidsbeleid 2022-2026

In 2022 is het integraal veiligheidsbeleid 2022-2026 voor de gemeente Baarle-Nassau vastgesteld. In dit beleidsplan staan de thema's en onderwerpen waar we aandacht aan besteden. De specifieke doelen per jaar staan in het focusblad 2024.

1.2 Verbeteren grensoverschrijdende samenwerking

In het door de raad vastgestelde programma GROS 2022-2026 zijn een aantal specifieke doelstellingen op het gebied van veiligheid als prioriteit aangemerkt. Op het gebied van veiligheid willen we o.a. de samenwerking met Baarle-Hertog verder optimaliseren. Dit betreft met name de samenwerking op het gebied van grensoverschrijdende criminaliteit, ondermijning en rampenbestrijding/crisisbeheersing. Daarnaast zetten we onze unieke positie als gemeente in om knelpunten op het gebied van grensoverschrijdende veiligheid op regionaal, provinciaal, landelijk en Europees niveau onder de aandacht te brengen. Vuurwerk wordt in dit kader en in districtelijk verband een expliciet thema in 2024.

1.3 Bluswatervoorzieningen aanleggen en onderhouden

Door gewijzigd beleid van Brabant Water komt er op sommige plaatsen te weinig bluswater uit de brandkranen. Met minder bluswater via de drinkwaterleiding moeten we zoeken naar alternatieven voor het waarborgen van voldoende bluswater. Het enige alternatief voor langdurige brandbestrijding is om extra grondwaterputten te boren en voorzieningen bij open water te optimaliseren. Het watertekort bij extreme droogte nemen we mee in de verdere aanpak. Het blijft de komende jaren noodzakelijk om structureel nieuwe voorzieningen aan te leggen en te onderhouden.

Wat gaan we ervoor doen?

Nr.	Doelstelling	Specifieke activiteit
1.1	Uitvoering geven aan het integraal veiligheidsbeleid 2022-2026	Uitvoering geven aan de onderwerpen die zijn beschreven op het focusblad 2024.
1.2	Bluswatervoorzieningen aanleggen en onderhouden	Aanleggen van twee geboorde putten in 2024 en uitvoeren van onderhoud aan bestaande voorzieningen.
1.3	Verbeteren grensoverschrijdende samenwerking	<ul style="list-style-type: none">• Gezamenlijk beeld grensoverschrijdende ondermijningsactiviteiten.• Betere afstemming bestuurlijke mogelijkheden grensoverschrijdende ondermijningsactiviteiten.• Gezamenlijke oefening met Baarle-Hertog in het kader van incident- en rampenbestrijding.• Samenwerking verbeteren om tot een vuurwerkaanpak te komen.

REGULIERE TAKEN (GOING CONCERN)

1.4 Bewaken van de openbare orde en veiligheid

Samen met onze ketenpartners zetten we ons dagelijks in voor een veilig Baarle-Nassau. We monitoren wat er leeft en anticiperen hierop. Veiligheid binnen de gemeente is 24/7 in beweging. In het structurele overleg tussen de burgemeester en de teamchef van politie wordt het actuele beeld besproken en kunnen prioriteiten worden bijgesteld. We hebben daarbij oog voor het buitengebied en onze recreatieparken. We werken daarnaast intensief samen met Baarle-Hertog.

1.5 Samenwerking met Baarle-Hertog

We trekken samen op met Baarle-Hertog om de veiligheid in onze beide gemeenten te optimaliseren. Deze samenwerking richt zich met name op het gebied van overlast gevende situaties, criminaliteitsbestrijding, crisisbeheersing/rampenbestrijding en brandweezorg.

1.6 Aanpak ondermijning

Ondermijnende criminaliteit tast de fundamenten van onze samenleving aan. Het is voor onze inwoners wellicht minder zichtbaar dan overlast, maar het is een voedingsbodem voor allerlei vormen van overlast en criminaliteit.

Ondermijning is niet alleen een probleem van openbare orde en veiligheid. Onze organisatie heeft er met alle afdelingen mee te maken. Het wordt zichtbaar in uitkeringsfraude, valse inschrijvingen (vaak in combinatie met mensenhandel en afpersing), milieudelicten en heeft raakvlakken met privacywetgeving. In 2024 zetten we daarom wederom in op de aanpak van ondermijning op verschillende fronten, zowel in preventieve als in repressieve zin.

1.7 Sluiten van drugspanden continueren

Panden waarin verdovende middelen worden aangetroffen, sluiten we conform het Damoclesbeleid of overtreders ontvangen een bestuurlijke waarschuwing. De sluiting zorgt ervoor dat de rust rondom het pand weer kan terugkeren.

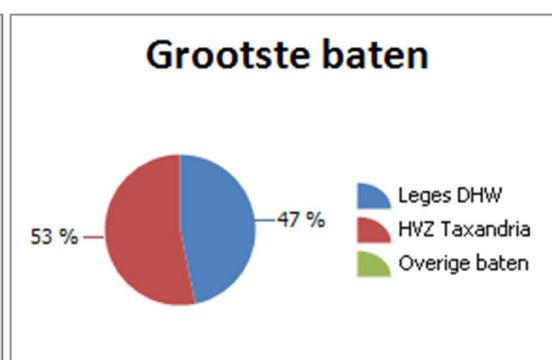
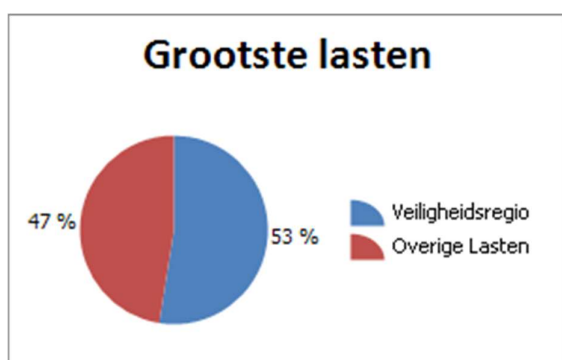
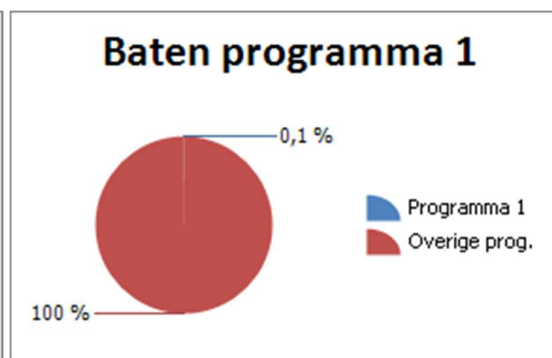
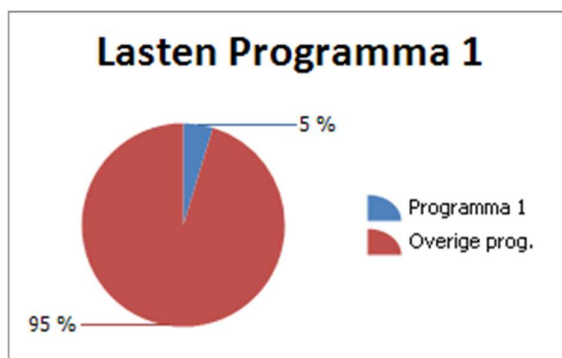
1.8 Goed uitgeruste en geoefende bevolkingszorg-organisatie

Sinds 1 oktober 2016 is de crisisbeheersing/rampenbestrijdingsorganisatie op districtsniveau Hart van Brabant georganiseerd zoals opleidingen, trainingen en oefeningen. Ook operationeel wordt samengewerkt, bijvoorbeeld tijdens grote branden, de coronapandemie en de opvang van (Oekraïense) vluchtelingen. We zien dat crisistypen veranderen en dat daarmee de vraag aan de lokale overheid ook anders is (bijvoorbeeld uitbraak infectieziekten, vluchtelingenopvang, maatschappelijke onrust en cyberaanvallen). Maatschappelijke ontwikkelingen en recente ervaringen uit huidige crisissen zijn de aanleiding om deze districtelijke crisisbeheersingsorganisatie verder door te ontwikkelen, waarbij de uitgangspunten kwaliteit, kwantiteit en kostenefficiëntie gewaarborgd blijven. De huidige financiële middelen Crisisbeheersing/Rampenbestrijding zijn toereikend.

Wat gaat het kosten?

Bedragen X € 1.000

Code	Omschrijving taakveld	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
		2022	2023	2024	2025	2026	2027
Totaal lasten programma 1		1.046	970	1.070	1.101	1.137	1.171
Totaal baten programma 1		33	15	15	15	15	15
Saldo lasten en baten programma 1		-1.014	-955	-1.055	-1.086	-1.121	-1.156

Toelichting budgetverschillen

De belangrijkste verschillen tussen de ramingen in begroting 2024 en begroting 2023 zijn:

		Bedragen x € 1.000		
	Omschrijving	L/B	Bedrag	V/N
1	De te betalen bijdrage aan de GR ABG is toegenomen.	L	-22	N
2	Het budget voor het Zorg- en Veiligheidshuis is m.i.v. 2024 verplaatst naar programma 6 "Sociaal domein". Op programma 6 leidt dit tot een nadeel. Per saldo is deze wijziging uiteraard neutraal.	L	8	V
3	De bijdrage aan de GR Veiligheidsregio MWB is toegenomen (o.a. inflatie).	L	-88	N
4	Diverse kleine verschillen	L/B	2	V
	Totaal		-100	N

Verkeer, vervoer en waterstaat

Wat willen we bereiken?

Mobiliteitsplan

De aanleg van de Randweg Baarle in 2019 biedt mogelijkheden om de verkeersstructuur in Baarle te verbeteren in samenhang met andere ruimtelijke ontwikkelingen. In juni 2021 is het gemeentelijk mobiliteitsplan Baarle vastgesteld. Verkeer dat niet in het centrum hoeft te zijn, werven we. Dit verkeer moet zoveel mogelijk gebruik maken van de randweg. Er is een verbod voor doorgaand vrachtverkeer ingesteld. Voor het merendeel van het centrum geldt een maximum snelheid van 30 km per uur.

Centrumplan

Met de aanleg van de Randweg komen er in het centrumgebied van Baarle kansen voor kwaliteitsverbetering van de openbare ruimte. In juni 2021 is het Masterplan Centrum Baarle vastgesteld. Uitgangspunt is opwaardering van de verblijfsfunctie met behoud van de verkeersfunctie en met meer ruimte en veiligheid voor fietsers en voetgangers. De plannen voor herinrichting ontwikkelen we in nauw overleg met Baarle-Hertog en in samenspraak met inwoners en ondernemers. De plannen voeren we gefaseerd uit en zijn mede afhankelijk van de financiële mogelijkheden van zowel Baarle-Nassau als Baarle-Hertog.

In samenspraak met de bewoners, ondernemers en belanghebbenden zijn de reconstructies van de Goorweg, Gen. Maczeklaan/Leliestraat, Hoogbraak en het weggedeelte Sint Annaplein/ Alphenseweg uitgevoerd. De reconstructie van de Kapelstraat is in uitvoering.

In 2023 is de voorbereiding gestart van de reconstructie Singel, Nieuwstraat en Molenstraat. Uitvoering hiervan is voorzien in 2024/2025. In 2026 is de Loswal en Sint Janstraat gepland. In 2027 is de reconstructie van het Sint Annaplein voorzien (parkgedeelte en parkeerterrein). In 2028 is de reconstructie Chaamseweg-Parallelweg voorzien.

Openbare verlichting

Een goed functionerende openbare verlichting is belangrijk voor sociale en verkeersveiligheid. Nieuwe technieken zorgen voor een lager energieverbruik.

DOELSTELLINGEN 2024

2.1 Verbeteren verkeersstructuur centrum Baarle

In 2024 onderzoeken we de nut en noodzaak van aanvullende maatregelen om de naleving van 30 km/uur en het verbod voor doorgaand vrachtverkeer te optimaliseren. De uitvoering van aanvullende maatregelen nemen we in ieder geval mee met geplande reconstructies en onderhoudswerkzaamheden.

2.2 Verbeteren van de kwaliteit van het centrum van Baarle

Het GMB en het Masterplan Centrum Baarle zijn beide vastgesteld in het GOB-plenair van juni 2021. Dit betekent dat we nu samen met Baarle-Hertog bezig zijn met de uitwerking van de actiepunten die leiden tot een verbetering van de verblijfsfunctie in het centrum. In 2022 zijn de Hoogbraak en het weggedeelte Sint Annaplein/Alphenseweg uitgevoerd. In 2023 / 2024 voeren we de reconstructie van de Kapelstraat uit. In 2023 is de voorbereiding voor de reconstructie van Singel, Nieuwstraat en Molenstraat opgestart. De uitvoering start in de tweede helft van 2024 en loopt door tot het voorjaar van 2025.

2.3 Verduurzamen en vervangen van masten en armaturen van de openbare verlichting

Een deel van de openbare verlichting is dringend aan vervanging toe. De voorbereiding start begin 2024 middels het opstellen van een onderhouds/vervangingsbestek. De uitvoering vindt vanaf eind 2024 en in 2025 plaats. Voor het vervangen van 487 masten en 737 oude armaturen door nieuwe armaturen met dimbare LED-lampen zijn in het investeringsplan middelen opgenomen.

Wat gaan we ervoor doen?

Nr.	Doelstelling	Specifieke activiteit
2.1	Verbeteren verkeersveiligheid	Onderzoeken aanvullende maatregelen in 30 km gebied.
2.2	Kwaliteitsverbetering centrum Baarle	Afronden voorbereiding en starten uitvoering reconstructie Singel, Nieuwstraat en Molenstraat
2.3	Verduurzamen en verbeteren openbare verlichting	Vervangen masten en armaturen

REGULIERE TAKEN (GOING CONCERN)

2.4 Afronding reconstructie Kapelstraat

In juni 2023 is de aannemer gestart met de uitvoering van de reconstructie van de Kapelstraat tussen Molenstraat en Visweg. Dit is een gezamenlijk project van de gemeenten Baarle-Nassau en de Baarle-Hertog. Bij de reconstructie vervangen we de riolering door een gescheiden rioolstelsel, brengen we nieuwe verhardingen aan en planten meer groen. De aannemer rond zijn werkzaamheden naar verwachting in maart 2024 af.

2.5 Vervanging bruggetje Groeske in Castelle.

De technische staat van het bruggetje is slecht, daarom is vervanging noodzakelijk. De voorbereidingen zijn in 2023 opgestart. Uitvoering vindt plaats in de eerste helft van 2024.

2.6 Onderhoud openbare verlichting

Bij het reguliere onderhoud gaan we zoveel mogelijk voor duurzame oplossingen zoals dimbare LED-verlichting. Bij grootschalige reconstructies vervangen we openbare verlichting en is dimbare LED de standaard norm. Oude fluorescentielampen worden vanaf medio 2023 niet meer gemaakt. Begin 2024 stellen we een nieuw raambestek op voor het onderhoud.

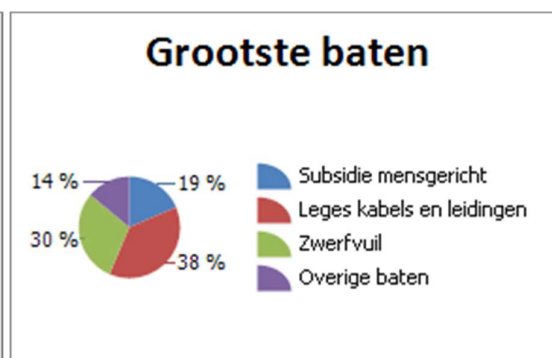
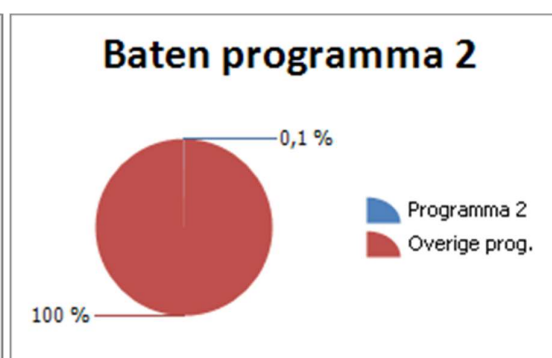
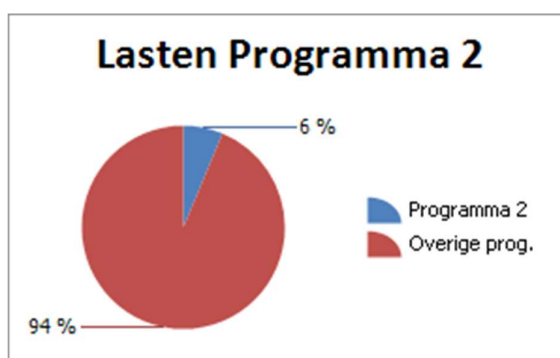
2.7 Uitvoeren onderhoud verhardingen op basis van het vastgestelde uitvoeringsprogramma

We voeren het geprogrammeerd groot en klein onderhoud wegen uit. In 2022 heeft de globale visuele wegininspectie plaats gevonden. Hieruit volgt een nieuw wegbeheerplan 2023-2027 met bijbehorend uitvoeringsprogramma. In 2025 voeren we een nieuwe wegininspectie uit. Bij een deel van de wegen is sprake van achterstallig onderhoud (kwaliteitsniveau D). Dit kan leiden tot schades, kapitaalvernietiging en/of onveilige situaties. In 2024/2025 gaan we dit herstellen.

Wat gaat het kosten?

Bedragen X € 1.000

Code	Omschrijving taakveld	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
		2022	2023	2024	2025	2026	2027
Totaal lasten programma 2		1.093	2.153	1.432	1.465	1.516	1.545
Totaal baten programma 2		54	27	27	27	27	27
Saldo lasten en baten programma 2		-1.039	-2.127	-1.405	-1.437	-1.489	-1.518

Toelichting budgetverschillen

De belangrijkste verschillen tussen de ramingen in begroting 2024 en begroting 2023 zijn:

Bedragen x € 1.000				
	Omschrijving	L/B	Bedrag	V/N
1	De te betalen bijdrage aan de GR ABG is toegenomen.	L	-33	N
2	Met ingang van 2024 wordt de rente vanuit het taakveld treasury toegerekend aan de diverse taakvelden in de begroting. Dit leidt tot een nadeel op dit programma en een voordeel op het taakveld Treasury. Per saldo is het effect neutraal.	L	-87	N
3	In 2024 wordt voor het eerst afgeschreven op de projecten "Reconstructie Kapelstraat", "Reconstructie St. Annaplein" en "Reconstructie Meerleseweg". Hierdoor nemen de kapitaallasten toe t.o.v. 2023.	L	-59	N
4	In 2023 wordt eenmalig een bedrag toegevoegd aan de voorziening wegen t.b.v. het wegwerken van het achterstallig onderhoud.	L	893	V
5	Diverse kleine verschillen	L/B	8	V
	Totaal		722	V

Economie

Wat willen we bereiken?

Een goede economische structuur is van groot belang voor de ontwikkeling van onze bedrijven en voor de werkgelegenheid en leefbaarheid in onze gemeente. In nauw overleg met onze bedrijven zetten wij in op de versterking en bevordering van deze structuur.

De gemeente richt zich vanuit haar rol daarbij op samenwerken, verbinden, netwerken, initiëren en stimuleren met aandacht voor collectieve belangen, draagvlak en cofinanciering. Met de Regio West-Brabant (RWB), de Regionale ontwikkelingsmaatschappij voor West-Brabant (REWIN), Toerisme Baarle, Stichting Ondernemend Baarle (StOB) en andere (ondernemers)-verenigingen beschikken we over goede samenwerkingspartners. We onderhouden bovendien een goede relatie met Midpoint Brabant.

Op lokaal en regionaal niveau zetten wij in op het verbeteren van de infrastructuur voor onze bedrijven, zowel fysiek als qua kennis. Er moet steeds gewerkt worden aan het verbeteren van het vestigingsklimaat.

Gemeente Baarle-Nassau is een aantrekkelijke gemeente om te verblijven, te recreëren en te ondernemen. Dat moet onder andere leiden tot een vitale (verblijfs)economie en een leefbare en inclusieve samenleving. Onze ambitie is om de (vrijtijdseconomie in gemeente Baarle-Nassau blijvend te bevorderen. Om dit te bereiken hebben we voor 2024 nieuwe doelstellingen geformuleerd, blijven we doorgaan met bestaande projecten, onze reguliere taken en de samenwerking in de regio op gebied van toerisme en recreatie.

DOELSTELLINGEN 2024

3.1 Herijken visie vrijetijdseconomie Baarle-Nassau

In 2023 is middels een opdrachtbrief/notitie de basis gelegd voor herijking van de visie 'Vrijtijdseconomie Baarle-Nassau'. Met de verschillende partners zijn al verkennende gesprekken (evaluatie) gevoerd. In 2024 wordt de herijking vastgesteld.

3.2 Ontwikkelen uitvoeringsplan (herijkte) visie vrijetijdseconomie Baarle-Nassau

We werken in 2024 samen met de verschillende toeristische partners (denk o.a. aan Toerisme Baarle, ondernemersvereniging StOB, het ondernemersfonds Baarle en gemeente Baarle-Hertog) aan een dynamisch uitvoeringsplan. Het uitvoeringsplan is een vervolg op de herijking visie vrijetijdseconomie die ook in 2024 wordt vastgesteld.

Wat gaan we ervoor doen?

Nr.	Doelstelling	Specifieke activiteit
3.1	Herijken visie vrijetijdseconomie Baarle-Nassau	Vaststellen herijking
3.2	Ontwikkelen uitvoeringsplan (herijkte) visie	Vaststellen uitvoeringsplan

REGULIERE TAKEN (GOING CONCERN)

3.3 Bels Lijntje, de motor voor duurzaam grenstoerisme

We werken in een (grensoverschrijdend) samenwerkingsverband met de gemeenten Alphen-Chaam, Baarle-Hertog, Ravels, Turnhout, Goirle en Tilburg aan een gezamenlijk basisinfrastructuur (route met knooppunten) en een huisstijl voor het Bels Lijntje (BL). We hebben met onze samenwerkingspartners van het BL een Interreg aanvraag ingediend onder de naam 'Brabant kust de Kempen' (om zo aanspraak te kunnen maken op Europese subsidie). Uitgaande van toekenning van de aanvraag (in oktober 2023) werken we (in gezamenlijkheid) in de periode van april 2024 tot april 2027 aan de verdere inrichting, ontsluiting en bekendheid van het BL.

3.4 Toerisme Baarle

Toerisme Baarle is de samenwerkingspartner van de gemeente Baarle-Nassau om activiteiten te ontplooiën op het gebied van vrijetijdseconomie. We bepalen ieder jaar waar in de uitvoering de accenten komen te liggen. Deze accenten worden in de vorm van prestatieafspraken vastgelegd in de jaarlijkse subsidiebeschikkingen.

3.5 De Grensvallei

We maken deel uit van het samenwerkingsverband samen met de gemeenten Baarle-Hertog, Hoogstraten en Merksplas. Er worden voornamelijk kleinschalige recreatieve evenementen en activiteiten georganiseerd.

3.6 Regionale samenwerking vrijetijdseconomie

We participeren bestuurlijk en ambtelijk actief binnen regionale overlegstructuren en maken hier optimaal gebruik van om onze ambities te verwezenlijken. Zo nemen we ambtelijk en bestuurlijk deel aan LandStad de Baronie en maken we deel uit van het kernteam vrijetijdseconomie in de regio West-Brabant en Stedelijke Regio Breda-Tilburg. We dragen zorg voor onze bestaande en nieuwe routestructuren door korte lijnen met het Routebureau Brabant.

3.7 Economische ontwikkeling en promotie

We werken samen met ondernemers, onderwijs en andere overheden aan de economische ontwikkeling van onze gemeente. Dat doen we door een actieve rol in de regio en in REWIN. Zowel lokaal als regionaal werken wij aan de economische promotie van onze gemeente.

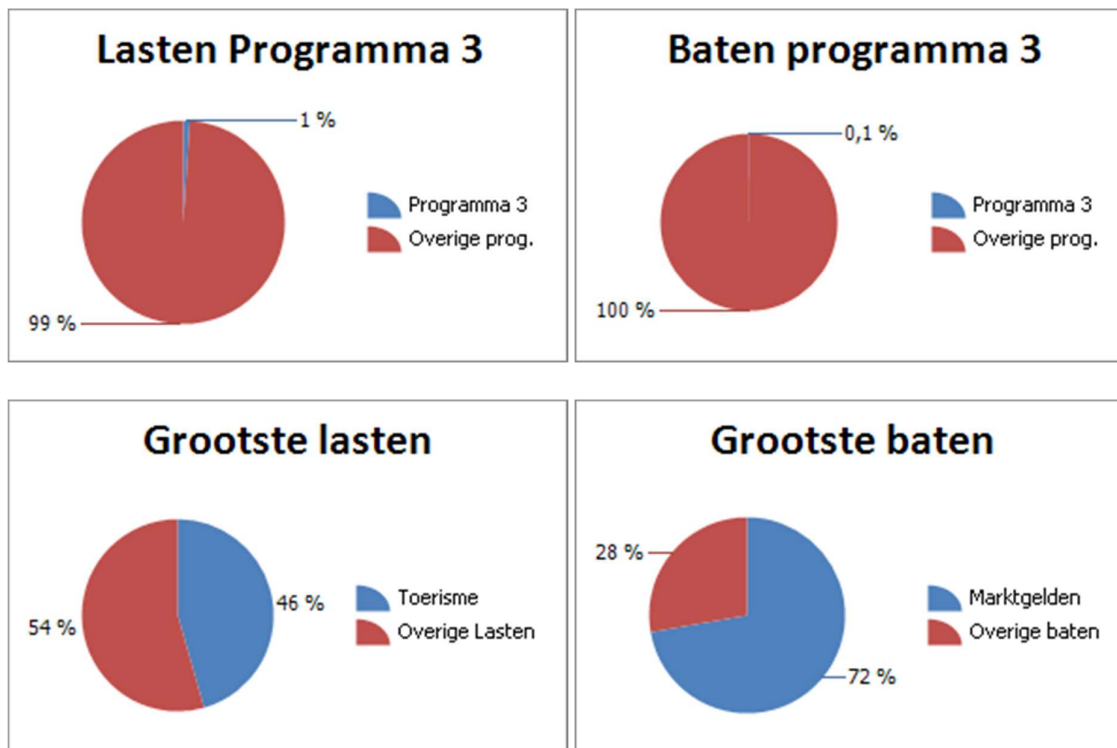
3.8 Ondernemers

De bedrijvencontactfunctionaris is de contactpersoon voor alle ondernemers in de gemeente en voor bedrijven die zich hier willen vestigen. Deze functionaris streeft naar het vergroten van de zichtbaarheid van de gemeente, door ondernemers te informeren over economische ontwikkelingen, bouw mogelijkheden, ruimtelijke plannen, (lokale) samenwerkingsverbanden en overige actuele onderwerpen. Op deze manier werken we aan het ondernemingsklimaat. Het ondernemersfonds (in oprichting) wordt ingezet om de collectiviteit onder ondernemers te bevorderen.

Wat gaat het kosten?

Bedragen X € 1.000

Code	Omschrijving taakveld	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
		2022	2023	2024	2025	2026	2027
Totaal lasten programma 3		182	377	232	233	237	240
Totaal baten programma 3		15	18	18	19	19	19
Saldo lasten en baten programma 3		-167	-358	-213	-215	-218	-222

Toelichting budgetverschillen

De belangrijkste verschillen tussen de ramingen in begroting 2024 en begroting 2023 zijn:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	L/B	Bedrag	V/N
1 In 2023 is een eenmalig budget opgenomen voor het project "Onderzoek wonen op recreatieparken".	L	75	V
2 In 2023 is een budget opgenomen t.b.v. een ondernemerspeiling.	L	15	V
3 In 2023 is een eenmalig budget geraamd voor het project "Van Gogh nationaal park".	B	8	V
4 In 2023 is een eenmalig budget geraamd voor het project "Realisatie basisinfrastructuur Bels Lijntje".	L	30	V
5 In 2023 is een eenmalig budget geraamd voor het project "Grensstation Baarle"	L	10	V
6 In 2023 is een eenmalig budget geraamd voor recreatie en toerisme dat nog beschikbaar was vanuit het jaar 2022.	L	12	V
7 Diverse kleine verschillen	L	-5	N
Totaal		145	V

Onderwijs

Wat willen we bereiken?

Samen met de onderwijspartners ouders en maatschappelijke partners willen we kinderen voorbereiden op hun toekomst, waarin ze optimaal mee kunnen doen en bij kunnen dragen aan de samenleving. Dit doen we door het aanleren van de benodigde kennis en vaardigheden in de ontwikkeling naar volwassenheid en verantwoordelijk burgerschap. Daarmee werken we ook aan het bevorderen van kansengelijkheid.

De school is een plaats waar ouders, kinderen en buurtgenoten elkaar ontmoeten en waar ook buiten schooltijd gelegenheid is voor activiteiten.

Samen met het onderwijs en andere maatschappelijke partners leggen we ambities en plannen hiervoor vast in de Lokaal Educatieve Agenda en werken we samen aan de uitvoering hiervan.

DOELSTELLINGEN 2024

4.1 Voorzien in goede onderwijsvoorzieningen

De nieuwe visie op onderwijshuisvesting is in voorbereiding met de schoolbesturen en gemeente. Dit wordt vastgelegd in een integraal huisvestingsplan. We voeren de afspraken in het integraal huisvestingsplan onderwijs uit en zorgen voor actualisering van de verordening hieromtrent.

4.2 Bereikbaar houden van passend onderwijs

4.2.1 Leerlingenvervoer

Eind juli 2024 vervalt het huidige contract voor leerlingenvervoer. Het vervoer staat al enige tijd onder druk vanwege arbeidsmarktproblematiek. We gaan daarom bezien op welke wijze we het leerlingenvervoer het beste kunnen contracteren.

4.2.2 Leerplicht

In West-Brabant wijzigt de inhoudelijke opgave en mogelijk de structuur van het RBL. Dat heeft sowieso consequenties voor het dienstverleningspakket. We gaan de voor- en nadelen van de al lopende regionale aanpak in Hart van Brabant en de wijzigingen van de aanpak van West-Brabant in beeld brengen om zo een juiste afweging te maken.

Wat gaan we ervoor doen?

Nr.	Doelstelling	Specifieke activiteit
4.1.1	Voorzien in goede onderwijsvoorzieningen	vaststellen van het integraalhuisvestingsplan Onderwijs.
4.1.2	Voorzien in goede onderwijsvoorzieningen	Actualisering van de Verordening onderwijshuisvesting.
4.2.1	Bereikbaar houden van passend onderwijs	contractering leerlingenvervoer vanaf schooljaar 2024-2025.
4.2.2	De kwaliteit van de leerplichtfunctie is gewaarborgd	Onderzoeken hoe en waar we de leerplichtfunctie het beste kunnen organiseren.

REGULIERE TAKEN (GOING CONCERN)

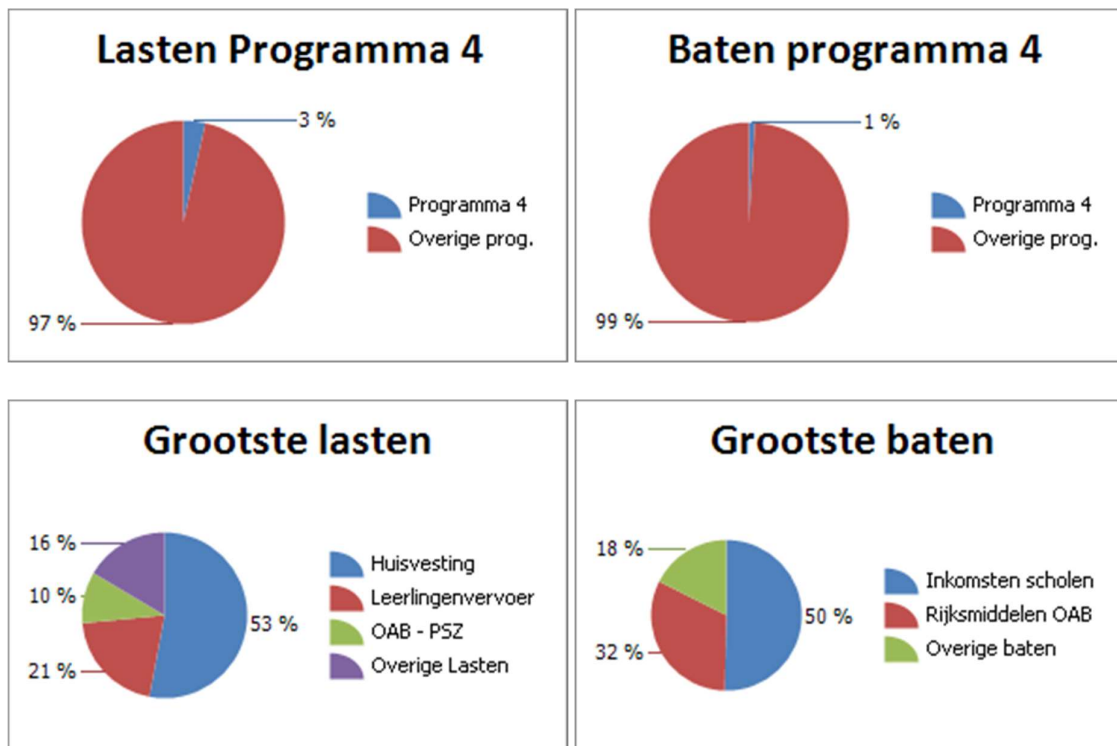
4.3 Uitvoeringsagenda LEA

De nieuwe LEA van 2023 wordt omgezet in een uitvoeringsagenda samen met het onderwijs. We voeren de acties van de uitvoeringsagenda LEA uit in samenhang met het Nationaal Programma Onderwijs. Onderdeel daarvan is het goed en tijdig informeren van ouders over het Nederlands onderwijs. Tevens stimuleren we de deelname aan peuteronderwijs. We betrekken onze onderwijspartners ook bij het versterken van cultuureducatie en het bevorderen van gezondheid (zie programma 6.3. en programma 6.7)

Wat gaat het kosten?

Bedragen X € 1.000

Code	Omschrijving taakveld	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
		2022	2023	2024	2025	2026	2027
	Totaal lasten programma 4	718	763	796	794	793	793
	Totaal baten programma 4	238	217	218	219	219	219
	Saldo lasten en baten programma 4	-480	-546	-577	-575	-574	-573

Toelichting budgetverschillen

De belangrijkste verschillen tussen de ramingen in begroting 2024 en begroting 2023 zijn:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	L/B	Bedrag	V/N
1 In 2023 is een eenmalig budget geraamd t.b.v. onderwijsbegeleiding. Hierdoor zijn de kosten in 2024 lager dan in 2023.	L	63	V
2 Met ingang van 2024 wordt de rente vanuit het taakveld treasury toegerekend aan de diverse taakvelden in de begroting. Dit leidt tot een nadeel op dit programma en een voordeel op het taakveld Treasury. Per saldo is het effect neutraal.	L	-78	N
3 Op basis van het geactualiseerde onderhoudsplan 2024-2033 nemen de jaarlijkse onderhoudslasten van De Uilenpoort toe.	L	-24	N
4 In 2023 is een eenmalig budget geraamd voor het vervoer van leerlingen uit Oekraïne.	L	6	V
5 Diverse kleine verschillen	L/B	2	V
Totaal		-31	N

Sport, cultuur en recreatie

Wat willen we bereiken?

Sport en bewegen voor iedereen

Sporten en bewegen bevordert de gezondheid en sport verbreedert. Een gezonde leefstijl maakt inwoners fysiek en mentaal weerbaarder en voorkomt maatschappelijke kosten.

We willen daarom bereiken dat meer mensen sporten en bewegen. We voeren hiervoor ons sportbeleid 'Baarle Beweegt' uit in samenhang met het nieuwe sportakkoord en het plan van aanpak voor het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA).

Cultuur

Kunst en cultuur brengen mensen samen, verbinden en leveren een positieve bijdrage aan onze gemeenschap en aan het welzijn van inwoners. Net als op het gebied van sport haken we aan bij het zorg- en welzijnsbeleid 'Baarle BRUIST' en zetten we in op het stimuleren van deelname aan culturele activiteiten en op de scholen via cultuureducatie. Cultuur kan bijdragen aan de mentale gezondheid en het gezond en actief leven van onze inwoners. Daarom wordt cultuur nadrukkelijk meegenomen in de lokale invulling van het GALA in 2024. Daarnaast zal de jongerenaanjager oog hebben voor cultuur en als daar vanuit de jongeren vraag naar i.s.m. de organisaties de kansen creëren en/of benutten.

Bibliotheek

Ook in 2024 blijven we inzetten op een goede toegankelijke bibliotheekvoorziening. Bibliotheken spelen een belangrijke rol in de ontwikkeling van (digitale) basisvaardigheden, zoals lezen en schrijven, en in ontplooiing en ondersteuning van inwoners. Dat doen ze steeds meer in samenwerking met andere partners. Met het informatiepunt digitale overheid (IDO) wordt de bibliotheek voor dit soort vragen een steeds belangrijkere partner voor ons. Financieel zijn nieuwe afspraken gemaakt met onze partners Theek 5 en Baarle-Hertog. Deze zetten we door en we benutten kansen tot optimalisatie, als die zich voordoen.

Natuur en openbaar groen

Het ecologisch bierbeheer is ingevoerd. Samen met regiogemeenten en het waterschap maaien we bermen en sloten. Bij herinrichtingen richten we het groen bij-vriendelijk in. Verder gaan we door met de kwaliteitsimpuls groen in de openbare ruimte. We willen het hier niet bij houden. Ook in het buitengebied streven we een kwaliteitsimpuls na.

Erfgoed

Erfgoed vormt de basis van onze identiteit. Archeologie laat zien dat onze gemeente een rijke bewoningsgeschiedenis kent. Onze unieke enclave situatie met Baarle-Hertog, historische gebouwen,

oude kernen en historische groenstructuren maken onze gemeente tot een sfeervolle en aangename plek om te verblijven. Om bestaande waarden te behouden en versterken zetten we in op het vertellen van het historische verhaal van Baarle-Nassau. Dit verhaal dient als basis voor ruimtelijke planvorming en als input voor de omgevingsvisie en andere ruimtelijke visies. Ook kan het worden ingezet voor de beleving van erfgoed, bijvoorbeeld tijdens Open Monumentendagen.

DOELSTELLINGEN 2024

5.1 Stimuleren van sport en bewegen

We voeren ons sportbeleid 'Baarle Beweegt' uit in samenhang met het nieuw sportakkoord en het plan van aanpak voor het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA).

5.2 Aanbrengen LED sportveldverlichting Gloria Voetbal.

In het Investeringsplan zijn hiervoor middelen opgenomen in de jaarschijven 2023 en 2024.

5.3 Aanbrengen LED sportveldverlichting Gloria atletiek

In het Investeringsplan zijn hiervoor middelen opgenomen in de jaarschijven 2023 en 2024.

5.4 Aanbrengen LED sportveldverlichting TC Baarle

In het Investeringsplan zijn hiervoor middelen opgenomen in de jaarschijven 2023 en 2024.

5.5 Ondersteunen bij realisatie Padelbanen TC Baarle

We faciliteren TC Baarle en de werkgroep die de ambitie heeft om in 2024 padelbanen te realiseren bij TC Baarle en we maken nieuwe afspraken over samenwerking, beheer en accommodaties.

5.6 Passende en toekomstbestendige voorzieningen voor sport en bewegen

In 2023 starten we met de ontwikkeling we een realistisch toekomstperspectief voor sportpark Ulicoten. We doen dat in samenhang met het Meerjaren Onderhoudsplan voor de sportaccommodaties, de verenigingen en de ambitie om bewegen en ontmoeten in de openbare ruimte te behouden en bevorderen. We houden hierbij rekening met de (toekomstige) behoefte van inwoners. We ronden dit af in 2024.

5.7 Ontwikkelen van een gedragen visie op religieus erfgoed (kerkennisie)

In 2023 is gestart met fase 1 van de visie op religieus erfgoed. In samenwerking met een extern bureau zijn eerste gesprekken gevoerd met de eigenaren van religieuze gebouwen. Ook zijn de gebouwen geïnventariseerd. In 2024 worden de resultaten van fase 1 uitgewerkt in een rapport. Ook wordt gestart met fase 2, waarbij een bredere kring van stakeholders (o.a. erfgoedorganisaties en inwoners) wordt geraadpleegd en betrokken bij het vormen van een lokale visie op religieus erfgoed. We streven naar vaststelling van de visie religieus erfgoed eind 2024. Het project wordt volledig gedekt door de decentralisatie-uitkering van het ministerie van OCW.

5.8 Ontwikkelen cultuurhistorische waardenkaart (van objecten, sporen en structuren)

We willen bovengrondse cultuurhistorische waarden in de gemeente in beeld laten brengen, als basis voor ruimtelijke planvorming en het omgevingsplan, maar ook om in te zetten voor toeristisch-recreatieve doeleinden. In 2023 is daartoe een aanbestedingstraject opgestart. In 2024 wordt door een extern bureau gestart met de inventarisatie en het opstellen van de waardenkaart. De heemkundekring wordt hierbij betrokken.

5.9 Realiseren nieuwbouw Cultuurcentrum Baarle (CCB)

Eind 2023 starten we de bestemmingsplanprocedure. In 2024 bieden we de raad het bestemmingsplan ter vaststelling aan. Daarnaast willen we een alternatief scenario voor realisatie van een CCB vaststellen.

Wat gaan we ervoor doen?

Nr.	Doelstelling	Specifieke activiteit
5.1	Stimuleren sport en bewegen	Uitvoeren acties sportbeleidsplan, sportakkoord in samenhang met GALA
5.2	Onderhoud sportparken	Aanbrengen sportveldverlichting Gloria Voetbal
5.3	Onderhoud sportparken	Aanbrengen sportveldverlichting Gloria atletiek
5.4	Onderhoud sportparken	Aanbrengen sportveldverlichting TC Baarle
5.5	Ondersteunen realisatie Padelbanen TC Baarle	Faciliteren werkgroep TC Baarle en nieuwe afspraken maken over samenwerking, beheer en accommodaties
5.6	Passende en toekomstbestendige voorzieningen voor sport en bewegen	Ontwikkeling van een realistisch toekomstperspectief voor sportpark Ulicoten
5.7	Ontwikkelen van een gedragen visie op religieus erfgoed (kerkenvisie)	Vaststellen visie religieus erfgoed
5.8	Ontwikkelen cultuurhistorische waardenkaart	Vaststellen cultuurhistorische waardenkaart
5.9	Realiseren nieuwbouw Cultuurcentrum Baarle (CCB)	Vaststellen bestemmingsplan Vaststellen alternatief scenario

REGULIERE TAKEN (GOING CONCERN)

5.10 Afronden groenrenovatie wijk De Akkers

Zoals aangegeven in de vastgestelde groenvisie grenzeloos groen is voor het toekomstbestendig houden van het groen tijdige vervanging van het groen noodzakelijk. In 2022 is in overleg met de bewoners een renovatieplan voor woonwijk de Akkers opgesteld. De uitvoering van de eerste fase is in 2022/2023 uitgevoerd. De tweede fase voeren we uit in 2024/2025.

5.11 Sport en bewegen

We gaan door met uitvoering van ons sport(accommodatie)beleid 'Baarle Beweegt'. Dat doen we in samenhang met doelen en activiteiten in het brede sociale domein (programma 6) en gezondheidsbeleid (programma 7). Actuele ontwikkelingen kunnen aanleiding zijn om het MJOP op onderdelen aan te passen.

De doelstellingen van het fitakkoord worden vanaf 2024 voortgezet in het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). We voeren het lokale sportakkoord uit (op basis van het landelijke Sportakkoord 2), zodat de hiervoor beschikbare uitvoeringsbudgetten tot en met 2026 verkregen kunnen worden.

5.12 Cultuur

We bevorderen deelname aan culturele activiteiten. Dat doen we in samenhang met voorbereiding van het nieuwe CCB. Om cultuureducatie voor jongeren te bevorderen verkennen we mogelijke samenwerking tussen onderwijs, CCB, verenigingen en het jongerenwerk (zie programma 6.3) of de jongerenaanjager. We werken verder aan de nieuwe afspraken tussen Theek 5, Baarle-Hertog en Baarle-Nassau. Mogelijk hebben deze een uitloop naar 2024.

5.13 Bestrijding eikenprocessierups

Het bestrijden van de eikenprocessierups blijft de komende jaren een belangrijk aandachtspunt. We willen minder gaan spuiten omdat het middel steeds meer in twijfel wordt getrokken en bovendien geen duurzame oplossing is. We bestrijden de eikenprocessierups zo goed als mogelijk, maar er dient rekening gehouden te worden met extra overlast. We gaan meer inzetten op natuurlijke beheersing met natuurlijke vijanden.

5.14 Ecologisch maaibeheer/ beheerplan bermen en sloten

Vanaf 2021 werken we in samenwerking met Waterschap Brabantse Delta, 14 West-Brabantse gemeenten en Staatsbosbeheer met een nieuw bestek en beheerplan "maaionderhoud bermen en watergangen- kwaliteit en ecologie". Het huidige contract voor het ecologisch berm- en sloot beheer loopt, inclusief de verlengingsoptie van twee jaar, tot en met 2024.

5.15 Onderhoud groen conform de opgenomen beeldkwaliteit in de groenvisie "Grenzeloos Groen"

De aannemer voert het reguliere onderhoud groen zodanig uit dat het voldoet aan de gewenste beeldkwaliteit zoals beschreven in het bestek.

5.16 Verkennen haalbaarheid organiseren Open Monumentendag

In het najaar van 2023 is gestart met het verkennen naar de haalbaarheid voor deelname van onze gemeente aan de landelijke Open Monumentendag en/of eventuele alternatieven vormen van zichtbaar maken van erfgoed. In 2024 stellen we een initiatief voor realisatie hiervan voor.

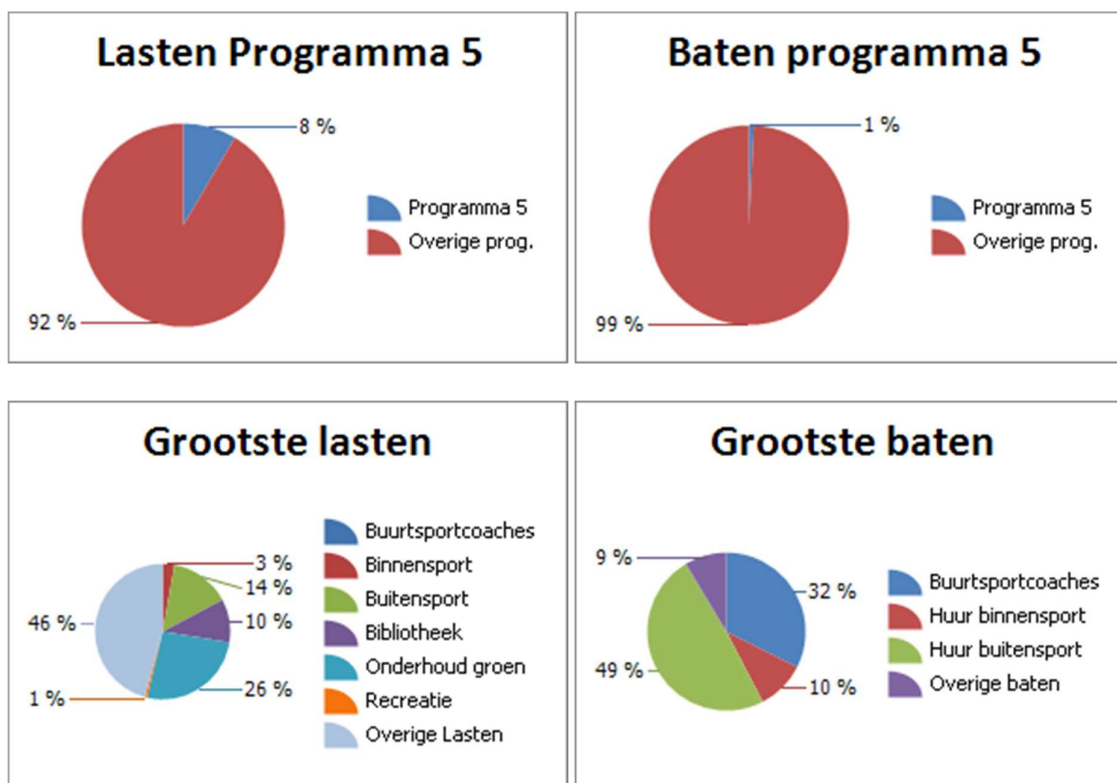
5.17 Exploitatie CCB

De druk op de exploitatie van het bestaande gebouw neemt toe in verband met veroudering, fors gestegen energiekosten en de nieuwe CAO afspraken. Samen met Baarle-Hertog bewaken we dit scherp en sturen we continu bij om het gebouw houdbaar en betaalbaar te houden voor de gemeenschap.

Wat gaat het kosten?

Bedragen X € 1.000

Code	Omschrijving taakveld	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
		2022	2023	2024	2025	2026	2027
Totaal lasten programma 5		1.780	2.113	1.934	1.947	1.940	1.968
Totaal baten programma 5		231	149	177	178	156	156
Saldo lasten en baten programma 5		-1.549	-1.964	-1.757	-1.769	-1.784	-1.813

Toelichting budgetverschillen

De belangrijkste verschillen tussen de ramingen in begroting 2024 en begroting 2023 zijn:

		Bedragen x € 1.000		
Omschrijving	L/B	Bedrag	V/N	
1 De te betalen bijdrage aan de GR ABG is toegenomen.	L	-43	N	
2 De investering "Buitensportaccommodaties" (2008) is in 2023 volledig afgeschreven.	L	32	V	
3 Met ingang van 2024 wordt de rente vanuit het taakveld treasury toegerekend aan de diverse taakvelden in de begroting. Dit leidt tot een nadeel op dit programma en een voordeel op het taakveld Treasury. Per saldo is het effect neutraal.	L	-16	N	
4 De inkomsten voor de inzet van de buurtsportcoaches nemen in 2024 toe omdat we hogere tarieven doorbelasten aan de gebruikers.	B	25	V	
5 De subsidie aan Theek 5 is in 2024 lager dan in 2023. Enerzijds wordt dit veroorzaakt omdat in 2023 een nabetaling van € 8.000 over 2022 heeft plaats gevonden en anderzijds wordt de subsidie verder verlaagd (besparing € 8.000).	L	16	V	
6 Op basis van het geactualiseerde sportbeleidsplan nemen de jaarlijkse onderhoudslasten van de buitensportaccommodaties pers saldo af. Dit wordt met name veroorzaakt doordat een aantal investeringen is doorgeschoven naar een later jaar.	L	27	V	
7 In 2023 is een eenmalig budget opgenomen t.b.v. het onderzoek voor sportpark Ulicoten.	L	25	V	
8 In 2023 is een eenmalig budget geraamd t.b.v. het project "Opstellen kerkenvisie". Hierdoor zijn de kosten in 2024 lager dan in 2023.	L	25	V	
9 In 2023 is een eenmalig budget geraamd voor het opstellen van een cultuurhistorische waardenkaart.	L	35	V	
10 In 2023 is een eenmalig budget geraamd t.b.v. het landschapsverbeteringsplan. Hierdoor zijn de kosten in 2024 lager dan in 2023.	L	75	V	
11 In 2023 is een eenmalig budget geraamd t.b.v. achterstallig onderhoud en bijvriendelijk beheer (Bels Lijntje) en herplant van een bosperceel nabij de visvijver. Hierdoor zijn de kosten in 2024 lager dan in 2023.	L	15	V	
12 Het budget ten behoeve van het project "Stimuleringsregeling Landschap" is in 2023 komen te vervallen.	L	-16	N	
13 Diverse kleine verschillen	L/B	7	V	
Totaal		207	V	

Sociaal domein

Wat willen we bereiken?

Algemeen

In onze visie voor het sociaal domein 'Baarle BRUIST! Met elkaar, voor elkaar', hebben we onze ambities voor het sociaal domein bepaald. We willen bereiken dat onze inwoners mee kunnen doen op een manier die bij hen past en de kostenstijging in het sociaal domein afremmen.

Om te zorgen dat onze inwoners mee kunnen (blijven) doen versterken we de sociale basis, het gewone, alledaagse leven en zorgen we voor (professionele) hulp en ondersteuning als dat nodig is. Samen met inwoners en maatschappelijke partners werken we daaraan. We doen dat door maatwerk te bieden en actief netwerken in de samenleving (informeel en professioneel) te versterken.

'Meedoen' krijgt vorm op 5 leefgebieden. Concreet streven we ernaar dat inwoners:

- Prettig wonen in hun buurt;
- Financieel kunnen rondkomen;
- Thuis veilig en kansrijk zijn;
- Zinnig hun dag in kunnen vullen;
- Fit en veerkrachtig zijn;

Voor veel ontwikkelingen en ambities is de afgelopen jaren de basis gelegd. Daar bouwen op door. Tegelijkertijd zien we ook dat maatschappelijke ontwikkelingen andere prioriteiten en andere werkwijzen van ons vragen.

De afnemende koopkracht en de druk op de bestaanszekerheid, het tekort aan woningen en de personeelskrapte brengen voor veel inwoners onzekerheden met zich mee. Niet iedereen heeft voldoende veerkracht (meer) om met de uitdagingen in het leven om te kunnen gaan. Op de groep die wel veerkrachtig is, en kan bijdragen aan oplossingen, wordt een steeds groter beroep gedaan. Door vergrijzing zal de druk op de schouders van 20 - 65 jarigen de komende jaren verder toenemen.

Drie opgaven vragen de komende jaren de volle aandacht: het herstellen van bestaanszekerheid, het vergroten van kanselijkheid en het makkelijker maken van gezond leven. Het zijn grote opgaven die sterk met elkaar samenhangen en daarom een langjarige en niet vrijblijvende samenwerking van de overheid, inwoners en alle maatschappelijke partners in en rondom het sociaal en medisch domein vragen.

Nieuwe ontwikkelingen

GALA

We zoeken steeds meer de samenhang tussen de verschillende beleidsterreinen. Zo ontwikkelen we in het kader van GALA (Gezond en Actief Leven Akkoord - zie programma 7) een samenhangende lokale aanpak op het gebied van positieve gezondheid, preventie, sport en bewegen, cultuur én de versterking van de sociale basis; Meedoen en Meebewegen.

Hervormingsagenda Jeugd

Na de decentralisatie in 2015 is hard gewerkt aan verbetering van de jeugdzorg (tegengaan van versnippering, betere toegang, inzet op vakmanschap). Dat gebeurde lokaal en regionaal alsook landelijk. Het vond veelal plaats vanuit een benadering gericht op het individuele kind en minder op de context. Daarom zijn op dit moment verdergaande hervormingen in de jeugdzorg en in relatie met andere domeinen noodzakelijk om het stelsel van zorg en ondersteuning voor de jeugd meer in balans te brengen.

In de zomer van 2023 stelde het Rijk de hervormingsagenda Jeugd vast. Deze agenda bevat een groot pakket afspraken om de jeugdzorg te verbeteren en financieel houdbaar te krijgen en tegelijkertijd de kwaliteit en effectiviteit van de jeugdhulp te verbeteren. De impact hierop voor gemeenten en partners in de zorg, welzijnswerk en onderwijs is groot. De regionale en lokale vertaling ervan zal in 2024 veel tijd van ons en van onze partners vragen.

Vluchtelingenopvang

Ook voor de opvang van vluchtelingen staan we voor grote uitdagingen. De hogere taakstellingen voor de huisvesting van statushouders en het meewerken aan noodopvang om de overbelasting van de asielzoekerscentra te beperken en de opvang van Oekraïense oorlogsvluchtelingen vraagt ook van onze gemeente in 2024 stevige inspanningen.

Nieuwe werkwijzen

In 2024 bouwen we op een aantal onderdelen van het sociaal domein verder aan andere werkwijzen als gevolg van de nieuwe inkoop sociaal domein en de nieuwe subsidieafspraken over de basisondersteuning. Samen met onze partners monitoren we, leren we en sturen we zo nodig bij.

Innovaties

Om effectief in te kunnen spelen op deze en andere ontwikkelingen reserveren we gedurende deze bestuursperiode (tot en met 2026) incidenteel innovatiebudget.

Dit stelt ons in staat om snel in te spelen op kansen die zich voordoen en om zo ook uitvoering te geven aan ambities die voortkomen uit alle gewijzigde opgaven en het nieuwe coalitieakkoord.

DOELSTELLINGEN 2024

6.1 We willen bereiken dat onze inwoners mee kunnen doen op een manier die bij hen past

Jaarlijks maken we in overleg met inwoners en maatschappelijke partners een uitvoeringsagenda Baarle BRUIST!. Hierin brengen we focus en prioriteiten aan op basis van de actuele ontwikkelingen en (financiële) kaders. De uitvoeringsagenda is daarmee een nadere uitwerking van de programmabegroting waarin we ook de activiteiten voor de andere programma's (4, 5 en 7) binnen het brede sociale domein opnemen. Voor een efficiënte uitvoering streven we naar zo veel mogelijk afstemming met Alphen-Chaam en Gilze en Rijen.

6.2 Verbeteren van de kwaliteit en effectiviteit van jeugdhulp

Samen met gemeenten in de regio Hart van Brabant geven we invulling aan de opgaven binnen de Hervormingsagenda jeugd. Deze agenda kent verschillende componenten, die in meer of mindere mate om lokale invulling vragen.

Inhoudelijk:

1. Inperking van de reikwijdte: jeugdhulp voor de meest kwetsbare jeugdigen en gezinnen
2. Betere verbinding met onderwijs, volwassenen-ggz en bestaanszekerheid
3. Stevige lokale teams en toegang
4. Afbouw residentiële jeugdhulp: zo thuis mogelijk
5. Kwaliteitsverbetering en verbetering van het lerend vermogen

Stelselmatig:

1. Verbeteren regionale samenwerking en landelijke contractering specialistische zorg
2. Eenvoudigere uitvoering en inkoop, vermindering administratieve lasten en aanpak
3. Negatieve effecten marktwerking

Afspraken Rijk – gemeenten

1. Verbeteren inzicht in jeugdstelsel d.m.v. data en monitoring
2. Afspraken over een meerjarig financieel kader en financieel bestuurlijke verhoudingen

De eerder toegezegde evaluatie van het Sociaal Team voeren we uit in het perspectief van deze hervormingsagenda (onderdeel 3.) In de komende periode wordt duidelijk welke concrete activiteiten we in het kader van deze hervormingsagenda in 2024 regionaal en lokaal gaan oppakken.

We willen de inzet van specialistische jeugdhulp voorkomen en zorgen voor gerichtere doorverwijzing bij complexe problemen. Er is te weinig draagvlak gebleken voor de beoogde vorm van een praktijkondersteuner bij de huisartsen voor geestelijke gezondheidsproblemen onder jeugdigen (POH GGZ Jeugd). We gaan onderzoeken hoe we op een andere manier toch de verbinding kunnen maken tussen het medisch domein en Jeugdhulp om zo financieel en inhoudelijk meer zicht te hebben op die route.

6.3. Verbeteren van de toegang tot ondersteuning

Inwoners die ondersteuning nodig hebben moeten deze snel en eenvoudig kunnen vinden. Vooral bij problemen om meerdere domeinen is dat nog wel eens lastig. Daarom gaan we werken aan verbetering van de integrale dienstverleningen, toegankelijkheid en bekendheid van hulp en ondersteuning.

Dat doen we samen met onze partners zoals het dorpssteam. Op 1 juli 2024 treedt naar verwachting de nieuwe Wet aanpak meervoudige problematiek sociaal domein (Wams) in werking. Deze wet gaat domeinoverstijgende samenwerking gemakkelijker maken.

Daarnaast verbeteren we ook de informatie voor onze inwoners over mogelijkheden voor hulp en ondersteuning en over het activiteitenaanbod. We constateren dat de informatie nu versplinterd is, niet goed vindbaar en niet altijd aansluit bij de mogelijkheden en behoeften van onze inwoners en/of specifieke doelgroepen.

6.4 Bevorderen van bestaanszekerheid

In 2023 hebben we onderzoek gedaan naar het bereik en de effectiviteit van het armoede/ minima beleid en de kansen van verbetering van dit beleid. Op basis hiervan verbreden we in 2024 de meedoen-regelingen. Daarnaast zetten we in op een betere bekendheid van regelingen en waar mogelijk vereenvoudigen we de regelingen en aanvraagprocedures. We blijven maatwerk bieden en verbinden dit waar mogelijk ook met andere organisaties en het bedrijfsleven. We gaan door met het budgetcafé en leveren ook van daaruit maatwerk. Juist omdat dit toegankelijk is voor inwoners die net buiten diverse regelingen vallen maar wel geconfronteerd zijn met problemen rondom energiearmoede, duur wonen en koopkrachtverlies.

6.5 Een actueel subsidiebeleid dat onze beleidsdoelen ondersteunt.

We gaan ons subsidiebeleid evalueren en actualiseren. We hebben ons subsidiebeleid in 2021 aangepast en willen de effecten daarvan toetsen. Daarnaast moet het subsidiebeleid ook als gevolg van nieuwe ontwikkelingen (zoals GALA) worden geactualiseerd.

6.6 Vergroten van de betrokkenheid van onze gemeenschap bij beleid en uitvoering

We stellen in 2024 met Alphen-Chaam en Gilze en Rijen een gezamenlijk participatiekader vast. Daarbij maken we het mogelijk dat er voor twee jaar een aanjager in de organisatie kan worden aangesteld die er mede voor zorgt dat we onze ambities op participatie en ook op inclusie in het dagelijks handelen verankeren.

Wat gaan we ervoor doen?

Nr.	Doelstelling	Specifieke activiteit
6.1	Bevorderen dat onze inwoners mee kunnen doen en op een manier die bij hen past	Uitvoeringsagenda Baarle- BRUIST! 2024 uitvoeren
6.2.1	Verbeteren van de kwaliteit en effectiviteit van jeugdhulp	We evalueren sociaal team in het licht van de hervormingsagenda.
6.2.2	Verbeteren van de kwaliteit en effectiviteit van jeugdhulp	We maken regionale afspraken over de invulling en uitvoering van de hervormingsagenda jeugd
6.2.3	Verbeteren van de kwaliteit en effectiviteit van jeugdhulp	We onderzoeken alternatieven voor de inzet van een POH-jeugd.
6.3.1	Verbeteren van de toegang tot ondersteuning	We realiseren een integrale toegang voor hulp en ondersteuning bij meervoudige problematiek.
6.3.2	Verbeteren van de toegang tot ondersteuning	We verbeteren de informatie over mogelijkheden voor hulp en ondersteuning en over het activiteiten aanbod.
6.4.1	Bevorderen van bestaanszekerheid	We verbreden de meedoen-regelingen
6.4.2	Bevorderen van bestaanszekerheid	We vereenvoudigen de regelingen en aanvraagprocedures voor inkomensondersteuning.
6.5	Een actueel subsidiebeleid dat onze beleidsdoelen ondersteunt.	We evalueren en actualiseren ons subsidiebeleid.
6.6	Vergroten van de betrokkenheid van onze gemeenschap bij beleid en uitvoering	we stellen het (ABG-brede) kader voor participatie vast en faciliteren de implementatie daarvan.

REGULIERE TAKEN (GOING CONCERN)

6.7 Prettig wonen in je wijk

Meedoen

Meedoen aan het gewone, alledaagse leven is niet voor iedereen vanzelfsprekend. We willen belemmeringen die inwoners ervaren zoveel mogelijk wegnemen. Het beleidskader inclusie stellen we nog in 2023 vast. In 2024 gaan we samen met inwoners met de verdere uitvoering aan de slag.

We willen de onderlinge betrokkenheid van inwoners vergroten. Daarvoor borgen we de inzet van de dorpsverbinders als onderdeel van de opdracht aan het Dorpsteam, faciliteren en stimuleren we het gebruik van platform Bijzonder Baarle, en ondersteunen we verenigingen op basis van hun behoeften.

Het goede ideeënfonds dat initiatieven van inwoners mogelijk maakt, zetten we voort met de incidenteel middelen die hiervoor nog beschikbaar zijn. We gaan na of en hoe we hier een vervolg aan willen geven.

In 2024 starten met de jongerenaanjager om de samenwerking met jongeren op gang te brengen en beter aan te kunnen sluiten bij hun behoeften en mogelijkheden.

Wonen

Samen met het ruimtelijk domein (zie programma 8) werken we integraal aan opgaven op het gebied van wonen. Vanuit het sociaal domein werken we mee aan de activiteiten rondom passende huisvesting voor bijzondere doelgroepen (aandachtsgroepen) en rondom wonen met zorg. Hierover gaan we ook actief overleg starten met de lokale partners, instellingen en inwoners. Zowel lokaal als regionaal bouwen we door op de aanpak voor dak- en thuisloosheid.

6.8 Veilige en kansrijke thuissituatie

Mantelzorgondersteuning

Als gevolg van de vergrijzing zien we een toename van het aantal mantelzorgers in onze gemeente. Ook zijn we ons steeds meer bewust van het risico op overbelasting, iets dat zeker bij jonge mantelzorgers langdurig effect heeft. De opdracht voor het dorpsteam voor mantelzorgondersteuning uit 2023 wordt daarom vanaf 2024 structureel ingebed.

Voorkomen huiselijk geweld en kindermishandeling.

Geweld hoort nergens thuis. We blijven investeren in het bestrijden van huiselijk geweld en kindermishandeling. We voeren daarbij met onze partners de landelijke richtlijnen uit, waarbij we eerst inzetten op het borgen van de veiligheid en daarna op hulp om het geweld structureel te stoppen.

6.9 Zinnige daginvulling

Basisvaardigheden

We gaan door met faciliteren van de activiteiten van het Taalhuis en de aanpak van laaggeletterdheid om basisvaardigheden (lezen, schrijven, rekenen, digitale vaardigheden) van inwoners te bevorderen.

Dagbesteding

In 2023 zijn we samen met de gemeente Alphen-Chaam gestart met een pilot voor laagdrempelige dagbesteding bij Frits&Fruitig. Deze pilot evalueren we in 2024 en bepalen op basis daarvan of en hoe we hiermee verder gaan.

Met de Schoonmaakcoöperatie loopt een pilot op de gemeentehuizen van Alphen-Chaam,

Baarle-Nassau en Gilze en Rijen gericht op re-integratie. Ook deze pilot wordt in 2024 geëvalueerd.

De samenwerking met het Werkgevers Service Punt (WSP) Midden Brabant intensiveren we zodat meer regionale projecten en regelingen impact hebben voor onze lokale arbeidsmarkt. Op die manier helpen we onze inwoners, ondersteunen we ondernemers en stimuleren we een inclusieve arbeidsmarkt.

6.10 Fit en Veerkrachtig

GALA

We bevorderen positieve gezondheid van onze inwoners op basis van het plan van aanpak voor GALA en IZA (zie programma 7) Hierin verbinden we sport, gezondheid cultuur en de sociale basis. We benaderen dit vanuit het model voor positieve gezondheid.

6.11 Passende hulp en ondersteuning

Maatwerk

Hulp en ondersteuning is het meest effectief als deze aansluit bij de persoonlijke omstandigheden van een inwoner en zijn sociale netwerk. We blijven investeren in het verbeteren van onze werkwijze om meer maatwerk te bieden. Dat doen we onder andere door aan te blijven sluiten bij de regionale pact/ doorbraak methode. We verminderen en voorkomen daarbij de administratieve lasten en bureaucratie. .

Transformatie basisondersteuning

In 2023 zijn met ons dorpsteam en met zorgaanbieders andere subsidie- en inkoopafspraken gemaakt. Samen met onze partners monitoren we, leren we en sturen zo nodig bij. Daarin zoeken steeds vaker de aansluiting op wijk- en buurtniveau.

Decentralisatie beschermd wonen

Ondanks verder uitstel van de wet gaan wel we door met de voorbereiding op de decentralisatie beschermd wonen. In 2024 worden de wettelijke en financiële kaders voor de decentralisatie van beschermd wonen duidelijk. We werken deze uit in onze regionale samenwerkingsafspraken binnen Hart van Brabant.

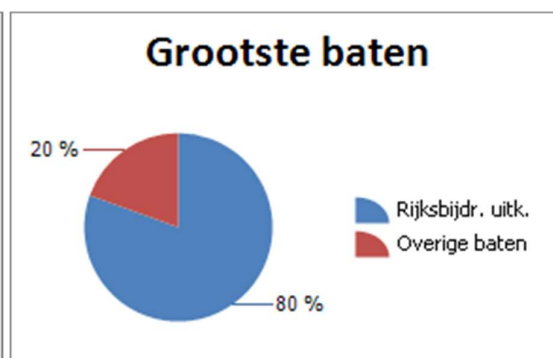
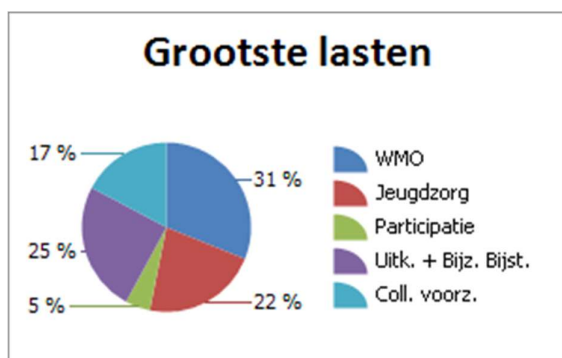
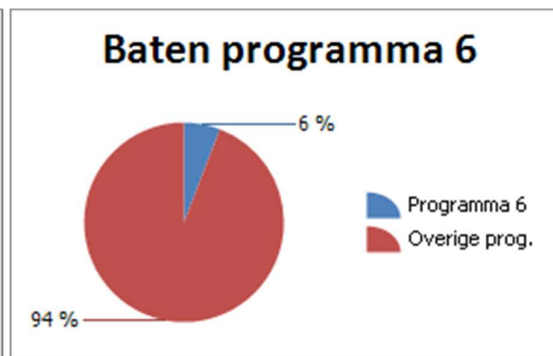
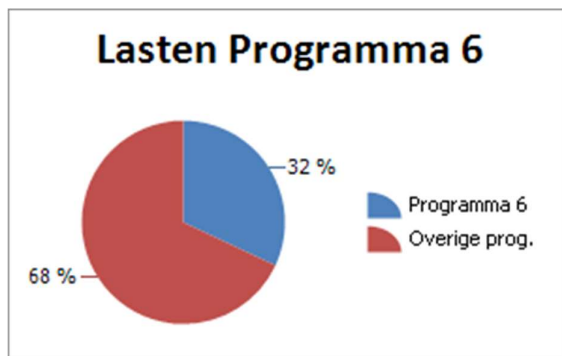
Monitoren

Jaarlijks monitoren we de stand van zaken in het sociaal domein en informeren de raad hierover.

Wat gaat het kosten?

Bedragen X € 1.000

Code	Omschrijving taakveld	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
		2022	2023	2024	2025	2026	2027
Totaal lasten programma 6		7.200	8.116	7.283	7.284	7.326	7.271
Totaal baten programma 6		1.202	1.379	1.343	1.379	1.451	1.350
Saldo lasten en baten programma 6		-5.998	-6.737	-5.940	-5.905	-5.875	-5.922

Toelichting budgetverschillen

De belangrijkste verschillen tussen de ramingen in begroting 2024 en begroting 2023 zijn:

		Bedragen x € 1.000		
Omschrijving	L/B	Bedrag	V/N	
1	De te betalen bijdrage aan de GR ABG is toegenomen.	L	-64	N
2	In 2023 wordt voor het laatst afgeschreven op de inventaris en inrichting van De Bremerpoort.	L	7	V
3	Met ingang van 2024 wordt de rente vanuit het taakveld treasury toegerekend aan de diverse taakvelden in de begroting. Dit leidt tot een nadeel op dit programma en een voordeel op het taakveld Treasury. Per saldo is het effect neutraal.	L	-44	N
4	In 2023 is extra budget geraamd ten behoeve van uitkeringen in het kader van de Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz (levensonderhoud startende ondernemers). Met ingang van 2024 is het budget voor deze uitkeringen weer gelijk gesteld aan de middelen die we hiervoor van het Rijk ontvangen.	L	62	V
5	In 2023 zijn een eenmalige budgetten opgenomen voor het op orde brengen van de basis voor integrale dienstverlening (impuls integraal werken) en voor systeemleren.	L	7	V
6	In 2023 is eenmalig een budget opgenomen i.v.m. de uit te betalen energietoeslag.	L	160	V
7	In 2023 zijn eenmalige budgetten opgenomen t.b.v. de projecten "Aanpak vroegsignalering schulden" en "aanpak armoede en schulden".	L	19	V
8	In 2023 is een eenmalig budget opgenomen voor onderzoek van het minimabeleid en de implementatie van eventuele aanpassingen n.a.v. dit onderzoek.	L	15	V
9	In 2023 is een eenmalig budget geraamd voor de programmamanager Vluchtelingen. Deze wordt betaald vanuit de ontvangen middelen voor de opvang van Oekraïners.	L	35	V
10	In 2023 is een eenmalig budget geraamd voor de maatschappelijke begeleiding van statushouders.	B	-35	N
11	In 2023 is een eenmalig budget geraamd voor de maatschappelijke begeleiding van statushouders.	L	17	V
12	In 2023 is een eenmalig bedrag geraamd voor "Verbreiding aanbod re-integratiemogelijkheden".	L	15	V
13	Met ingang van 2024 wordt een structureel budget geraamd t.b.v. de inkoopstrategie WMO-begeleiding en de Jeugdzorg.	L	-12	N
14	De budgetten voor de WMO zijn in 2024 verhoogd a.g.v. prijsstijgingen en een toename van het aantal inwoners dat gebruik maakt van betreffende voorzieningen.	L	-34	N
15	In 2023 is een eenmalig budget geraamd t.b.v. de financiële bijdrage aan Janshove. Hierdoor zijn de kosten in 2024 lager dan in 2023.	L	292	V
16	In 2023 is een eenmalig budget geraamd t.b.v. de brede aanpak van dak- en thuisloosheid. Hierdoor zijn de kosten in 2024 lager dan in 2023.	L	26	V
17	Op basis van het geactualiseerde onderhoudsplan 2024-2033 nemen de jaarlijkse onderhoudslasten van De Bremerpoort toe.	L	-9	N
18	In 2023 is een aanvullende subsidie over 2022 uitbetaald aan het CCB. Hierdoor is de subsidie in 2024 lager dan in 2023.	L	20	V
19	In 2023 is een eenmalig budget geraamd voor het opzetten van een nieuwe exploitatie voor het CCB.	L	11	V
20	In 2023 is een eenmalig budget opgenomen t.b.v. het project "visie sociaal domein".	L	39	V
21	In 2023 is een eenmalig budget opgenomen voor het versterken van de ondersteuning aan wijkteams.	L	12	V
22	In 2023 is een eenmalig budget geraamd t.b.v. het project "Koploper gemeente cliëntondersteuning". Hierdoor zijn de kosten in 2024 lager dan in 2023.	L	46	V
23	In 2023 is een eenmalig budget opgenomen voor het herstartplan corona.	L	92	V
24	In 2024 (eens in de twee jaar) is een budget geraamd voor een burgerpeiling.	L	-11	N
25	Het budget voor het Zorg- en Veiligheidshuis is m.i.v. 2024 verplaatst vanuit het programma 1 "Veiligheid" naar programma 6 "Sociaal domein". Per saldo is deze wijziging uiteraard neutraal.	L	-8	N
26	Het budget voor de uitvoeringskosten van de jeugdzorg is verlaagd t.o.v. 2023.	L	142	V
27	Diverse kleine verschillen	L/B	-3	N
Totaal			797	V

Volksgezondheid en milieu

Wat willen we bereiken?

Een gezond en actief leven voor onze inwoners

We willen bereiken dat onze inwoners 'fit en veerkrachtig zijn'. Zij kunnen beter mee doen aan de samenleving op een manier die bij hen past en het draagt bij aan hun kwaliteit van leven. We werken vanuit het model voor positieve gezondheid: we focussen niet alleen op klachten en problemen maar ook op de veerkracht van mensen en preventie. Met die bredere benadering dragen we bij aan het vermogen van mensen om met de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen in het leven om te gaan. Én om zo veel mogelijk eigen regie te voeren.

Ons beleid krijgt de komende periode een stevige impuls in het kader van het Integraal Zorgakkoord (IZA) en het Gezond en Actief Leven (GALA) Akkoord

In deze akkoorden maakten gemeenten, verzekeraars en het rijk afspraken om

- een gezonde generatie in 20240 te bevorderen
- om zorg en toegankelijk en betaalbaar te houden.

Om deze doelen te bereiken wordt de nadruk verlegt van het bieden van zorg, naar het bevorderen van gezondheid. De afspraken richten zich daarom op meer (domeinoverstijgende) samenwerking en een beweging 'naar de voorkant', met meer aandacht voor preventie.

We realiseren ons steeds meer dat gezondheid van veel factoren afhankelijk is en daarmee ook vanuit veel perspectieven beïnvloedt kan worden. Om deze kansen optimaal te benutten zullen we in de breedte van onze opgaven nagaan wat de impact kan zijn op gezondheid ('Health in all policies'), zoals ook in het ruimtelijk beleid als de omgevingsvisie.

Riolering

Het beleid en het beheer van de riolering is vastgelegd in het verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP) voor de periode 2021-2025. Hierin zijn activiteiten benoemd om de riolering te onderhouden en te verbeteren. Belangrijke aandachtspunten hierin zijn niet alleen de gevolgen van de klimaatomslog, maar ook die van energietransitie en circulaire economie. Met de hiervoor benodigde kosten/ investeringen hebben we binnen de exploitatie rekening gehouden.

Afvalinzameling

Sinds 2022 is onze gemeente door middel van de BGTS aangesloten bij IOK Afvalbeheer. Deze inzameling verloopt tot op heden naar tevredenheid. We plannen eventuele verbetermaatregelen n.a.v. de evaluatie van de afvalinzameling.

Zwerfafval

Ondanks eerdere berichten lijkt het er nu op dat in 2024 weer een rijksbijdrage wordt verstrekt voor het tegengaan van zwerfafval. Hoe deze er uit gaat zien is nog niet bekend, maar de hoogte van de bijdrage zal niet lager zijn dan voorgaande jaren. Nadat bekend is wat de hoogte van de bijdrage is, zal bezien worden welke werkzaamheden we voor het tegengaan van zwerfafval kunnen uitvoeren.

Duurzaamheid

De gemeente Baarle-Nassau heeft een grote opgave op het gebied van duurzaamheid. In 2023 is daarom de nieuwe duurzaamheidsvisie opgeleverd. Hierin staat beschreven waar de gemeente samen met haar bewoners, bedrijven en (maatschappelijke) organisaties aan gaat werken om stappen te zetten richting een klimaatadaptieve, CO2 neutrale en circulaire gemeente.

DOELSTELLINGEN 2024

7.1 Bevorderen van een gezond en actief leven van onze inwoners

De opdracht voor gemeenten in 2024 valt uiteen in twee delen waarvoor zij geormerkte middelen ontvangen.

GALA

De eerste betreft het uitvoeren van een lokaal Plan voor GALA op basis van een Brede SPUK regeling waar het herijkte Sportakkoord nauw mee samenhangt.

In 2023 ontwikkelden we voor onze gemeente een samenhangende aanpak op het gebied van gezondheid, sport, cultuur én de sociale basis.

In ons Integraal Plan van aanpak voor GALA '*MeeDoen en MeeBewegen*' staat op hoofdlijnen beschreven hoe we, samen met partners en inwoners, gaan werken aan een gezond en actief leven voor onze inwoners en hoe we de hiervoor geormerkte middelen in zetten.

In 2024 voeren we het uitvoeringsprogramma hiervoor uit.

IZA

De tweede betreft het bijdragen aan het Regioplan IZA van de regio West Brabant. Gemeenten werken hierin regionaal samen met organisaties in het zorg-, welzijns- en sociaal domein, verzekeraars en patiëntenorganisaties. Regie hiervoor ligt bij de zorgverzekeraars.

Onze gemeente is via de gemeente Breda vertegenwoordigd in deze samenwerking. Op basis van het Regiobeeld (eind juni 2023 opgeleverd) is eind december 2023 het Regioplan vastgesteld. Op basis van dit plan werken organisaties samen aan de belangrijkste zorg en gezondheidsopgaven in onze regio.

In het Regioplan staat beschreven welke onderwerpen worden opgepakt, en wat de inzet en bijdrage van de betrokken organisaties is en hoe we de voortgang hierop monitoren.

Voor de bijdragen vanuit gemeenten is in de regio West-Brabant in de periode 2024 - 2026 een budget van ongeveer 6 miljoen per jaar beschikbaar.

7.2 Verbeteren energielabels (koop)woningen in de gemeente

Om de energielabels van (koop)woningen in de gemeente Baarle-Nassau te verbeteren werken we vanuit een brede aanpak. De beschikbare gelden van het Nationaal Isolatie Programma (NIP) worden gebruikt om gericht (op buurt- en/of wijkniveau) slecht geïsoleerde koopwoningen (met energielabel D, E, F en G) aan te pakken. Dit doen we door samen met woningcorporatie Leystromen om de bewoners van deze woningen zoveel mogelijk te ontzorgen, zowel financieel als procedureel.

Ook stellen we een plan van aanpak op voor het verduurzamen van woningen van specifieke doelgroepen. Hieronder vallen VvE's en monumenten.

7.3 Verminderen restafval en meer gescheiden afval inzamelen

Verdere uitvoering van het afvalbeleid met als doel het nastreven van de VANG (Van Afval Naar Grondstof)-doelstellingen.

7.4 Onderhoud en verbetermaatregelen riolering

Om te anticiperen op de gevolgen voor klimaatverandering zijn de mogelijkheden onderzocht om een zogenaamde "blauwe ader" aan te leggen. Dit is een "hoofd" infiltratieriool waarin het hemelwater kan worden geïnfiltreerd en/of worden afgevoerd. In augustus 2023 is het hemelwaterstructuurplan opgeleverd. De conclusies en aanbevelingen nemen we mee bij nieuwe (her) inrichtingen.

7.5 Schone Lucht Akkoord (SLA)

In het coalitieakkoord 2022-2026 is opgenomen dat we verder invulling geven aan het Schone Lucht Akkoord. Voor deze opgave zetten we vooral in op communicatie en stimuleringsmaatregelen. In 2023 ronden we de regionale verkenning om met meerdere gemeenten in de regio Hart van Brabant (incl. AC en GR) samen te werken met de Provincie af. Op basis daarvan volgt een mogelijk vervolg in 2024.

7.6 Uitvoeren lokaal warmtebronnenonderzoek

In Regionale EnergieStrategie (RES) verband wordt een regionaal warmtebronnenonderzoek uitgevoerd. De uitkomsten van dit regionale onderzoek worden benut voor een verdiepend lokaal warmtebronnenonderzoek (om vast te stellen welke wijken op wat voor temperatuur met welke bron duurzaam verwarmd kunnen worden) om bij te dragen aan de uitvoering van de Transitievisie Warmte (TVW).

Wat gaan we ervoor doen?

Nr.	Doelstelling	Specifieke activiteit
7.1.1.	Bevorderen van een gezond en actief leven	Uitvoeren van het GALA plan 'MeeDoen en MeeBewegen'
7.1.2.	Bevorderen van een gezond en actief leven	Bijdragen aan het regioplan IZA in de regio West-Brabant
7.2.1	Verbeteren energielabels (koop)woningen in de gemeente Baarle-Nassau	Stimuleren van bewoners om slecht geïsoleerde (koop)woningen aan te passen naar de isolatiestandaard op basis van vastgesteld plan van aanpak (1e tranche);
7.2.2	Verbeteren energielabels (koop)woningen in de gemeente Baarle-Nassau	Vaststellen plan van aanpak voor verduurzamen van woningen van specifieke doelgroepen.
7.3	Verminderen restafval en meer gescheiden afvalinzameling	Monitoren VANG-doelstellingen en evalueren nieuw afvalbeleid
7.4	Onderhoud riolering en verbetermaatregelen riolering	Implementeren conclusies en aanbevelingen uit het hemelwaterstructuurplan in de herinrichting Singel, Nieuwstraat, Molenstraat.
7.5	Schone Luchtakkoord	<ul style="list-style-type: none">• Verbeteren communicatie en stimuleringsmaatregelen• Onderzoek vervolg verdere samenwerking regionaal en met provincie
7.6	Uitvoeren lokaal warmtebronnenonderzoek	Informereren over resultaten onderzoek.

REGULIERE TAKEN (GOING CONCERN)

7.7 Bevorderen van een gezond en actief leven

Het GALA plan is een integraal plan waarin we gezondheid, sport cultuur en de sociale basis elkaar versterken. De activiteiten op gebied van gezondheidsbevordering maken hier deel van uit. Daarnaast voert onze GGD de taken vanuit de Wet op de Publieke Gezondheid uit.

7.8 Uitvoering wettelijke taken milieu Omgevingsdienst Midden- en West Brabant (OMWB)

De Gemeenschappelijke regeling OMWB voert de taken uit voor de gemeente op het gebied van milieu. Jaarlijks stellen we een uitvoeringsprogramma op, op basis van de begroting van de OMWB. De kaderbrief en de begroting van de OMWB leggen we ieder jaar voor aan de raad, met de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen.

7.9 Riolering en Water

Zodra de personele capaciteit op orde is, leggen we de focus op het verder op orde brengen van het planmatig beheer van de riolering. We brengen voor het reguliere onderhoud in beeld waar de komende jaren kleine onderhoudsmaatregelen nodig zijn voor de riolering, gemalen en drukriolering. Uiteindelijk streven we ook naar het in beeld brengen van het groot onderhoud/vervanging. Ook leggen we de focus op klimaatadaptatie.

7.10 Uitvoering geven aan strategisch actieplan duurzaamheid

De nieuwe duurzaamheidsvisie is in 2023 afgerond. Deze visie bevat een strategisch actieplan. We gaan samen met de samenleving aan de slag met activiteiten uit dit strategisch actieplan, vertaald in een tweejaarlijks uitvoeringsplan.

7.11 Uitvoering geven aan burgerparticipatie over grootschalige opwek

We verkennen in 2024 de vraag hoe bewoners betrokken willen worden bij het thema grootschalige opwek. We benutten daarbij de inzichten uit het participatietraject van de nieuwe duurzaamheidsvisie en de Omgevingsvisie.

7.12 Bewustwording en stimuleren van bewoners en bedrijven om zelf maatregelen te treffen op het gebied van CO2-reductie en klimaatadaptatie, circulariteit

We blijven activiteiten organiseren, communicatiecampagnes opzetten, subsidieregelingen en leningen aanbieden en de afhandeling verzorgen. Bovendien continueren we een digitaal loket voor inwoners.

7.13 Effecten van klimaatverandering (hittestress, wateroverlast, droogte, overstroming) verminderen of voorkomen

Wij blijven samen met onze partners (in regioverband) uitvoering geven aan de regionale klimaatagenda, door het borgen van klimaatadaptatie in beleid en projecten in de openbare ruimte.

7.14 Uitvoering geven aan de energietransitie

We dragen in 2024 in regionaal verband bij aan de uitvoering van de RES en het Fonds RES. Samen met onze partners bekijken we bovendien waar uitbreiding van de wijkaanpak mogelijk is door uitvoering te geven aan de Transitievisie Warmte (TVW).

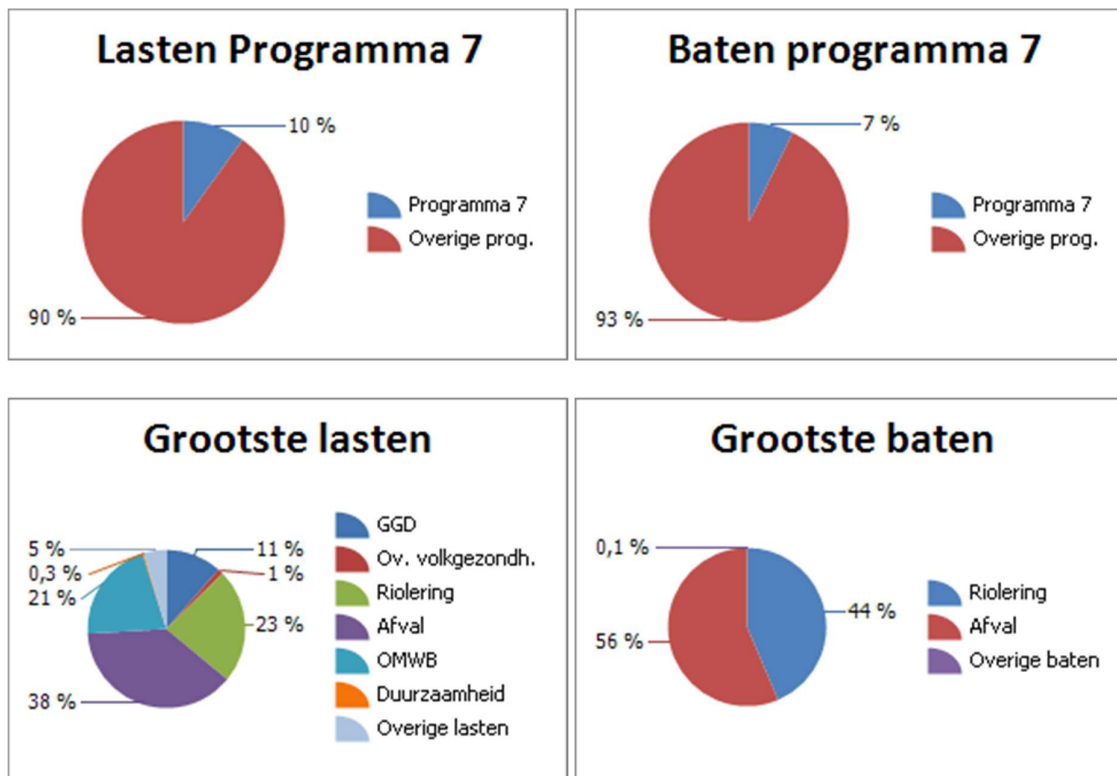
7.15 Circulariteit bij bedrijven stimuleren

We werken samen met partijen (o.a. Regio West-Brabant en ondernemersverenigingen) om de circulariteit bij bedrijven verder te stimuleren. We sluiten aan op regionale initiatieven en samenwerkingen om de circulaire economie in onze gemeente te stimuleren. In een circulaire economie worden producten en grondstoffen steeds opnieuw gebruikt. Nieuwe grondstoffen worden (indien ze benodigd zijn) op een duurzame manier gewonnen.

Wat gaat het kosten?

Bedragen X € 1.000

Code	Omschrijving taakveld	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
		2022	2023	2024	2025	2026	2027
	Totaal lasten programma 7	2.192	2.169	2.264	2.336	2.419	2.498
	Totaal baten programma 7	1.594	1.616	1.656	1.710	1.773	1.826
	Saldo lasten en baten programma 7	-598	-553	-608	-626	-646	-672

Toelichting budgetverschillen

De belangrijkste verschillen tussen de ramingen in begroting 2024 en begroting 2023 zijn:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	L/B	Bedrag	V/N
1 De exploitatie afval vormt een gesloten exploitatie. Verschillen tussen 2023 en 2024 ontstaan alleen door kosten die extra comptabel worden toegerekend (o.a. rente en btw)	L B	-27 14	N V
2 De exploitatie riolering vormt een gesloten exploitatie. Verschillen tussen 2023 en 2024 ontstaan alleen door kosten die extra comptabel worden toegerekend (o.a. rente en btw)	L B	-42 36	N V
3 De te betalen bijdrage aan de GR ABG is toegenomen.	L	-5	N
4 De bijdrage aan de GGD is toegenomen t.o.v. 2023.	L	-8	N
5 De bijdrage aan de Omgevingsdienst is toegenomen t.o.v. 2023	L	-20	N
6 In 2023 zijn eenmalige lasten en baten geraamd t.b.v. het preventieakkoord.	L B	10 -10	V N
7 Diverse kleine verschillen	L/B	-3	N
Totaal		-55	N

Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Wat willen we bereiken?

De gemeente Baarle-Nassau is een aantrekkelijke gemeente met vitale kernen en een aantrekkelijk buitengebied. We willen deze positie behouden en versterken. In onze toekomstvisie Baarle BRUIST en onze omgevingsvisie hebben we vastgelegd welke doelen we willen bereiken. We doen dit samen met onze partners, inwoners en ondernemers.

DOELSTELLINGEN 2024

8.1 Actualiseren Omgevingsvisie

Het is voor een gemeente wettelijk verplicht om uiterlijk op 1 januari 2027 één – door de gemeenteraad – vastgestelde Omgevingsvisie te hebben. In deze visie legt de gemeente haar ambities en beleidsdoelen voor de fysieke leefomgeving voor de lange termijn vast. Op 26 juni 2019 stelde de gemeenteraad de huidige Omgevingsvisie vast.

In 2022 is gestart met het actualiseren van de huidige Omgevingsvisie, zodanig dat deze voldoet aan de vereisten van de Omgevingswet, met specifieke aandacht voor de ontwikkelingen in de lokale woningmarkt (waaronder ook woningbouwlocaties voor Baarle-Nassau en Ulicoten) en het buitengebied van Baarle-Nassau (met in achtname van de resultaten van de gebiedsvisie Transformatiegebieden). De vaststelling van de Omgevingsvisie vindt plaats in 2024.

8.2 Ontwikkelen Omgevingsplan buitengebied Baarle-Nassau

De voorbereiding voor het Omgevingsplan is jaren gaande. Het plan voor het buitengebied is gebaseerd op drie pijlers: (i) beleidskeuzes, (ii) inventarisatie en (iii) het ontwerp van de regelset. De formele procedure (met o.a. aandacht voor participatie van inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties), nodig voor vaststelling van het plan start in 2024. De vaststelling van het Omgevingsplan vindt plaats in 2025.

8.3 Ontwikkelen Paraplubestemmingsplan

Op 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet in werking. We leggen in 2023 een ontwerp paraplubestemmingsplan ter inzage zodat gewijzigd(e) wet- en regelgeving en beleid (onder meer over archeologie en parkeren) goed overgaat naar het Omgevingsplan. Het Paraplubestemmingsplan wordt in 2024 vastgesteld.

8.4 Ontwikkelen Programma WonenPlus

Wonen is een belangrijk thema in de huidige raadsperiode. In de gemeente Baarle-Nassau streven we naar voldoende betaalbare en comfortabele woningen voor alle inwoners in alle levensfasen.

Om dit te realiseren is een integrale aanpak nodig, omdat het thema Wonen meerdere beleidsdomeinen raakt. Kader en richting worden mede bepaald via o.a. de SRBT-woondeal, regionale woningmarktonderzoeken en de regionale woonzorgvisie.

In de nog op te stellen WoonvisiePlus (Q1-2024) formuleren we de lokale ambities als bouwsteen voor de omgevingsvisie. De WoonvisiePlus vertalen we naar een programma om daarmee verder uitvoering te geven aan het woonbeleid in de gemeente.

8.5 Ontwikkelen plan voor realisatie Flexwoningen

De woningnood voor tijdelijke bewoning is groot. Flexwoningen bieden hiervoor mogelijk een praktische oplossing. We gaan – in afstemming met de woningcorporatie en de regio en met oog voor de flexibele woonvormen zoals vastgesteld in de WoonvisiePlus – een plan ontwikkelen op basis van beschikbare locaties.

8.6 Onderzoek uitvoeren naar permanent wonen op recreatieparken

In 2023 is gestart met de voorbereidingen voor een onderzoek naar het toestaan van permanent wonen op recreatieparken. In 2024 wordt het onderzoek afgerond.

8.7 Ontwikkeling woningbouwplan Loveren fase 2 Baarle-Nassau

Er is een krediet beschikbaar gesteld voor de planvorming van de gemeentelijke woningbouwlocatie Loveren fase 2. Daarmee hebben we de kansen en belemmeringen van het plangebied in beeld gebracht en zijn we gestart met het opstellen van het stedenbouwkundig plan en met de planologische onderzoeken ten behoeve van de planologische procedure. Zodra de (stedenbouwkundige) plannen en onderzoeken zijn afgerond zal met de planologische procedure worden gestart.

8.8 Gebiedsvisie transformatiegebieden Baarle-Nassau

In 2023 zoeken we aansluiting bij het proces van de omgevingsvisie. We trekken samen op in het participatietraject. De Gebiedsvisie bieden we in 2024 ter vaststelling aan.

Wat gaan we ervoor doen?

Nr.	Doelstelling	Specifieke activiteit
8.1	Actualiseren Omgevingsvisie (uit 2019)	Vaststellen (geactualiseerde) Omgevingsvisie
8.2	Ontwikkelen Omgevingsplan buitengebied gemeente Baarle-Nassau (doorlopen formele procedure)	Start wijziging omgevingsplan-procedure
8.3	Ontwikkelen Paraplubestemmingsplan	Vaststellen Paraplubestemmingsplan
8.4.1	Ontwikkelen Programma WonenPlus voor de gemeente Baarle-Nassau	Vaststellen WoonvisiePlus
8.4.2	Ontwikkelen Programma WonenPlus voor de gemeente Baarle-Nassau	Vaststellen uitvoeringsagenda
8.5	Ontwikkelen plan realisatie flexwoningen	Ontwikkelen van een plan
8.6	Onderzoek uitvoeren naar permanent wonen op recreatieparken	Onderzoek afronden.
8.7	Ontwikkelen woningbouwplan Loveren fase 2	Starten planologische procedure
8.8	Gebiedsvisie transformatiegebieden Baarle-Nassau	Vaststellen gebiedsvisie

REGULIERE TAKEN (GOING CONCERN)

8.9 Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH)

Op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht dient iedere gemeente te beschikken over de volgende documenten:

1. een actueel beleidsplan VTH;
2. een uitvoeringsprogramma VTH; en
3. een jaarverslag VTH .

De provincie houdt hier toezicht op. Eind 2019 is het beleidsplan 2020-2024 vastgesteld. Het beleidsplan en het jaarlijkse uitvoeringsplan vormen de basis voor de activiteiten op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Wij starten in 2023/ 2024 met het opzetten van het beleidsplan voor de jaren 2024 en verder.

8.10 Aanpassing werkwijze Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving aan Omgevingswet

De Omgevingswet stelt andere eisen aan de werkwijze bij de vergunningverlening. In 2024 gaan we dit verder toepassen en gebruikmaken van het nieuwe softwarepakket maar houden "de winkel open" en zorgen dat de inwoner zo goed mogelijk wordt geholpen bij het (aan)vragen.

8.11 Voorbereiding invoering Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

De Omgevingswet treedt 1 januari 2024 in werking. Bij de inwerkingtreding van deze wet gaat ook de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen in werking. Kern van de wet is de privatisering van het toezicht op de kwaliteit van de nieuwbouw. De rol van de gemeente verandert hierdoor. In 2022 hebben we, voor zover mogelijk, de consequenties van de wet voor de vergunningverlening en het (bouw-)toezicht in beeld gebracht en de systemen aangepast. Zodra de wet in werking treedt gaan we echt werken met de nieuwe wet en zorgen dat de inwoners en ondernemers de juiste dienstverlening krijgen.

8.12 Omgevingswet

Uitvoering implementatiestrategie Omgevingswet

De Omgevingswet treedt in werking op 1 januari 2024. De werkzaamheden in 2024 staan voornamelijk in het teken van optimaliseren van de werkprocessen, begeleiden van klanten en het oplossen van eventuele kinderziekten die een dergelijk grote wetswijziging met zich mee kan brengen. Tevens werken we in 2024 verder aan de update van de Omgevingsvisie, die in de loop van 2024 wordt vastgesteld.

Structurele effecten Omgevingswet

De Omgevingswet beoogt een actueel, integraal, dynamisch, gebiedsgericht en samenhangend stelsel van kerninstrumenten, zoals de Omgevingsvisie, Programma's en Omgevingsplan. Om dit te bereiken gaan we ons structureel anders organiseren en de structurele financiële gevolgen van de Omgevingswet in kaart brengen inclusief het effect op de leges.

8.13 Prestatieafspraken met woningcorporatie Leystromen

We bereiden bestuurlijk en ambtelijk samen met woningcorporatie Leystromen de prestatieafspraken 2025 voor. Deze voorbereiding bestaat uit het opstellen van de afspraken en het (intern) afstemmen de daaraan gekoppelde uitvoeringsagenda.

8.14 Regionale samenwerking thema wonen

We nemen, bestuurlijk en ambtelijk, deel aan regionale overlegstructuren en maken hier optimaal gebruik van om onze ambities te verwezenlijken. Zo maken we o.a. (via de woontafel) deel uit van het kernteam wonen van de Stedelijke Regio Breda-Tilburg (SRBT) en sluiten we aan bij overleggen over wonen (en zorg) in zowel de regio Hart van Brabant als de Subregio Breda.

8.15 Invoeren Wet Goed Verhuurderschap

De Rijksoverheid wil door middel van nieuwe wetgeving gemeenten meer grip geven op de lokale woningmarkt. De *Wet Goed Verhuurderschap* is inmiddels vastgesteld; als gevolg hiervan zijn we verplicht een meldpunt in te richten, waar huurders problemen met hun verhuurder kunnen melden. Bij overtreding van deze wet is een gemeente verplicht over te gaan tot handhaving. De verdere uitwerking van de wet vraagt om een integrale aanpak met betrokkenheid van verschillende disciplines (o.a. Handhaving, Wonen, Sociaal Domein en Juridische Zaken).

Daarnaast ontwikkelt de Rijksoverheid de *Wet Versterking Regie op de Volkshuisvesting*; over de verplichtingen en instrumenten die hieruit voortkomen volgt in 2024 meer duidelijkheid.

8.16 Ontwikkelen woningbouwplan Maaijkant (Ulicoten)

In 2022 is het toen resterende bouwvolume (in casu: vijf rijwoningen en drie patiowoningen) verkocht aan een projectontwikkelaar. De bouw van deze woningen is gestart in 2023. De oplevering is naar verwachting in 2024. De wijk wordt na oplevering van deze woningen woonrijp gemaakt.

8.17 Ecologische verbindingzones Natuurnetwerk Brabant

Voor de realisatie van de ecologische verbindingzones (EVZ's) Schouwloop en Huisvennenloop werken we samen met Waterschap Brabantse Delta. Voor de Huisvennenloop is de benodigde grondaankoop afgerond en wordt een inrichtingsplan opgesteld. Bij de Schouwloop richten we ons momenteel op de laatste benodigde grondaankoop.

8.18 Gebiedsontwikkelingsplan Van Gogh Nationaal Park

De stuurgroep Van Gogh Nationaal Park heeft met vele betrokken partijen het streven om voor het kenmerkende mozaïek van bijzondere natuurgebieden en landschappen - dat loopt van de Oostelijke Langstraat en de Loonse en Drunense Duinen via Het Groene Woud tot voorbij het Nuenens Broek in het oosten en Zundert en Etten-Leur in het westen - de status van Nationaal Park nieuwe stijl te verkrijgen.

Gemeente Baarle-Nassau participeert in dit samenwerkingsverband. Het besluit om Van Gogh NP i.o. aan te wijzen als nationaal park is uitgesteld door de minister. Baarle-Nassau heeft op verzoek van het samenwerkingsverband besloten om de samenwerking nog een jaar te continueren. Na dit jaar wordt verdere samenwerking besproken.

8.19 Stimuleringsregeling Landschap

De Stimuleringsregeling Landschap (nu Stila, voorheen Stika) subsidieert particulieren om landschapselementen aan te leggen en te beheren. De provincie verdubbelt het bedrag dat de gemeente hiervoor inzet. De provincie zet een veldcoördinator in als contactpersoon voor particulieren die gebruik willen maken van de regeling.

8.20 Transitie buitengebied | gebiedsgerichte aanpak Regte Heide en Riels Laag

De Regte Heide en het Riels Laag is een Natura 2000-gebied in de gemeente Goirle. Het gebied heeft te maken met een te hoge stikstofdepositie en verdroging. Mede daardoor worden kwaliteitsdoelstellingen niet gehaald en vergunningen niet verleend.

De provincie Noord-Brabant heeft een Gebiedsgerichte Aanpak (GGA) ontwikkeld om met gebiedspartners te werken aan natuurherstel in Natura 2000-gebieden. Hierbij wordt niet alleen gekeken naar de Natura 2000-gebieden zelf, maar ook naar het gehele beïnvloedingsgebied daarvan. In het geval van de Regte Heide en het Riels Laag ligt een deel van de gemeente Baarle-Nassau (en Alphen-Chaam) in dit beïnvloedingsgebied. Wij werken als gemeente op bestuurlijk en ambtelijk niveau mee in deze gebiedsgerichte aanpak. Hierbij is aandacht voor de invloed op en van gebieden over de grens met België.

8.21 Regionale en provinciale visievorming

Rijk en provincie hebben nieuwe planvormen en werkvormen geïntroduceerd in de NOVI (Nationale omgevingsvisie) en NOVEX (Nationale omgevingsvisie extra). Tegelijk zijn er diverse nationale programma's gelanceerd of in voorbereiding. Provincies en gemeenten worden gevraagd op hun eigenschaaalniveau keuzes te maken en voorstellen te doen aan het Rijk ten behoeve van bijvoorbeeld het MIEK (Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en klimaat), de PLG (Programma Landelijk Gebied) en het Ruimtelijke Voorstel.

Binnen de SRBT (Stedelijke Regio Breda-Tilburg) hebben we met 19 gemeenten en 4 waterschappen in samenspraak met Provincie en Rijk ontwikkelprincipes uitgewerkt die in samenhang het ambitiepakket en de beleidsinhoudelijke basis vormen om de gemeentelijke wensen in de diverse Rijksvisies en Rijksprogramma's in te brengen. Daarmee beogen we gezamenlijke financiering van gezamenlijke opgaven.

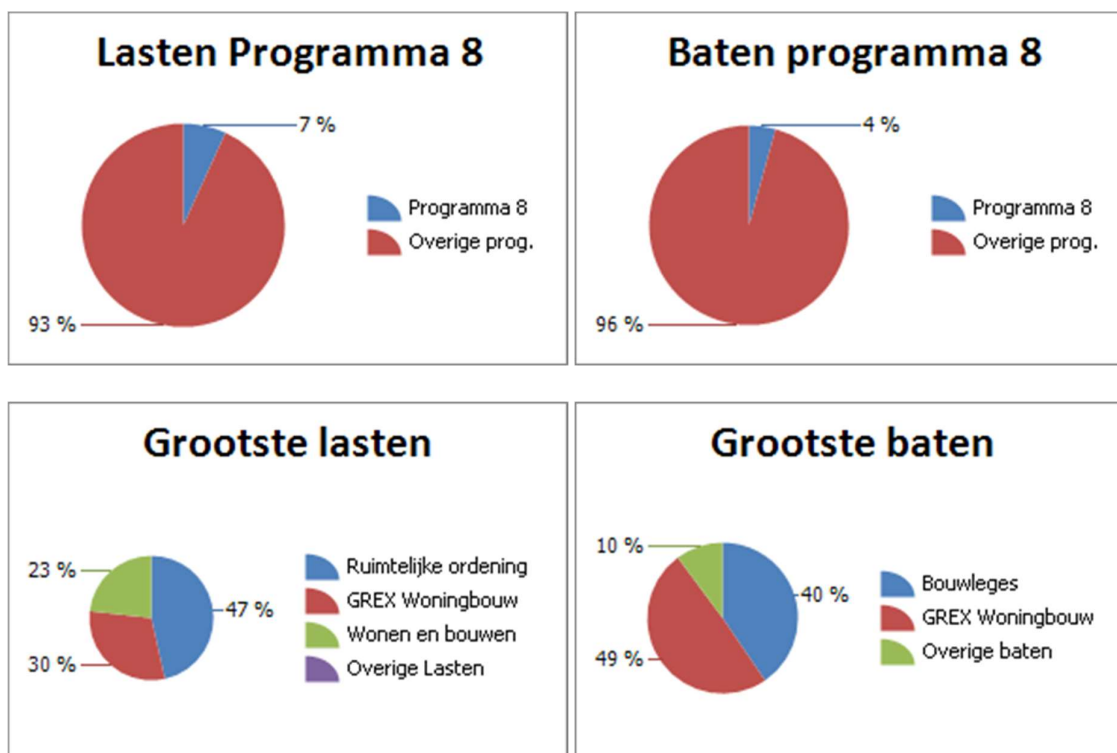
E.e.a. is dusdanig geformuleerd dat er voor de raad nog alle ruimte is om nog eigen keuzes te maken binnen de gemeentelijke omgevingsvisie. Tegelijkertijd biedt de ontwikkelstrategie haakjes die we kunnen gebruiken om (nieuw) beleid te verankeren of (toekomstige) financieringsvraagstukken mede te onderbouwen.

De werkwijze waar continu afstemming plaatsvindt tussen de verschillende schaalniveaus en rijksopgaven vergt veel inzet van de bestuurlijke en ambtelijke organisatie.

Wat gaat het kosten?

Bedragen X € 1.000

Code	Omschrijving taakveld	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
		2022	2023	2024	2025	2026	2027
	Totaal lasten programma 8	1.388	1.683	1.553	1.194	1.137	1.161
	Totaal baten programma 8	1.164	685	982	515	419	419
	Saldo lasten en baten programma 8	-224	-998	-570	-679	-718	-742

Toelichting budgetverschillen

De belangrijkste verschillen tussen de ramingen in begroting 2024 en begroting 2023 zijn:

		Bedragen x € 1.000		
Omschrijving	L/B	Bedrag	V/N	
1 De te betalen bijdrage aan de GR ABG is toegenomen.	L	-50	N	
2 In 2023 is eenmalig een budget geraamd ten behoeve van de aanpak van "Vrijkomende Agrarische Bebouwing", hierdoor zijn de kosten in 2024 lager.	L	8	V	
3 In 2023 is een eenmalig budget geraamd voor het actualiseren van het bestemmingsplan buitengebied, hierdoor zijn de kosten in 2024 lager.	L	93	V	
4 In 2023 is een eenmalig budget geraamd voor het opstellen van de gebiedsvisie transformatiegebieden, hierdoor zijn de kosten in 2024 lager.	L	18	V	
5 In 2023 zijn eenmalige budgetten geraamd voor het opstellen van woonwagenbeleid en een woonvisie, hierdoor zijn de kosten in 2024 lager.	L	20	V	
6 In 2023 is een eenmalig budget geraamd voor het actualiseren van de omgevingsvisie en het opstellen van de programma's, hierdoor zijn de kosten in 2024 lager.	L	25	V	
7 In 2023 is een eenmalig budget geraamd ten behoeve van implementatie van de Omgevingswet, hierdoor zijn de kosten in 2024 lager.	L	206	V	
8 In 2023 is een eenmalig budget geraamd ten behoeve van het project "inventarisatie/toekomst agrarische sector", hierdoor zijn de kosten in 2024 lager.	L	50	V	
9 In 2023 is een eenmalig budget geraamd ten behoeve van het project "Ontwikkeling tijdelijke woningbouw", hierdoor zijn de kosten in 2024 lager.	L	50	V	
10 In 2023 is een eenmalig budget opgenomen ten behoeve van extra beleidscapaciteit wonen. Hierdoor zijn de kosten in 2024 lager.	L	10	V	
11 De geraamde legesopbrengsten vertonen een dalende trend t/m 2025.	B	-15	N	
12 Bouwgrondexploitaties (De lasten en de baten op de grondexploitaties verschillen van jaar tot jaar. Per saldo zijn deze in het jaar, inclusief de winstnemingen, aan elkaar gelijk) (winstneming in 2023 € 7.000 - winstneming in 2024 € 14.000).	B	312	V	
13 Diverse kleine verschillen	L	6	V	
Totaal		428	V	

Algemeen

Algemene Dekkingsmiddelen

Algemeen

Binnen de begroting onderscheiden we algemene en specifieke dekkingsmiddelen. Specifieke dekkingsmiddelen zijn de inkomsten die direct samenhangen met een bepaald programma. Dat kunnen de inkomsten zijn van het Rijk met een specifiek bestedingsdoel, de opbrengsten van gronden of opbrengsten uit verleende diensten zoals het verstrekken van een paspoort. Ook de rioolheffing en afvalstoffenheffing zijn specifieke dekkingsmiddelen. De specifieke dekkingsmiddelen verantwoorden we steeds binnen het betreffende programma.

De algemene dekkingsmiddelen zijn dekkingsmiddelen die we vrij kunnen aanwenden. Dit geld is op voorhand dus niet gebonden aan een bepaald programma of doel, maar zetten we in om tekorten op de programma's te dekken. De dekking bestaat voor het grootste gedeelte uit de algemene uitkering uit het gemeentefonds en de lokale heffingen die niet bestedingsgebonden zijn. De overige dekkingsmiddelen bestaan uit rentebaten en dividend.

Treasury

De uitvoering van treasury is geregeld in de wet Financiering Decentrale Overheden (wet Fido). Het doel van deze wet is onder andere om op een verantwoorde, prudente en professionele wijze de inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie (financieringsactiviteiten) van de gemeente middels een statuut te regelen. Voor meer informatie wordt verwezen naar de paragraaf Financiering.

Belastingen

Voor nadere informatie over de belastingen wordt ook verwezen naar de paragraaf Lokale heffingen.

Onroerende zaakbelasting

De geraamde opbrengsten onroerende zaakbelasting nemen in de begroting 2024 toe met 28%. Voor de jaren 2025 tot en met 2027 is jaarlijks een opbrengstenstijging geraamd van telkens 3%.

Forensenbelasting

De geraamde opbrengsten forensenbelasting nemen in de begroting 2024 toe met 28%. Voor de jaren 2025 tot en met 2027 is jaarlijks een opbrengstenstijging geraamd van telkens 3%.

Toeristenbelasting

De geraamde opbrengsten toeristenbelasting nemen in de begroting 2024 toe met 51%. Voor de jaren 2025 tot en met 2027 is jaarlijks een opbrengstenstijging geraamd van telkens 3%.

Reclamebelasting

De geraamde opbrengsten reclamebelasting nemen in de begroting 2024 toe met 28%. Voor de jaren 2025 tot en met 2027 is jaarlijks een opbrengstenstijging geraamd van telkens 3%.

Precariobelasting

De geraamde opbrengsten precariobelasting nemen in de begroting 2024 toe met 28%. Voor de jaren 2025 tot en met 2027 is jaarlijks een opbrengstenstijging geraamd van telkens 3%.

Algemene uitkering

De ramingen van de algemene uitkering zijn gebaseerd op de meicirculaire gemeentefonds 2023. In de 1e begrotingswijziging zijn de wijzigingen naar aanleiding van de septembercirculaire opgenomen.

Stelpost inflatie

Deze stelpost kan gedurende het jaar aangewend worden ten behoeve van lastenstijgingen, als gevolg van inflatie, waarmee in het geraamde budget nog geen rekening gehouden is.

Tabel: stelpost inflatie

Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Stelpost inflatie meerjarenraming 2024-2027	270.000	630.000	990.000	1.350.000
Saldo	270.000	630.000	990.000	1.350.000

Een deel van de budgetten (+/- € 9 mln.) is m.i.v. 2024 nog niet geïndexeerd. Hiervoor is bovengenoemde stelpost bedoeld. Gemiddeld houden we rekening met een prijsstijging van 3% voor 2024 en 4% voor de jaren 2025 tot en met 2027.

Overhead

Alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces worden gerekend tot de overhead. Overhead bestaat in elk geval uit:

1. Leidinggevenden in het primaire proces.
2. Financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie.
3. P&O/HRM.
4. Inkoop (inclusief aanbesteding en contractmanagement).
5. Interne en externe communicatie met uitzondering van communicatie met de klant.
6. Juridische zaken.
7. Bestuurszaken en bestuursondersteuning
8. Informatievoorziening en automatisering (ICT).
9. Facilitaire zaken en huisvesting.
10. Documentaire Informatie Voorziening (DIV).
11. Managementondersteuning in het primair proces.

De totale overheadkosten van de gemeente Baarle-Nassau worden in 2024 geraamd op een bedrag van ongeveer € 3.990.000 (zie tabel 1). Een groot deel van deze kosten wordt gemaakt en verantwoord in de ABG-organisatie. Op basis van een in het verleden vastgestelde verdeelsleutel wordt 21,6% van de kosten door de ABG-organisatie in rekening gebracht bij de gemeente Baarle-Nassau.

Tabel 1

Omschrijving	2022 (werk.)	2023 (begr.)	2024 (begr.)	2025 (begr.)	2026 (begr.)	2027 (begr.)
Aandeel overheadkosten in bijdrage ABG	2.974.010	3.599.232	3.804.046	3.883.316	4.027.014	4.168.690
Kap.last. Materieel/huisvesting + onderhoud huisvesting	254.676	240.036	338.240	336.039	331.098	322.916
Salariskosten secretaris (100%)	111.200	85.000	130.000	130.000	130.000	130.000
Inhuur derden	44.200	57.600				
Overige kosten secretaris	9.124	20.000	3.000	3.000	3.000	3.000
Robuust rechtbeschermingssysteem	7.007	18.222	9.359	9.614	9.893	9.893
VNG	12.309	12.474	12.474	12.474	12.474	12.474
P&C (art. 213a, betalingsverkeer, begroting en jaarrekening)	5.838	27.700	18.200	18.200	18.200	18.200
Archief	91.982	61.200	56.900	56.900	56.900	56.900
Verzekeringen	13.333	12.276	12.276	12.276	12.276	12.276
Juridische advieskosten	9.181	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500
Diverse kosten gemeentehuis en -werf	8.518	23.732				413.000
Vergoeding salariskosten secretaris (40% i.v.m. directie ABG)	-55.293	-52.000	-52.000	-52.000	-52.000	-52.000
Opgelegde kosten dwangbevelen en aanmaningen	-9.153					
Huuropbrengst ABG (materieel/huisvesting)	-254.676	-240.036	-338.240	-336.039	-331.098	-322.916
Vergoeding uitgeleend personeel	-9.180	-8.100	-8.100	-8.100	-8.100	-8.100
Minderopbrengst verhuur gemeentehuis t.o.v. kosten	2.287					
Totale overheadkosten	3.215.363	3.860.836	3.989.655	4.069.180	4.213.157	4.767.833

Vennootschapsbelasting

Met ingang van 2016 zijn publiekrechtelijke rechtspersonen, zoals Gemeenschappelijke Regelingen en Gemeenten, Vennootschapsbelasting (VpB) plichtig indien, en voor zover, zij een onderneming drijven. Er is sprake van een onderneming indien cumulatief voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:

- Een duurzame organisatie van **kapitaal en arbeid**;
- die deelneemt aan het **economische verkeer**;
- met het oogmerk om **winst** te behalen.

Wanneer aan alle bovenstaande voorwaarden wordt voldaan dan wordt de betreffende activiteit aangemerkt als een onderneming. Het gevolg daarvan is dat de onderneming (lees: gemeente) een aangifte VpB moet indienen bij de belastingdienst.

Wij zijn tot de conclusie gekomen dat van alle activiteiten 'slechts' het grondbedrijf aangemerkt wordt als winstgevende onderneming. Om te kunnen bepalen wat de daadwerkelijke belastingdruk op het grondbedrijf wordt, dient het BBV resultaat gecorrigeerd te worden naar het fiscale resultaat. In het oog springende verschillen tussen beide winstbepalingen zijn:

- Slechts de werkelijk betaalde rente mag als kosten opgevoerd worden;
- grondbedrijf vreemde activiteiten moeten geëlimineerd worden;
- toekomstige prijsstijgingen mogen niet opgevoerd worden als kosten/baten;
- kapitaalstortingen en onttrekkingen moeten geëlimineerd worden.

Het belastingtarief van de VpB is als volgt:

Belastbaar bedrag 2023	Tarief 2022	Belastbaar bedrag (voornemen 2024)	Tarief (voornemen 2023)
t/m € 200.000	19%	t/m € 170.000	19,7%
meer dan € 200.000	25,8%	meer dan € 170.000	25,8%

Vanwege verrekenbare verliezen uit het verleden zal er de komende jaren, voor de enige nog lopende grondexploitatie, naar verwachting geen sprake zijn van betaling van vennootschapsbelasting.

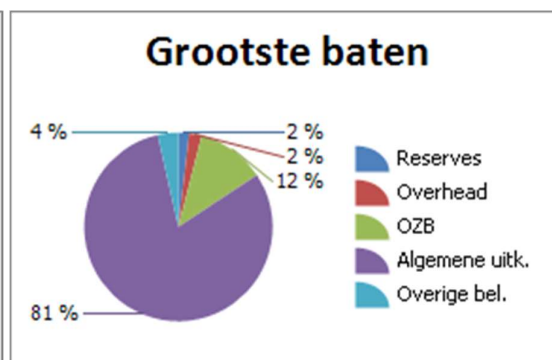
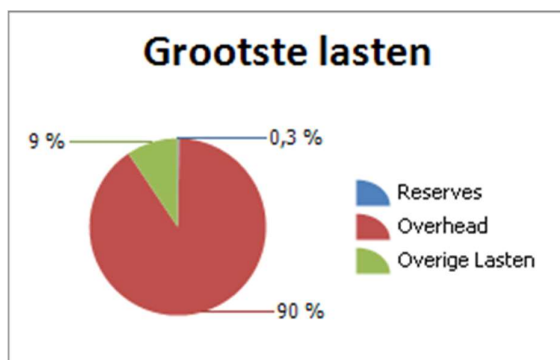
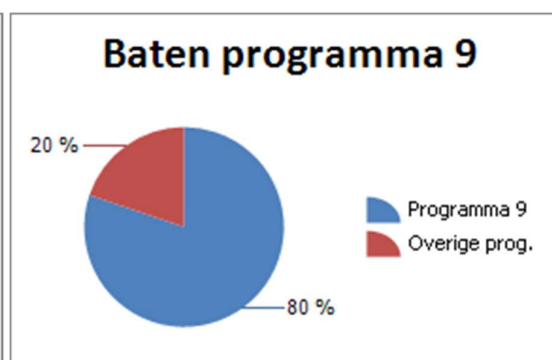
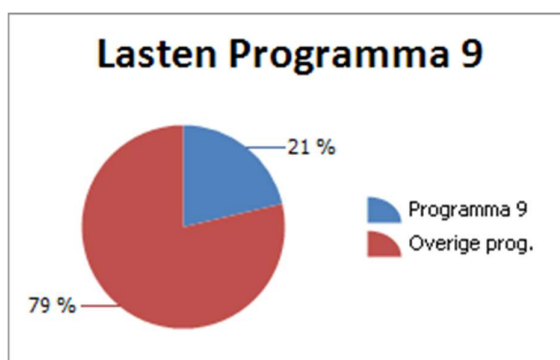
Onvoorzien

Wettelijk is voorgeschreven dat in de programmabegroting een post voor onvoorziene uitgaven is geraamd. Er zijn geen voorschriften, of normen, over de omvang van deze post. Het is aan de raad om aan te geven welke omvang zij nodig acht. De raming voor 2024 bedraagt € 28.000. Dit is het totaalbedrag dat beschikbaar is voor alle programma's tezamen. Bij aanwending moet worden voldaan aan de volgende criteria (de drie O's): Onvoorzien, Onontkoombaar en Onuitstelbaar.

Wat gaat het kosten?

Bedragen X € 1.000

Code	Omschrijving taakveld	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting			
			2022	2023	2024	2025	2026	2027
9A	Algemene dekkingsmiddelen	L	184	530	431	882	1.299	1.695
		B	16.072	16.140	17.656	18.478	19.122	19.713
9B	Overhead	L	3.541	4.161	4.388	4.465	4.604	5.151
		B	326	300	398	396	391	383
9C	Venootschapsbelasting	L	0	0	0	0	0	0
		B	0	0	0	0	0	0
9D	Onvoorzien	L	0	28	28	28	28	28
		B	0	0	0	0	0	0
Totaal lasten programma 9 Algemeen			3.725	4.718	4.846	5.375	5.931	6.874
Totaal baten programma 9 Algemeen			16.398	16.441	18.054	18.874	19.513	20.096
Saldo lasten en baten programma 9 Algemeen			12.673	11.722	13.208	13.499	13.583	13.222

Toelichting budgetverschillen

De belangrijkste verschillen tussen de ramingen in begroting 2024 en begroting 2023 zijn:

		Bedragen x € 1.000		
Omschrijving	L/B	Bedrag	V/N	
1	De te betalen bijdrage aan de GR ABG is toegenomen.	L	-216	N
2	De kosten van het gemeentehuis en de gemeentewerf zijn per saldo toegenomen. Dit wordt veroorzaakt door toegerekende rentelasten vanuit het taakveld treasury en hogere onderhoudskosten. Hiertegenover staat een hogere huuropbrengst vanuit de ABG.	L	-98	N
		B	98	V
3	Onder andere als gevolg van een rentestijging en een extra aan te trekken geldlening in 2024 is het geraamde bedrag voor rentelasten op geldleningen toegenomen t.o.v. 2023.	L	-42	N
4	Met ingang van 2024 wordt de rente vanuit het taakveld treasury toegerekend aan de diverse taakvelden in de begroting. Omdat de toegerekende rente als baat verantwoord wordt op het taakveld treasury leidt dit, t.o.v. de begroting 2023, tot een voordeel op dit taakveld.	L	317	V
5	De algemene uitkering uit het gemeentefonds is ten opzichte van 2023 toegenomen.	B	895	V
6	In 2023 is een eenmalige stelpost geraamd ter compensatie van de gevolgen van corona (de stelpost is opgebouwd uit de ontvangen rijksmiddelen)	L	104	V
7	In de begroting 2024 is een stelpost opgenomen voor indexaties. Deze kan aangewend worden voor budgetten, waarbij gedurende het begrotingsjaar blijkt dat deze onvoldoende of niet geïndexeerd zijn bij het opstellen van de begroting.	L	-270	N
8	De opbrengsten Onroerende Zaakbelasting, Forensenbelasting, Toeristenbelasting, Reclamebelasting en Precariobelasting zijn ten opzichte van 2023 toegenomen, o.a. als gevolg van prijsindexatie.	B	620	V
9	Omdat de functie van gemeentesecretaris in 2023 tijdelijk is uitgebreid met extra uren en omdat voor de functie van directeur ABG extern is ingehuurd zijn in 2023 extra kosten gemaakt. Hierdoor zijn de salariskosten van deze gecombineerde functie in 2024 lager.	L	13	V
10	In 2023 is een eenmalig budget geraamd i.v.m. werving van de gemeentesecretaris.	L	17	V
11	In 2023 is een eenmalig budget geraamd ten behoeve van een robuust rechtbeschermingssysteem.	L	9	V
12	In 2023 is een eenmalig budget geraamd voor advieskosten t.b.v. de berekening van het btw mengpercentage. Dit percentage wordt gebruikt om te bepalen welk deel van de btw wij terug kunnen vragen bij het Rijk en de Belastingdienst.	L	9	V
13	In 2023 is een eenmalig budget geraamd voor een onderzoek naar het toekomstig gebruik van het gemeentehuis.	L	20	V
14	Diverse kleine verschillen	L/B	10	V
Totaal			1.486	V

Paragrafen

Lokale heffingen

Inleiding

De gemeentelijke heffingen zijn na de doeluitkeringen en de algemene uitkering uit het Gemeentefonds de belangrijkste bron van inkomsten. In de paragraaf Lokale heffingen doen wij verslag van:

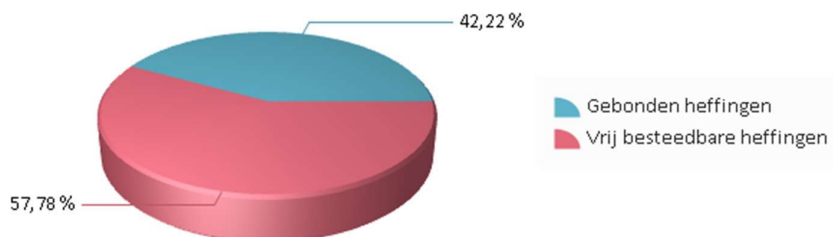
- de geraamde inkomsten;
- het beleid ten aanzien van de lokale heffingen;
- de berekeningswijze van de gemeentelijke tarieven en welke beleidsuitgangspunten hieraan ten grondslag liggen;
- de ontwikkeling van de lokale lastendruk;
- het kwijtscheldingsbeleid.

Lokale heffingen

De lokale heffingen zijn met € 4,7 miljoen goed voor 21% van de gemeentelijke inkomsten. In onderstaand overzicht zijn de inkomsten voor de jaren 2022 tot en met 2024 weergegeven. Hierbij is een onderverdeling gemaakt in gebonden heffingen (aan te wenden voor doel) en vrij besteedbare heffingen.

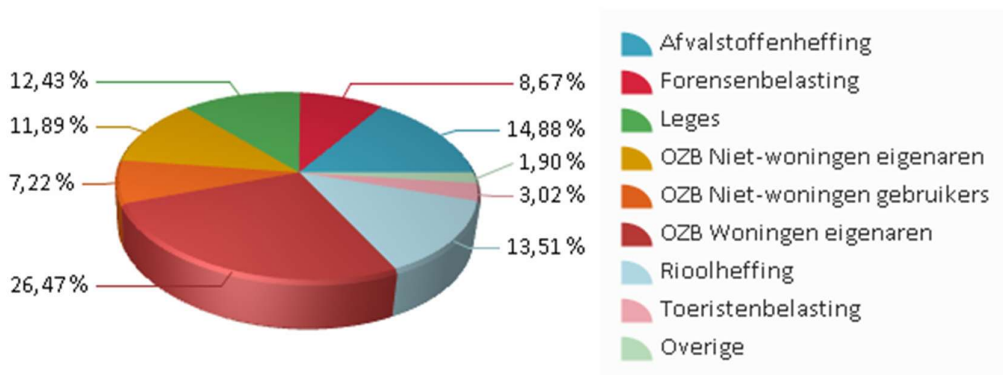
De inkomsten uit lokale heffingen nemen in 2024 met € 601.000 toe ten opzichte van 2023. Het verschil wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de hogere OZB-opbrengst in 2024.

% leges van totale opbrengst

Heffingen	Realisatie 2022	Begroot 2023	Begroot 2024
Gebonden heffingen			
Afvalstoffenheffing	698.614	690.000	704.000
Leges	867.322	602.150	587.990
Markten en kermissen	20.156	25.812	26.240
Rioolheffing	584.865	659.000	639.000
Totaal Gebonden heffingen	2.170.957	1.976.962	1.957.230
Vrij besteedbare heffingen			
Forensenbelasting	309.958	320.415	410.115
OZB Niet-woningen eigenaren	415.565	439.519	562.619
OZB Niet-woningen gebruikers	249.950	266.707	341.407
OZB Woningen eigenaren	956.511	978.269	1.252.169
Reclame en precariobelasting	41.309	49.803	63.703
Toeristenbelasting	99.149	98.019	142.919
Totaal Vrij besteedbare heffingen	2.072.442	2.152.732	2.772.932
Totaal opbrengsten	4.243.399	4.129.694	4.730.162

% leges van totale opbrengst

Gebonden heffingen

Bij de gebonden heffingen is kostendekkendheid het uitgangspunt. De gebruiker betaalt in principe de integrale kosten van de geleverde producten en diensten. Een meer dan kostendekkende heffing is niet toegestaan; daarentegen kunnen bestuurlijke overwegingen aanleiding zijn tot het vaststellen van lagere tarieven.

Het BBV schrijft voor dat gemeenten in de paragraaf lokale heffingen inzicht verschaffen in de berekeningswijze van de gemeentelijke tarieven. Naast de kosten op de betreffende taakvelden worden namelijk nog een aantal posten extracomptabel toegerekend aan de tarieven, zoals overhead, rente en BTW. Hieronder wordt achtereenvolgens ingegaan op de tariefberekeningen van de afvalstoffenheffing, de rioolheffing en de gemeentelijke leges.

Afvalstoffenheffing

De gemeente is verplicht om huishoudelijk afval op te halen. Van de opbrengst afvalstoffenheffing betaalt de gemeente de inzamelings- en verwerkingskosten, maar ook de exploitatie van de milieustraat.

Inwoners van Baarle-Nassau betalen een vastrecht en een variabel tarief (per kilo restafval). De afvalstoffenheffing wordt geïncasseerd door Brabant Water.

De afvalstoffenheffing is een bestemmingsheffing, dit houdt in dat de geïnde gelden aangewend moeten worden voor het doel. Uitgangspunt in Baarle-Nassau is een 100% kostendekkende afvalstoffenheffing: de tarieven bewegen mee met de ontwikkeling van de toerekenbare kosten. De voorziening Afvalstoffenheffing vormt de sluitpost van de exploitatie. De voorziening heeft een egaliserende functie, ze kan worden gebruikt om via het tarief te sparen voor grote uitgaven in de toekomst (onderhoud, vervanging) of om ongewenste schommelingen van het tarief op te vangen.

In onderstaande tabel is de exploitatieopzet van de afvalstoffenheffing 2024 afgezet tegen die van 2023.

	2023	2024
<i>Kosten taakvelden</i>		
Begroting gemeente Baarle-Nassau	804.288	794.125
Begroting ABG (60%)	39.485	39.485
Inkomsten taakvelden	-232.934	-233.000
Netto kosten taakveld Afval	610.839	600.610
<i>Toe te rekenen kosten:</i>		
Overhead ABG (40%) incl. (omslag)rente	26.324	26.324
BTW	68.911	57.343
Totale kosten	706.074	684.277
Opbrengst heffingen	690.000	704.000
Dekking	98%	103%
Mutatie voorziening (positief = toevoegen, negatief = onttrekken)	16.074-	19.723

De toerekenbare kosten voor de heffing zijn per saldo in 2024 met € 22.000 afgenomen ten opzichte van de gewijzigde begroting 2023. Daarnaast nemen de opbrengsten met € 14.000 toe.

De huidige stand van de egalisatievoorziening afvalstoffenheffing (saldo jaarrekening 2022) ligt met € 198.113 boven het gewenste niveau van € 100.000. In de begroting 2024 is rekening gehouden met een indexering van 2%.

In onderstaande tabel is het tariefvoorstel 2024 afgezet tegen het tarief 2023.

	2023	2024	wijziging
Vastrecht eenpersoonshuishouden	€ 172,44	€ 175,92	€ 3,48 (+2%)
Vastrecht meerpersoonshuishouden	€ 223,44	€ 227,88	€ 4,44 (+2%)
Tarief per kilo restafval	€ 0,26	€ 0,28	€ 0,02 (+8%)

Rioolheffing

Voor de afvoer van afvalwater en de zuivering daarvan, heeft de gemeente de plicht om voor een goed werkend rioleringsstelsel te zorgen. Ook heeft de gemeente de zorgplicht om de grondwaterstand en de afvoer van hemelwater (regenwater) te beheren. Om al deze watertaken te bekostigen wordt er één belasting geheven, de rioolheffing.

De gemeentelijke watertaken gaan gepaard met relatief grote uitgaven en hebben een langjarige planning. In het verbreed gemeentelijk rioleringsplan (VGRP) is het onderhoud aan het rioleringsstelsel voor de komende jaren in kaart gebracht.

Voor de rioolheffing geldt een vast tarief per kubieke meter water dat vanuit het perceel van de belastingplichtige wordt afgevoerd.

De rioolheffing is, evenals de afvalstoffenheffing, een bestemmingsheffing. Ook hier is een 100% kostendekkende heffing het uitgangspunt in Baarle-Nassau.

In onderstaande tabel is de exploitatieopzet van de rioolheffing 2024 afgezet tegen die van 2023.

	2023	2024
<i>Kosten taakvelden</i>		
Begroting gemeente Baarle-Nassau	423.460	457.601
Begroting ABG (60%)	94.120	94.120
Inkomsten taakvelden	-3.934	-4.000
Netto kosten taakveld riool	513.646	547.721
<i>Toe te rekenen kosten:</i>		
Overhead ABG (40%) incl. (omslag)rente	62.746	62.746
BTW	109.843	111.599
Totale kosten	686.235	722.066
Opbrengst heffingen	659.000	639.000
Dekking	96%	88%
Mutatie voorziening (positief = toevoegen, negatief = onttrekken)	-27.235	-83.066

Uit de tabel valt af te lezen dat de rioolheffing in 2024 voor een bedrag van € 83.000 minder dan kostendekkend is. De onderhoudslasten nemen toe en de opbrengsten nemen af door het dalende waterverbruik, ondanks de tariefstijging van 4,5%.

Ten behoeve van de sluitende exploitatie wordt het jaarlijkse tekort/overschot verrekend met de voorziening VGRP.

Op basis van het VGRP 2021-2025 dient gedurende deze planperiode het tarief jaarlijks met 4,5% verhoogd te worden. In onderstaande tabel wordt het tariefvoorstel 2024 afgezet tegen het tarief 2023.

	2023	2024	wijziging
Rioolheffing per m3	€ 1,41	€ 1,47	€ 0,06 (+4,5%)

Retributies

Retributies worden geheven als de gemeente een dienst verleent aan een individu of een van haar bezittingen ter beschikking stelt. Voorbeelden van retributies zijn leges, markt- en standplaatsgelden en lijkbezorgingsrechten (grafrechten).

In 2018 zijn de meeste tarieven voor de drie ABG gemeenten geharmoniseerd. De geharmoniseerde tarieven worden gezamenlijk voor de drie gemeenten geïndexeerd (3% in 2024). Voor de overige tarieven is dezelfde index gehanteerd.

Jaarlijks bij het opstellen van de begroting wordt een kostendekkendheidsanalyse gemaakt van de legesverordening. De lasten worden berekend aan de hand van de normatieve tijdsbesteding en de toerekenbare uurtarieven. De baten worden berekend op basis van de verwachte productie en de geïndexeerde legestarieven.

Na meerdere malen uitstel treedt de nieuwe Omgevingswet op 1 januari 2024 definitief in werking. De Omgevingswet staat voor een nieuwe manier van denken en doen in de gebiedsontwikkeling en leidt tot een aantal wijzigingen in titel 2 van de legesverordening. Deze wijzigingen en de financiële gevolgen daarvan worden momenteel uitgewerkt en later meegenomen in het raadsvoorstel voor de nieuwe belastingverordeningen 2024.

Vrij besteedbare heffingen

De vrij besteedbare heffingen zijn een belangrijk politiek instrument en maken integraal onderdeel uit van het gemeentelijk (belasting-)beleid. De geïnde gelden vormen een algemene inkomstenbron voor de gemeente.

Onroerende zaakbelasting

Inwoners betalen onroerendezaakbelasting (OZB) als zij op 1 januari van een belastingjaar eigenaar zijn van een woning of gebruiker en/of eigenaar van een niet-woning. De OZB is gebaseerd op de WOZ-waarde op 1 januari van het voorgaande jaar.

De gemeente bepaalt de OZB-aanslag op basis van de getaxeerde waarde van de onroerende zaak (de WOZ-waarde). Deze waarderingsgrondslag wordt jaarlijks middels hertaxatie, volgens de regels in de Wet Waardering Onroerende Zaken (Wet WOZ), vastgesteld. Het beleid tot nu toe is altijd geweest dat de OZB-opbrengst niet beïnvloed wordt door de hertaxaties van het onroerend goed. Met andere woorden: als de totale waarde van het onroerend goed daalt, als gevolg van lagere taxatiewaarden, zullen de OZB-tarieven extra stijgen zodat de totale opbrengst gelijk blijft (het omgekeerde geldt uiteraard ook). Net als in voorgaande jaren is ook voor 2024 dit beleidsuitgangspunt gehanteerd.

Voorstel tarieven 2024

	2023	2024
Woningen eigenaren	0,083%	N.t.b.
Niet-woningen eigenaren	0,165%	N.t.b.
Niet-woningen gebruikers	0,133%	N.t.b.

De WOZ waardering is ten tijde van het opstellen van deze begroting nog niet bekend, waardoor de tarieven nog niet berekend kunnen worden. In deze begroting is een inkomstenstijging verwerkt van 28% (27% indexatie en 1% areaalontwikkeling).

Toeristenbelasting

Voor personen die niet staan ingeschreven in de gemeente heffen wij een toeristenbelasting als zij blijven overnachten in een hotel, een pension of een ander vakantieonderkomen. Voor de toeristenbelasting zijn de houders van de hotels, pensions en campings belastingplichtig. Zij kunnen het tarief aan de toerist doorberekenen.

Voorstel tarieven 2024

	2023	2024	wijziging
Tarief per overnachting	€ 1,31	€ 1,98	€ 0,67 (+51%)

Forensenbelasting

Forensenbelasting wordt geheven op natuurlijke personen die, zonder in de gemeente hoofdverblijf te hebben, op meer dan 90 dagen van het belastingjaar voor zichzelf en/of hun gezin een gemeubileerde woning in de gemeente beschikbaar houden.

Voorstel tarieven 2024

	2023	2024	wijziging
maximaal 15 m2	€ 83,00	€ 106,00	€ 23 (+28%)
meer dan 15 m2, doch niet meer dan 20 m2	€ 123,00	€ 157,00	€ 34 (+28%)
meer dan 20 m2, doch niet meer dan 30 m2	€ 153,00	€ 196,00	€ 43 (+28%)
meer dan 30 m2, doch niet meer dan 40 m2	€ 212,00	€ 271,00	€ 59 (+28%)
meer dan 40 m2, doch niet meer dan 60 m2	€ 258,00	€ 330,00	€ 72 (+28%)
meer dan 60 m2, doch niet meer dan 80 m2	€ 337,00	€ 431,00	€ 94 (+28%)
meer dan 80 m2, doch niet meer dan 100 m2	€ 419,00	€ 536,00	€ 117 (+28%)
meer dan 100 m2	€ 500,00	€ 640,00	€ 140 (+28%)

Reclamebelasting

Deze belasting wordt geheven van elke ondernemer die een reclame-uiting heeft binnen de bebouwde kom van de gemeente Baarle-Nassau. De opbrengst van deze belasting wordt geheel aangewend ter bevordering van de lokale economie.

In Baarle-Nassau zijn 2 zones aangewezen waarbinnen de belastingplicht geldt. De belasting wordt berekend op basis van de WOZ-waarde van de bedrijfsvestiging.

Voorstel tarieven 2024

	2023	2024	wijziging
Bij een WOZ-waarde t/m € 150.000:			
- Zone 1, vast bedrag	€ 157,00	€ 201,00	+28%
- Zone 2, vast bedrag	€ 78,00	€ 100,00	+28%
Bij een WOZ-waarde boven de € 150.000, voor iedere € 1.000 daarboven:			
- Zone 1	€ 1,22	€ 1,56	+28%
- Zone 2	€ 0,61	€ 0,78	+28%
Maximumbedrag per vestiging:	€ 785,00	€ 1.005,00	+28%

Precariobelasting

De precariobelasting wordt geheven van degenen die één of meer voorwerpen heeft in de openbare ruimte, zoals terrassen.

Vorstel tarieven 2024

	2023	2024	wijziging
Per m2 per jaar	€ 27,60	€ 35,30	€ 7,70 (+28%)
Per m2 per maand	€ 2,76	€ 3,53	€ 0,77 (+28%)

Ontwikkeling van de lokale lastendruk

Jaarlijks brengt het Coelo (het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden) een Atlas van de lokale lasten uit. Daarin is op het vlak van de lokale lastendruk een vergelijking van alle Nederlandse gemeenten gemaakt. Uitgangspunt voor de berekening van de lokale lastendruk zijn de lasten OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing voor een gemiddeld meerpersoonshuishouden. De volgende tabel geeft de meerjarige ontwikkeling van de lokale woonlasten weer voor de jaren 2022-2024:

Woonlasten	2022	2023	2024
Onroerende zaakbelasting*	€ 361	€ 371	€ 471
Afvalstoffenheffing	€ 266	€ 270	€ 275
Rioolheffing	€ 183	€ 173	€ 181
Totaal woonlasten	€ 810	€ 814	€ 927
Stijging (Absoluut)	€ 70	€ 4	€ 113
Stijging (Relatief)	9,4%	0,5%	13,9%

Gemiddelde woonlasten (COELO)

Provincie Noord-Brabant	€ 841	€ 877	n.t.b.
Gemeenten < 25.000 inwoners	n.t.b.	€ 985	n.t.b.
Gemeente Alphen-Chaam	€ 1.058	€ 1.062	n.t.b.
Gemeente Gilze en Rijen	€ 683	€ 736	n.t.b.
Gemeente Goirle	€ 938	€ 942	n.t.b.
Gemeente Hilvarenbeek	€ 914	€ 790	n.t.b.
Gemeente Zundert	€ 975	€ 1.124	n.t.b.

Bij de berekening van de woonlasten voor Baarle-Nassau gaan we uit van de waarden die door het COELO voor een meerpersoonshuishouden gehanteerd worden:

- OZB: gemiddelde woningwaarde volgens COELO op waarde peildatum (2023 = € 447.330), plus 28% voor 2024 en min 1% areaalontwikkeling voor 2024;
- Afvalstoffenheffing: begrote opbrengsten 2023 plus 2%; (2024: vastrecht € 228 + 168 kg restafval à € 0,28)
- Rioolheffing: waterverbruik meerpersoonshuishouden met een waterverbruik van 123 m³, plus 4,5% tariefstijging voor 2024.

Wijziging begrote woonlasten 2023 + 2024 t.o.v. de perspectiefnota

Omdat we voor de woonlasten altijd aansluiting zoeken bij de bedragen zoals deze door het COELO worden berekend, zijn de begrote woonlasten voor 2023 gewijzigd. Het automatische gevolg hiervan is uiteraard dat ook de begrote woonlasten voor 2024 zijn gewijzigd.

Bij de PPN is de begrote ozb voor 2023 berekend op € 368. Het COELO heeft deze inmiddels berekend op € 371 als gevolg van een iets hogere gemiddelde woz-waarde.

Bij de PPN is de begrote rioolheffing voor 2023 berekend op € 191. Het COELO heeft deze inmiddels berekend op € 173 als gevolg van een lager gemiddeld waterverbruik.

Kwijtscheldingen

Zoals binnen onze gemeente gebruikelijk bestaat de mogelijkheid om voor de aanslagen rioolheffing en afvalstoffenheffing jaarlijks een verzoek om kwijtschelding in te dienen. Personen die aan de voorwaarden voldoen (betrokkenen hebben geen vermogen en de betalingscapaciteit is te laag om de aanslag te betalen), kunnen door het indienen van een dergelijk verzoek voor één of beide heffingen kwijtschelding ontvangen. In de tariefberekeningen voor de afvalstoffen- en rioolheffing is rekening gehouden met de inkomstenderving door kwijtschelding.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is bepaald dat gemeenten hun beleid voor risicomanagement moeten vastleggen en op basis van een risicoprofiel hun financiële weerstandsvermogen moeten bepalen.

Risicomanagement is vooral bedoeld er voor te zorgen dat het optreden van risico's zo weinig mogelijk nadelige gevolgen heeft op de uitvoering van het bestaande beleid en het realiseren van de gestelde doelen. Door het in beeld brengen en kwantificeren van de risico's kan bepaald worden welk bedrag nodig is om de nadelige gevolgen op te vangen indien risico's zich daadwerkelijk voordoen.

Risicoprofiel

De risicoanalyse heeft plaats gevonden ten tijde van het opstellen van de begroting 2024. Er zijn circa 40 risico's geïdentificeerd waarvan de kans en financieel gevolg zijn ingeschat. Door aan elk risico een score toe te kennen zijn risico's te rangschikken en te prioriteren om te managen. De *risicoscore* wordt bepaald door de formule $kans \times geldgevolg$. In deze paragraaf worden de tien risico's met de hoogste score gepresenteerd waarbij de risico's van de bouwgrondexploitaties niet zijn meegenomen (op de enige nog lopende bouwgrondexploitatie lopen we ook geen risico meer). De tien grootste risico's per 1 januari 2024 zijn:

Programma	Omschrijving risico	Kans	Financieel gevolg	Benodigde weerstandscapaciteit
0. Bestuur en ondersteuning	Hogere fin. bijdrage aan ABG	40%	€ 400.000	€ 160.000
	Hogere bijdrage ABG interne organisatie	20%	€ 400.000	€ 80.000
	Onjuist uitgevoerde bestuurlijke processen leiden tot juridische claims en/of extra kosten	10%	€ 1.000.000	€ 100.000
	ABG ICT (o.a.een mogelijke hack)	25%	€ 280.800	€ 71.280
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	Onderhoud openbare ruimte	20%	€ 500.000	€ 100.000
5. Sport, cultuur en recreatie	Onderhoud openbaar groen (parken/plantsoenen)	30%	€ 175.000	€ 52.500
6. Sociaal Domein	Gebruik huishoudelijke hulp	50%	€ 150.000	€ 75.000
8. Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing	Lagere legesopbrengsten omgevingsvergunningen	50%	€ 125.000	€ 62.500
9. Algemene dekkingsmiddelen	Door de stijgende inflatie is de stelpost indexatie niet toereikend	50%	€ 250.000	€ 125.000
	Door aanpassing verdeelmaatstaven of lagere uitgaven van het Rijk kan de algemene uitkering dalen	80%	€ 140.000	€ 112.000
			Totaal:	€ 938.280

De totaal benodigde weerstandscapaciteit van alle risico's van de gemeente Baarle-Nassau bedraagt € 1.346.000. Dat is € 13.000 minder dan de berekende benodigde weerstandscapaciteit in het kader van de jaarrekening 2022. De beperkte afname wordt veroorzaakt door een wijziging van het risicobedrag bij corona.

Omdat risico's zich in de meeste gevallen niet tegelijkertijd zullen voordoen, kan risicosimulatie worden toegepast. Op basis van een dergelijke simulatie zal de benodigde weerstandscapaciteit lager uitvallen dan het totaal van de risico's. Risicosimulatie is een ingewikkelde statistische kansberekening die alleen toegevoegde waarde heeft als de massa, dat wil zeggen het aantal risico's, groot genoeg is. Dat is in Baarle-Nassau niet het geval.

Weerstandscapaciteit / Weerstandsvermogen

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de financiële middelen die de gemeente kan inzetten om de nadelige gevolgen van de risico's (niet begrote kosten) op te vangen en bevat twee componenten:

- een incidentele component bestaande uit de algemene weerstandsreserves en het geraamde bedrag voor onvoorziene lasten die als buffer dienen voor het tijdelijk opvangen van negatieve exploitatieresultaten;
- een structurele component bestaande uit de onbenutte belastingcapaciteit en capaciteit uit hoofde van de overige heffingen.

De onbenutte capaciteit uit belastingen en heffingen zijn geen middelen die direct beschikbaar zijn en er spelen politieke overwegingen een rol voordat tot een verhoging van de gemeentelijke tarieven wordt overgegaan. Daarom is ervoor gekozen deze niet mee te nemen in de berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit. De beschikbare weerstandscapaciteit is als volgt berekend:

nr.	Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
A Algemene reserve						
	stand per 01 januari	2.585.498	1.881.200	1.863.641	1.863.641	1.863.641
	<u>Claims op basis van raadsbesluiten</u>					
1	Bestemming resultaat jaarrekening 2022	512.000				
2	BP met verbrede reikwijdte	-93.044				
3	Beleid Vrijkomende Agrarische Verbouwing	-8.179				
4	Omgevingswet	-19.074				
5	Aanpak vroegsignalering schulden	-8.786				
6	Visie sociaal domein	-39.087				
7	Woonwagengebeleid	-5.000				
8	Extra capaciteit wonen	-10.341				
9	Deelname Van Gogh Nationaal Park	-8.500				
10	Grensstation	-10.000				
11	Actualis. omgevingsvisie + opstellen programma's	-25.000				
12	Onderzoek toekomstig gebruik gemeentehuis	-11.482				
13	Realisatie basisinfrastructuur Bels Lijntje	-30.000				
14	Uittredingskosten GR Veilig thuis	-35.650	-17.559			
15	Pilot subsidieverwerving	-20.000				
16	Opstellen cultuurhistorische waardenkaart	-35.000				
17	Ondernemerspeiling	-15.000				
18	Digitalisering persoonskaarten	-7.000				
19	Inhuur capaciteit t.b.v. opzetten exploitatie CCB	-11.000				
20	Stort. voorziening wegen (achterstallig onderhoud)	-69.000				
	<u>(Meerjaren)begroting</u>					
21	Resultaat jaarrekening 2023 t/m 2027	-755.155	pm	pm	pm	pm
	stand per 31-12 (afgerond)	1.881.200	1.863.641	1.863.641	1.863.641	1.863.641
B Algemene bedrijfsreserve grondexploitaties						
	stand per 01 januari	1.210.538	1.199.868	1.214.623	1.217.941	1.217.941
1	Winstneming Maaijkant 2e fase	7.330	14.755	3.318		
2	Gebiedsvisie voor transformatiegebieden kern BLN	-18.000				
	stand per 31-12 (afgerond)	1.199.868	1.214.623	1.217.941	1.217.941	1.217.941
C Onvoorzien						
		27.670	27.670	27.670	27.670	27.670
D beschikbare weerstandscapaciteit						
		3.108.738	3.105.934	3.109.252	3.109.252	3.109.252
E benodigde weerstandscapaciteit						
		1.346.000	1.346.000	1.346.000	1.346.000	1.346.000
F weerstandsvermogen (ratio)						
		2,31	2,31	2,31	2,31	2,31
kwalificatie						
		uitstekend	uitstekend	uitstekend	uitstekend	uitstekend

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is te definiëren als “het vermogen van de gemeente Baarle-Nassau om financiële risico’s op te kunnen vangen teneinde haar taken te kunnen voortzetten”. Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de risico’s waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen voor zijn afgesloten (de benodigde weerstandscapaciteit).

Het weerstandsvermogen is van belang bij het beoordelen van de financiële positie van de gemeente en wordt uitgedrukt in een verhoudingsgetal, de weerstandsratio.

Op basis van de benodigde en de beschikbare weerstandscapaciteit wordt het weerstandsvermogen bepaald via de volgende formule:

$$\text{Weerstandsratio} = \frac{\text{Beschikbare Weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde Weerstandscapaciteit}} = \frac{\text{€ 3.108.738}}{\text{€ 1.346.000}} = 2,31$$

Het weerstandsvermogen voor 2023 is momenteel 2,31. Dit is iets lager dan bij de laatste herberekening bij de jaarrekening 2022.

Voor de beoordeling van de weerstandsratio zijn een aantal klassen gedefinieerd:

Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
> 2,0	Uitstekend
1,4 < x ≤ 2,0	Ruim voldoende
1,0 < x < 1,4	Voldoende
0,8 < x < 1,0	Matig
0,6 < x < 0,8	Onvoldoende
< 0,6	Ruim onvoldoende

Bij de vaststelling van de perspectiefnota 2013-2016 heeft de gemeenteraad besloten de norm te stellen op ruim voldoende (1,4 - 2,0). Momenteel wordt dus voldaan aan deze norm.

Tenslotte dient nog te worden opgemerkt dat bovenstaande berekening een momentopname is. Door het voortschrijdend inzicht en de voortgang van de lopende projecten veranderen de risico’s continu.

Financiële kengetallen

De kengetallen helpen de leden van de gemeenteraad inzicht te krijgen in de financiële positie van de gemeente. Het doel van de kengetallen en de beoordeling ervan is om raadsleden inzicht te geven in de financiële positie van hun gemeente.

Financiële kengetallen	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Netto schuldquote	12%	25%	37%	46%	48%	45%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	12%	25%	36%	45%	48%	44%
Solvabiliteitsratio	60%	50%	41%	38%	36%	35%
Structurele exploitatieruimte	3%	0%	0%	1%	1%	-2%
Grondexploitatie	-1%	-3%	0%	0%	0%	0%
Belastingcapaciteit	90%	90%	98%	98%	97%	97%

Netto schuldquote

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de baten. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. **Normaal bevindt de netto schuldquote van een gemeente zich ergens tussen de 0% en 100%. De percentages voor Baarle-Nassau lopen op, dit betekent dat de schuld toeneemt.**

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen). Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast. De wijze waarop de netto schuldquote gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden wordt berekend is gelijk aan de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa ook alle verstrekte leningen worden opgenomen (betreft met name leningen aan sportverenigingen en startersleningen). **Uit de kengetallen valt af te lezen dat er slechts in beperkte mate gelden zijn doorgeleend.**

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen van een gemeente bestaat uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten. In het algemeen wordt een getal tussen 25% en 40% als een minimum gezien. **Baarle-Nassau voldoet met circa 41% voor 2024 aflopend naar 35% in 2027 aan deze norm.**

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt thans het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. De aard van de lasten en baten bepaalt in eerste instantie of een begrotingspost als incidenteel of structureel aangemerkt wordt. Om de structurele lasten en baten te bepalen worden de incidentele lasten en baten van de totale lasten en baten afgetrokken.

De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage. **Het percentage voor Baarle-Nassau bedraagt voor 2024 0% en voor 2025 en 2026 1%, wat duidt op een sluitende begroting. Voor 2027 is op dit moment sprake van een behoorlijk tekort.**

(Voor 2026 en 2027 geldt wel dat dit inclusief de correctie op de algemene uikering is die door Baarle-Nassau zelf is doorgevoerd.)

Grondexploitatie

Grondexploitaties kunnen een forse impact hebben op de financiële positie van een gemeente. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. Voor de berekening van dit kengetal wordt de boekwaarde van de in exploitatie genomen gronden, gedeeld door de totale baten uit de programmabegroting of jaarstukken (ingevolge artikel 17 onderdeel van het BBV = exclusief mutaties reserves) en uitgedrukt in een percentage. **Het financiële effect van de huidige grondexploitaties op de begroting van Baarle-Nassau is zeer beperkt.**

Belastingcapaciteit

De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Het Coelo publiceert deze lasten ieder jaar in de Atlas van de lokale lasten. Onder de woonlasten wordt verstaan de OZB, de rioolheffing en de afvalstoffenheffing voor een woning met een gemiddelde WOZ-waarde in die gemeente. Dit wordt afgezet tegen de gemiddelde woonlasten in Nederland in het voorafgaande jaar. **Baarle-Nassau heeft lagere woonlasten dan gemiddeld, dat blijkt ook uit dit kengetal.**

Onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen

Wij zijn inrichter, beheerder en voor een groot deel ook eigenaar van de openbare ruimte in Baarle-Nassau. Bij de inrichting en het beheer van de openbare ruimte ontstaan kapitaalgoederen zoals wegen, riolering, water en groen. Kapitaalgoederen zijn van directe invloed op een goed, veilig en efficiënt leef-, werk- en woonmilieu voor de inwoners. Daarnaast is het financieel belang van goed beheer en onderhoud van kapitaalgoederen groot, omdat we de waarde ervan dienen te behouden en het een aanzienlijk beslag op onze begroting legt. Naast producent en beheerder van die kapitaalgoederen zijn we er zelf ook gebruiker van. Bij het uitvoeren van onze taken maken we bijvoorbeeld gebruik van het gemeentehuis en de gemeentewerf.

Beleidsdocumenten

- Wegbeheerplan 2019-2024
- VGRP 2021-2025
- Onderhoudsplanningen gebouwen 2024-2033
- Beleidsplan sport en bewegen 2021-2025 "Baarle Beweegt"
- Groenvisie Grenzeloos groen 2017

Wegen

Beleidskader

Wegbeheer is een wezenlijk onderdeel van het beheer van de openbare ruimte. Om deze openbare ruimte, welke voor een belangrijk gedeelte het leefgenot en de veiligheid voor onze inwoners bepaalt, op een verantwoorde wijze te kunnen beheren zijn middelen nodig. Om deze middelen zo efficiënt en effectief mogelijk in te zetten is bestuurlijk gekozen voor de methode van Rationeel wegbeheer van de CROW. In het door de raad op 7 november 2018 vastgestelde wegbeheerplan is opgenomen de minimale technische kwaliteit van de verharding conform de CROW-richtlijn te houden (minimaal niveau B).

In 2022 is voor het laatst een wegininspectie uitgevoerd. Uit de inspectie is gebleken dat sprake is van achterstallig onderhoud (kwaliteitsniveau D) waar de komende jaren prioriteit aan gegeven dient te worden. Conform de regelgeving uit het Besluit Begroten en Verantwoorden, is hiervoor in 2023 een voorziening gevormd. Verder zal, op basis van de wegininspecties, het wegbeheerplan geactualiseerd worden voor de periode 2023-2027. Naar verwachting is het wegbeheerplan gereed in december 2023.

Financiële consequenties

De financiële consequenties van het nieuwe wegbeheerplan 2023-2027 zijn nog niet bekend. De financiële ramingen in de begroting 2024-2027 zijn daarom nog gebaseerd op het oude wegbeheerplan.

Financiële consequenties in de begroting

De uitgevoerde onderhoudswerkzaamheden wijken vaak af ten opzichte van de planning uit het wegbeheerplan. Dit wordt met name veroorzaakt door het feit dat projecten integraal aangepakt worden. Daarbij wordt niet alleen naar de onderhoudstoestand van de weg gekeken maar ook naar eventueel noodzakelijke maatregelen op het gebied van verkeer, groen, riolering en openbare verlichting. Omdat het bedrag voor onderhoud (groot en klein) in de praktijk van jaar tot jaar niet erg veel afwijkt, is de onderhoudsvoorziening opgeheven. In plaats daarvan wordt jaarlijks in de begroting een bedrag voor uit te voeren onderhoudswerkzaamheden opgenomen. Voor de periode 2024 tot en met 2027 is jaarlijks een vast bedrag opgenomen voor groot onderhoud. Dit bedrag is nog gebaseerd op de gemiddelde onderhoudskosten (€ 300.000) gedurende de planperiode van het huidige wegbeheerplan, verhoogd met een vast bedrag (€ 59.000) naar aanleiding van de laatste weginspecties. De jaarlijks geraamde kosten komen daarmee op een bedrag van € 359.000.

In 2023 is tevens een voorziening gevormd van € 893.000. De komende jaren zal deze voorziening aangewend worden om het achterstallig onderhoud weg te werken.

Riolering en water

Beleidskader

De raad heeft op 4 november 2020 het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2021-2025 (VGRP) vastgesteld.

Het beleid, zoals opgenomen in het VGRP, is gericht op:

- Het inzamelen van het binnen gemeentelijk gebied geproduceerde afvalwater;
- Het inzamelen van hemelwater;
- Het transporteren van het ingezamelde water naar een geschikt lozingspunt;
- Het voorkomen van ongewenste emissies naar oppervlaktewater, bodem en grondwater;
- Het zoveel mogelijk beperken van overlast voor de woonomgeving (in de breedste zin van het woord);
- Het doelmatig beheren van de riolering, het oppervlaktewater en grondwater tegen de laagst mogelijke maatschappelijke kosten.

Financiële consequenties

Op basis van het VGRP 2021-2025 bedragen de jaarlijkse kosten voor onderhoud aan de riolering € 190.000.

Financiële consequenties in de begroting

De jaarlijkse onderhoudskosten worden verantwoord binnen de gesloten exploitatie riolering. Het saldo tussen de totale lasten en baten binnen de exploitatie riolering wordt toegevoegd of onttrokken aan de voorziening riolering.

Gebouwen

Beleidskader

In 2023 zijn de onderhoudsplannen van de gemeentelijke gebouwen opnieuw geactualiseerd voor de periode 2024-2033. Jaarlijks wordt bekeken of er tussentijdse aanpassingen nodig zijn. De onderhoudsplannen geven inzicht in het geplande groot en klein onderhoud voor 2024 en een doorkijk voor de komende jaren. Voor al het in 2024 geplande onderhoud geldt, dat telkens wordt bekeken of het onderhoud noodzakelijk is of dat bepaalde werkzaamheden doorgeschoven kunnen worden. Daarnaast worden de onderhoudswerkzaamheden zoveel mogelijk afgestemd met de gebruikers van de gebouwen.

Financiële consequenties

Op basis van de onderhoudsplannen is gedurende de periode 2024-2033 voor groot onderhoud een totaalbedrag benodigd van € 2.588.000.

Financiële consequenties in de begroting

De afgelopen jaren is gebleken dat de uitgevoerde onderhoudswerkzaamheden vaak afwijken ten opzichte van de onderhoudsplanningen. Dit wordt met name veroorzaakt door onderhoudswerkzaamheden pas uit te voeren wanneer deze noodzakelijk zijn en niet wanneer deze gepland zijn. Voor de periode 2024 tot en met 2027 zijn de volgende bedragen opgenomen voor groot onderhoud; 2024 € 192.000, 2025 € 206.000, 2026 € 197.000 en 2027 € 203.000.

Buitensportaccommodaties

Beleidskader

De raad heeft op 29 september 2021 het beleidsplan sport en bewegen 2021-2025 "Baarle Beweegt" vastgesteld. Hierin is tevens het beleid met betrekking tot het groot onderhoud (vervangingsinvesteringen) aan de buitensportaccommodaties opgenomen.

Het groot onderhoud betreft met name kosten voor het onderhouden/vervangen van de atletiekbaan, de tennisbanen, de voetbalvelden, regeninstallaties, veldverlichting, hekwerken/afasteringen, netten, ballenvangers, doelen en de dugouts.

Financiële consequenties in de begroting

In de huidige meerjarenbegroting zijn de volgende bedragen geraamd voor groot onderhoud (vervangings); 2024 € 30.000, 2025 € 30.000, 2026 € 26.000 en 2027 € 26.000.

De bedragen die zijn opgenomen in het investeringsplan zijn hierbij buiten beschouwing gelaten.

Groen

Beleidskader

Op 12 juli 2017 heeft de raad ingestemd met de Groenvisie Grenzeloos Groen. Grenzeloos groen betekent dat groen geen barrières vormt. Ook niet voor flora en fauna. Bij de inrichting van het groen is (bio)diversiteit daarom een belangrijk uitgangspunt. Het doel van de groenvisie is de groene karakteristiek van de gemeente te versterken en toekomstbestendig te houden.

Op basis van de groenvisie worden de onderhoudswerkzaamheden gebaseerd op beeldkwaliteit, kwaliteitsniveau A in het centrum en kwaliteitsniveau B in de woon- en werkomgeving. Omdat de kwaliteit van het openbaar groen om uiteenlopende oorzaken geleidelijk afneemt, is planmatige vervanging noodzakelijk om op lange termijn de groene uitstraling te behouden.

Daarnaast zal ook de groen- en boomstructuur van de hoofdwegen versterkt worden. Dit wordt gekoppeld aan de herinrichtingen die plaats zullen vinden. Daarbij zal met name aandacht besteed worden aan het realiseren van groeiplaatsen voor bomen.

Financiële consequenties

In de groenvisie is voor het centrum kwaliteitsniveau A vastgesteld en kwaliteitsniveau B voor de woon- en werkomgeving. In de praktijk blijkt het niet mogelijk om in het centrumgebied het gewenste kwaliteitsniveau A te realiseren met het huidig beschikbare budget.

Daarnaast worden, in verband met renoveren, herstellen en omvormen, met als doel het openbaar groen binnen de kern in 4 jaar op het gewenste kwaliteitsniveau te brengen, middelen gereserveerd.

Financiële consequenties in de begroting

Voor het totale groenonderhoud is in de begroting jaarlijks een bedrag van € 352.000 opgenomen (exclusief onderhoud bomen). Daarnaast is voor renovatie, herstel en omvorming jaarlijks een bedrag beschikbaar van € 60.000.

Financiering

Inleiding

Regelgeving met betrekking tot de uitvoering van taken op het gebied van treasury is opgenomen in de Wet Financiering Decentrale Overheden (wet Fido). Het doel van deze wet is onder andere om op een verantwoorde, prudente en professionele wijze de inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie (financieringsactiviteiten) van de gemeente middels een statuut te regelen.

Treasurystatuut

Het beleid op dit onderdeel is voor onze gemeente vastgelegd in het Treasurystatuut 2019 gemeente Baarle-Nassau (raad 18 december 2019).

Renteschema

a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering		€	278.000
b.	De externe rentebaten (idem)	-/-	€	-
	Saldo rentelasten en rentebaten		€	278.000
c1.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-/-	€	-
c2.	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/-	€	-
c3.	De rentebaar van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	+/+	€	-
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		€	278.000
d1.	Rente over eigen vermogen	+/+	€	-
d2.	Rente over voorzieningen	+/+	€	-
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		€	278.000
e.	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-/-	€	324.582
f.	Renteresultaat op het taakveld Treasury	Voordelig		(46.582)

Kasgeldlimiet

De *kasgeldlimiet* geeft het renterisico op korte termijn weer. Hieronder vallen alle kortlopende financieringen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar. Het doel van deze limiet is om te voorkomen dat bij herfinanciering van de leningen, bij een (aanzienlijk) hogere rentestand, grote verschillen optreden in de hoogte van de rente die de gemeente moet betalen. Het niveau van de kasgeldlimiet is beperkt tot 8,5% van het totaal van de begroting. Voor onze gemeente is dit circa € 1,9 miljoen.

Renterisiconorm

De *renterisiconorm* is ingesteld als instrument om de renterisico's voor de vaste schuld te beheersen en wordt gebruikt in relatie tot het aangaan van vaste geldleningen. Het betreft de norm die het feitelijk renterisico op de vaste schuld met een looptijd van langer dan één jaar bepaalt. Jaarlijks mogen de renterisico's door renteherziening en herfinanciering niet hoger zijn dan 20% van het begrotingstotaal. Op basis van de nu bekende gegevens (vaste schulden, renteherziening, aflossingen en nieuwe geldleningen) lopen wij geen renterisico in 2024.

Financieringsbehoefte

Per 1 januari 2024 is naar verwachting sprake van een financieringstekort van 1,5 mln. De financieringsbehoefte bedraagt in 2024 ongeveer € 2,8 mln. Het verwachte financieringstekort loopt dan ook op tot een bedrag van € 4,3 mln. (€ 1,5 mln. + € 2,8 mln.). Dit betekent dat de gemeente hiervoor in 2024 middelen aan moet trekken. Omdat het financieringstekort na 2024 nog verder oploopt, is het uitgangspunt de benodigde middelen in 2024 grotendeels met lang geld te financieren (3 mln.). Het restant financieren we in 2024 met kort geld.

Houdbare overheidsfinanciën Rijk en decentrale overheden

In Europa zijn regels afgesproken over de overheidsfinanciën. Zij bepalen de normen voor het begrotingstekort (EMU-saldo) en de overheidsschuld (EMU-schuld).

De Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet HOF) bevat het benodigde wettelijke instrumentarium voor het bereiken en in stand houden van houdbare overheidsfinanciën. De meest in het oog springende afspraak is het bereiken van begrotingsevenwicht op middellange termijn. Hiermee wordt uitdrukking gegeven aan de noodzaak van structurele reductie van het EMU-tekort en het garanderen van een houdbare EMU-schuld.

De beheersing van het EMU-saldo is een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het Rijk en de decentrale overheden. De eindverantwoordelijkheid voor de overheidsfinanciën als geheel ligt bij het Rijk. Gemeenten dienen hun tekort te houden onder de af te spreken percentages. Het Rijk wil gemeenten een boete opleggen via een korting op het Gemeentefonds wanneer zij de aan hen toegewezen EMU-norm overschrijden.

Schatkistbankieren

Schatkistbankieren houdt in dat tegoeden worden aangehouden in de Nederlandse schatkist. Hierdoor hoeft de Nederlandse staat minder geld te lenen op de financiële markten en daalt de staatsschuld.

Schatkistbankieren is ingevoerd voor gemeenten, provincies, waterschappen, en gemeenschappelijke regelingen. Dit heeft een positief effect op de omvang van de EMU-schuld.

Bedrijfsvoering

Inleiding

Bedrijfsvoering bestaat uit de onderdelen: personeel, informatisering, automatisering, communicatie, organisatie, facilitaire dienstverlening en financieel beheer & beleid (waaronder de administratieve organisatie, treasury, planning & control en de interne controle). De kwaliteit van de bedrijfsvoering beïnvloedt in belangrijke mate de effectiviteit van de externe dienstverlening.

De bedrijfsvoering van de gemeente Baarle-Nassau is vanaf 1 januari 2016 ondergebracht in de ABG-organisatie. De ABG-organisatie is de gezamenlijke ambtelijke organisatie van de bestuurlijk zelfstandige gemeenten Alphen-Chaam, Baarle-Nassau en Gilze en Rijen. De ABG-organisatie is uitgegroeid tot een sterke organisatie die haar meerwaarde voor haar gemeenten en de samenleving heeft bewezen. In de regio heeft de ABG-organisatie inmiddels ook haar positie verworven als volwaardig ambtelijk gesprekspartner.

De ABG-organisatie en haar medewerkers leveren een duidelijke bijdrage aan een prettige en goed georganiseerde woon-, werk- en leefomgeving. Juist het werken in een complexe omgeving van meerdere gemeenten, besturen, vervlochten regio's met overlappende disciplines en verschillende rollen biedt een blijvende uitdaging en vraagt maximale flexibiliteit en samenwerking.

Onze ambitie om te werken aan de verdere ontwikkeling en uitvoering van beleid en dienstverlening voor inwoners, organisaties en bestuur is onverminderd groot. In 2024 wordt verder ingegaan op de ingezette realisatie van een gemeenschappelijke centrale huisvesting. Dat wordt gedaan volgens de afgesproken fasering.

De paragraaf bedrijfsvoering is thematisch ingedeeld volgens het zogenaamde Overheidsontwikkelmodel (OOM).

Beleid en strategie

De ABG-organisatie heeft de verantwoordelijkheid, de ontwikkeling en uitvoering van beleid en dienstverlening voor inwoners, organisaties en bestuur van haar 3 gemeenten, te verzorgen. De gekozen samenwerking moet de kwaliteit en continuïteit versterken. Een belangrijke randvoorwaardelijke stap naar de verdere doorontwikkeling van de organisatie is het proces naar centrale huisvesting.

Management

Om richting te geven aan de doorontwikkeling van de organisatie, hanteert het management een aantal uitgangspunten die gericht zijn op de individuele medewerker en op de organisatiecultuur. Deze sturingsfilosofie maakt duidelijk wat de organisatie enerzijds en de medewerker anderzijds van elkaar mogen verwachten. Als ABG-organisatie streven we naar het verder verinnerlijken van de ABG-waarden, te weten: daadkracht, eigenaarschap en verbindend vermogen. Vanuit onze

sturingsfilosofie zetten we daarbij in op harmonisatie, planmatig werken en project- en procesmatig werken.

Medewerkers

In 2024 gaan we verder met het samen met de medewerkers verder verinnerlijken van de ABG-waarden, namelijk: daadkracht, eigenaarschap en verbindend vermogen. We willen hiervoor de juiste tools bieden om onze mensen in staat te stellen om naast hun inhoudelijke expertise zich ook meer op sociaal-communicatieve kwaliteiten te ontwikkelen. Hierbij oog te hebben voor de situatie waarin 'de opdrachtgever' verkeert, beïnvloeden en intensieve samenwerking met in- en externe partners zijn dan van groot belang. Het samenspel tussen bestuurders en de gemeentelijke organisatie vergt iets van de adviseurs. Maar ook onderkennen we dat een optimalisering van de samenwerking iets vraagt van de bestuurders. Om die reden worden ook zij 'aangehaakt' in het ontwikkeltraject.

De inzet bij ziekteverzuim is om dit preventief te beïnvloeden (vroegsignalering, tijdige aandacht, training verzuimbegeleiding management). In 2022 was het percentage ziekteverzuim binnen de ABG gemiddeld 5,1%. Dit is lager dan het landelijk gemiddeld verzuimcijfer (6,7% in 2022).

De ABG organisatie wil een aantrekkelijk werkgever zijn voor onze zittende medewerkers, die we graag willen behouden. We willen ook in staat zijn om goede medewerkers aan te trekken en aan ons te binden. Een speerpunt van het ABG-plan is dan ook het behouden en aantrekken van medewerkers. We worden echter geconfronteerd met een krapte op de arbeidsmarkt.

We constateren dat, hoewel de invulling van vacatures langer duurt dan voorheen, we er nog steeds in slagen personeel op de arbeidsmarkt of inhuurmarkt te vinden. Het betekent echter wel dat vacatures langer open blijven staan dan we in het verleden gewend waren. Dit vraagt het maken van keuzes en hierover is de organisatie blijvend in gesprek met het bestuur. We constateren in deze markt wel dat we, om goede mensen binnen te halen, in toenemende mate een arbeidsmarkttoelage of een hogere schaal moeten toekennen en dat de prijzen op de inhuurmarkt stijgen.

Dit maakt het belang om een interessant werkgever te zijn en te blijven voor onze zittende medewerkers van groot belang. Er loopt op dit moment een onderzoek naar de arbeidsvoorwaarden met de vraag of we nog steeds marktconform en in verhouding tot de werkzaamheden, complexiteit en formaat van de gemeenten/organisatie waarderen. Komend jaar zetten we al extra in op het bieden van goede opleidingsmogelijkheden. Hiertoe is bij de kadernota 2024 besloten het opleidingsbudget op te tillen naar de landelijke norm van 2% van de loonsom. We bieden individuele opleidingen aan maar ook gezamenlijke opleidingen op het gebied van bestuurlijk- ambtelijk samenspel en opgave gericht werken. Verder zijn de opties om keuzes te maken binnen het IKB verruimd, wordt ingezet op de gezonde werkvloer en het onboarding proces "het warme ABG welkom" wordt vernieuwd.

Middelen en processen

De ontwikkeling op ICT-vlak heeft een grote invloed op de hele bedrijfsvoering. Op financieel terrein zijn wij in 2022 gestart met het vormgeven van drie ontwikkellijnen die de groei naar een toekomstbestendige financiële organisatie mogelijk maken. In 2023 gaan we door op deze inzet en verwachten we de eerste concrete resultaten te kunnen presenteren.

Deze ontwikkellijnen zijn:

- Operationele financiële processen & dashboards; hieronder valt o.a. de stroomlijning van processen van Purchase to Pay (p2p) en digitalisering van rapportageprocessen;
- Rechtmatigheidsverklaring AO/IC; Kwaliteitsborging en financial control;
- De adviseur als businesspartner; het vergroten van de beleids- en besluitvorming ondersteunende rol als partner van de organisatie.

In 2024 zullen wij opnieuw een afweging maken op welke onderdelen we slimme technieken kunnen gebruiken om onze financiële huishouding verder te kunnen verbeteren. Dit kan zijn door verdere ontwikkelingen in (control)dashboards of de inzet van Robots (RPA).

Samen met de deelnemende Equalit gemeenten wordt invulling gegeven aan de gezamenlijk opgestelde strategische agenda. In de strategische agenda staan drie thema's centraal:

- Goede gemeentelijke dienstverlening die aansluit bij de behoefte en verwachting van de inwoners en bedrijven;
- Data gedreven werken waarbij op een integrale, gefundeerde en duurzame manier met data wordt omgegaan;
- Werken op een moderne betrouwbare infrastructuur en waar verantwoord mogelijk doorontwikkeling naar Common Ground.

Rechtmatigheidsverklaring

Vanaf het controlejaar 2023 legt niet de accountant maar het college van burgemeester en wethouders verantwoording af over rechtmatigheid. Deze verantwoording steunt op de verbijzonderde interne controle (VIC). De VIC toetst of de maatregelen van interne controle in de financiële processen goed werken en wordt gebruikt om de kwaliteit van deze processen te verbeteren. Het opstellen en uitvoeren van de VIC wordt door de ambtelijke organisatie uitgevoerd. De controlerend accountant maakt voor zijn controle gebruik van de VIC-werkzaamheden en de bevindingen die daaruit volgen.

De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording is mede bedoeld om het gesprek te ondersteunen tussen de gemeenteraad en het college over de (financiële) rechtmatigheid. Met als doel om de kaderstellende- en controlerende rol van de gemeenteraad op dit vlak te versterken.

Verbonden partijen

Inleiding

Samenwerkingsverbanden kunnen belangrijke voordelen opleveren met betrekking tot kosten, doelmatigheid en kwaliteit van de te leveren producten. Individuele gemeenten zijn soms te klein om kwalitatief goede producten tegen een acceptabele kostprijs te leveren. Samenwerking kan zich uitstrekken over alle beleidsterreinen (programma's) en op het gebied van de bedrijfsvoering. Een samenwerking kan diverse vormen aannemen (bijvoorbeeld: openbaar lichaam, gemeenschappelijke regeling, centrumgemeente). Soms zijn verbonden partijen wettelijk voorgeschreven zoals de Veiligheidsregio en de Omgevingsdienst.

Visie en beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen

Voor het aangaan van een verbonden partij moet aan de volgende *criteria* worden voldaan:

1. Er is sprake van een publiek belang.
2. Het publieke belang kan niet goed behartigd worden door middel van subsidies, regelgeving, toezicht of het inkopen van diensten of producten.
3. Een verbonden partij is de beste manier om de taken uit te voeren.
4. De (financiële) risico's die gepaard gaan met het aangaan van een verbonden partij staan in een redelijke verhouding tot het te dienen publieke belang.

Dit is verder uitgewerkt in onze eigen nota Verbonden Partijen. Daarnaast is in 2022 ook de Wet gemeenschappelijke regelingen aangepast om de democratische legitimiteit van deze regelingen te vergroten.

Visie en beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen

Organisatie	Financieel belang 2024	Bestuurlijk belang	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Vreemd vermogen		Balans totaal	Balans totaal	Resultaat
			1-1-2024	31-12-2024	1-1-2024	31-12-2024	1-1-2024	31-12-2024	1-1-2024	31-12-2024	2024
Gemeenschappelijke regelingen											
1 ABG organisatie	8.882.019	Behartig van de sturing en beheersing van ondersteunende processen en uitvoeringstaken van de deelnemende gemeenten.	414.000	315.000	6.992.000	8.156.000	7.406.000	8.471.000	72.000		
2 Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant	561.786	Samewerking op het terrein van openbare veiligheid	5.276.000	4.912.000	55.277.000	59.803.000	60.553.000	64.715.000	-4.823.000		
3 Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant	427.295	Samewerking op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving	2.829.000	3.163.000	3.004.000	2.560.000	5.833.000	5.723.000	-75.000		
4 Regionale Ambulancevoorziening Brabant-Midden-West-Noord	n.v.t.	Leven van een bijdrage aan de openbare gezondheidszorg	14.369.000	14.369.000	28.702.000	33.917.000	43.071.000	48.286.000	-		
5 GGD West-Brabant	259.374	Leven van een bijdrage aan de openbare gezondheidszorg	6.183.000	6.106.000	10.500.000	10.500.000	16.683.000	16.606.000	-		
6 Regionaal Bureau Leerplicht West-Brabant	25.634	Uitvoeren taken op het gebied van de leerplicht	-	-	723.301	723.301	723.301	723.301	-		
7 Naaorgesloten stonplaatsen Bavel-Dorst en Zevenbergen	9.782	Waarborgen doelmatige aanwerving geliden bestemd voor nazorg	1.015.309	1.002.998	24.656.038	24.240.332	25.671.347	25.243.330	-		
8 Regio West-Brabant	31.514	Samewerking deelnemende gemeenten	713.000	692.000	6.386.000	6.386.000	7.099.000	7.078.000	231.000		
9 BGTS Belgisch-Nederlands Grensoverleg (BeNeGO)	n.v.t.	Het grensoverschrijdend overleg en de grensoverschrijdende samenwerking tussen de deelnemende gemeenten bevorderen en de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten behartigen.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	
10 Regio Hart van Brabant	15.325	Samewerking deelnemende gemeenten	103.265	n.b.	1.732.360	n.b.	1.835.625	n.b.	-		
11 BGTS Baarle (1-12-2021)	941	Het bevorderen van het grensoverschrijdend overleg en de grensoverschrijdende samenwerking tussen de gemeenten Baarle-Hertog en Baarle-Nassau en de gemeenschappelijke belangen van deze gemeenten te behartigen, en dit in het belang van de dienste van de natuurlijke personen en rechtspersonen van of gevestigd in (één van) beide gemeenten.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.		
12 BGTS Academie voor Muziek en Woord De Noordkempen		Het verzorgen van de tijdelijk kunstonderwijs in muziek en woord en in andere	is opgevraagd	is opgevraagd	is opgevraagd	is opgevraagd	is opgevraagd	is opgevraagd	is opgevraagd	is opgevraagd	
Deelnemingen											
13 Brabant Water	n.v.t.	Zorgdragen voor de openbare watervoorziening	684.676.000	680.022.000	534.399.000	575.801.000	1.219.075.000	1.265.823.000	5.347.000		
14 BNG Bank	n.v.t.	Bankier in de non-profit sector	5.062.000.000	4.615.000.000	143.995.000.000	107.459.000.000	149.057.000.000	112.074.000.000	300.000.000		
Samenwerkingsverbanden											
15 Rewin West-Brabant	25.800	Strmuleren vestiging van bedrijven in West-Brabant	is opgevraagd	is opgevraagd	is opgevraagd	is opgevraagd	is opgevraagd	is opgevraagd	is opgevraagd	is opgevraagd	

Grondbeleid

Algemeen

Het grondbeleid van de gemeente is een belangrijk sturingsinstrument voor de invulling van de aanwezige en toekomstige bouw mogelijkheden in onze gemeente. Op basis van dit beleid realiseert de gemeente doelstellingen op het gebied van ruimtelijke ordening, volkshuisvesting en economisch beleid. In september 2020 heeft de gemeenteraad van Baarle-Nassau de nieuwe nota grondbeleid vastgesteld. De nota grondbeleid geeft het juridische- en beleidsmatige kader aan waarbinnen de gemeente opereert.

Uitgangspunt is actief grondbeleid, maar met de huidige mogelijkheden van kostenverhaal en sturing via bestemmingsplan en overeenkomst of grondexploitatieplan, dienen bij elke mogelijkheid van grondaankoop de risico's en kosten goed in beeld gebracht te worden. Ook bij private ontwikkelingen kunnen we sturen op ruimtelijke en volkshuisvestelijke doelen. Dit doen we dan via de invulling van het benodigde ruimtelijke plan en het afsluiten van (anterieure) overeenkomsten. Daarbij kunnen we op grond van de Grondexploitatiewet kostenverhaal (van te maken gemeentelijke kosten) plegen.

Beleidsdocumenten

Wet- en regelgeving, het Besluit Begroting en Verantwoording (hierna; BBV) en de bestemmingsplannen vormen de algemene kaders van het te voeren grondbeleid. Onder andere de nota grondbeleid en de notitie grondprijzen sluiten hier op aan.

Actief grondbeleid

Van actief grondbeleid is sprake als de gemeente grond koopt, die bouw- en woonrijp maakt en weer verkoopt of in erfpacht uitgeeft aan ontwikkelaars, aannemers en particulieren. Bij actief grondbeleid exploiteert de gemeente gronden voor eigen rekening en risico. Bouwgronden in exploitatie hebben betrekking op grondexploitaties in de uitvoeringsfase, waarvan de gronden in eigendom zijn van de gemeente, waarvoor de raad een grondexploitatiecomplex en een grondexploitatiebegroting heeft vastgesteld.

De gemeente Baarle-Nassau heeft per 30 juni 2023 één lopende grondexploitatie waarvoor door de gemeenteraad in het verleden een exploitatieopzet is vastgesteld. In tabel 1 hieronder zijn de lasten en baten voor deze woningbouwexploitatie opgenomen die in de begroting 2024 zijn verantwoord. Tevens zijn voor deze exploitatie de nog te verwachte lasten en baten in de toekomst en het verwachte resterende (dus exclusief reeds genomen winsten) resultaat op eindwaarde opgenomen.

Tabel 1 grondexploitaties per 30 juni 2023

Exploitatie	Boekwaarde per 31-12-2022	Lasten t/m 30-06-2023	Baten t/m 30-06-2023	Winst-neming 2023	Boekwaarde per 30-06-2023	Verwachte lasten	Verwachte baten	Verwachte eindwaarde	Verwacht eindjaar
Maaijkant, 2e fase	-288.104	11.490	552.671	-	-829.285	742.403	13.936	100.818	2025
Totaal	-288.104	11.490	552.671	-	-829.285	742.403	13.936	100.818	

In tabel 2 worden de verwachte resterende resultaten (op eindwaarde), zoals deze zijn opgenomen in de begroting 2024, vergeleken met de verwachte resterende resultaten (op eindwaarde) zoals die zijn opgenomen in de jaarstukken 2022.

Tabel 2 verwachte eindwaarde begroting 2024 ten opzichte van jaarstukken 2022

Exploitatie	Verwachte EW jaarstukken 2022	Verwacht eindjaar per 31-12-2022	Verwachte EW begroting 2024	Verwacht eindjaar per 30-06-2023	Verschil EW jaarstukken 2022 vs begroting 2024
Maaijkant, 2e fase	36.110	2025	100.818	2025	64.707
Totaal	36.110		100.818		64.707

De opbouw van het totale resultaat per project (het verwachte resterende resultaat op eindwaarde plus de gerealiseerde tussentijdse winstnemingen tot en met 2022) wordt in de tabel hieronder weergegeven.

Tabel 3 totale resultaat

	Verwachte EW begroting 2024	Winstnemingen t/m 2022	Totaal resultaat project (EW)
Maaijkant, 2e fase	100.818	34.792	135.610
Totaal	100.818	34.792	135.610

Onderstaand volgt een toelichting op de ontwikkeling van het resultaat op eindwaarde (afgerond op duizendtallen).

Maaijkant, 2^e fase

De ontwikkeling van de woonwijk Maaijkant 2e fase is in uitvoering. Het bestemmingsplan is onherroepelijk verklaard. Het resterende bouwvolume (vijf rijwoningen en drie patio-woningen) is verkocht aan een ontwikkelaar. De bouwwerkzaamheden zijn begin 2023 gestart, waarna het woonrijp maken naar verwachting eind 2024/begin 2025 wordt afgerond. Deze grondexploitatie kent een verwacht positief saldo en heeft een restant looptijd van drie jaar.

In vergelijking met de jaarstukken 2022 is het verwachte resultaat (eindwaarde) toegenomen met € 65.000 (zie tabel 2). Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt doordat de geprognosticeerde post 'planschade' is komen te vervallen (de indieningstermijn van vijf jaar is verstreken). Het saldo van de tot dusver gerealiseerde tussentijdse winstnemingen, per ultimo 2022, bedraagt € 35.000. Het saldo van de toekomstige winstnemingen bedraagt naar verwachting € 101.000. Dit betekent voor dit project een totaal verwacht positief resultaat (op eindwaarde) van € 136.000.

Faciliterend grondbeleid

Faciliterend grondbeleid (ook passieve complexen genoemd) houdt in dat de gemeente zelf geen grondexploitaties voert maar dit overlaat aan private ontwikkelaars. De gemeente 'faciliteert' deze grondexploitaties door te investeren in plankosten, welke kosten vervolgens zullen worden verhaald op betrokkenen (middels een zogenaamde anterieure overeenkomst). Deze vorm van verrekening wordt in veruit de meeste gevallen toegepast. In de overige gevallen wordt vooraf geen overeenstemming bereikt tussen een private ontwikkelaar en de gemeente. In die situatie wordt de

kostenverrekening gebaseerd op een exploitatieplan en het sluiten van een nadere (posterieure) overeenkomst.

Bij het opstellen van de jaarstukken 2022 heeft een actualisatie plaatsgevonden van alle particuliere ontwikkelingen.

Winst- en verliesneming grondexploitaties

Voor projecten waarin niet alle kosten gedekt worden door opbrengsten vormen wij een voorziening (op basis van de netto contante waarde). We brengen dit bedrag ten laste van de algemene reserve grondexploitatie. Bij de bepaling van de winstneming wordt de "percentage of completion" regel uit het BBV toegepast. Daarbij wordt een deel van het verwachte eindresultaat tussentijds als winst genomen (en gedoteerd aan de algemene reserve grondexploitatie) naar rato van de gerealiseerde baten en lasten.

Jaarlijks bezien we bij de samenstelling van de jaarstukken of we gronden moeten afwaarderen (en een verliesvoorziening moeten treffen) en of we winst moeten nemen.

Reserves grondbedrijf

Het weerstandsvermogen van het grondbedrijf bestaat uit de algemene reserve grondexploitatie en dient ter dekking van onvoorzienbare risico's. Dotaties en onttrekkingen vinden plaats als gevolg van winst- en verliesneming op de lopende grondexploitaties. Het saldo van de algemene reserve grondexploitatie (deze is niet gemaximeerd) per 31-12-2022 bedraagt € 1.210.538. Dit bedrag is gereserveerd om mogelijke risico's op te vangen.

Risicoparagraaf

Met bouwgrondexploitaties zijn meer dan gemiddelde risico's gemoeid. De exploitatie strekt zich uit over een groot aantal jaren en het gaat om grote investeringen. De opbrengsten worden veelal pas na de gemaakte kosten genoten en het is altijd de vraag of de verwachte opbrengsten ook gerealiseerd worden. Er wordt geprobeerd zoveel mogelijk risico's te kwantificeren en deze in de grondexploitatieberekeningen mee te nemen. In de grondexploitatie moet voldoende weerstandscapaciteit aanwezig zijn om risico's op te kunnen vangen.

Voor de grondexploitatie "Maaijkant, 2e fase" zijn geen risico's voorzien.

Enclavesituatie

Inleiding

Vanwege de unieke enclavesituatie waarmee onze gemeente te maken heeft, kreeg de gemeente in het verleden (2006 tot en met 2022) extra middelen ter dekking van de extra kosten die hiermee gepaard gaan (In het laatste jaar bedroeg het bedrag aan extra middelen € 542.000). Met ingang van 2023 zijn deze extra middelen, als gevolg van de herijking van het gemeentefonds, komen te vervallen. De extra kosten moet de gemeente met ingang van 2023 dan ook opvangen binnen de reguliere exploitatiebegroting.

De daadwerkelijke kosten die direct verband houden met de enclavesituatie zijn niet eenvoudig te bepalen. Er zijn ook geen uitgangspunten geformuleerd op basis waarvan de totale kosten zo reëel en betrouwbaar mogelijk bepaald kunnen worden.

Duurzaamheid

Een paragraaf duurzaamheid in de begroting is niet verplicht. Het college kiest ervoor toch deze paragraaf op te nemen, vanwege het belang dat aan duurzaamheid wordt gehecht. Duurzaamheid is een containerbegrip. Maatregelen voor verduurzaming van de samenleving kunnen bijvoorbeeld betrekking hebben op klimaatbestendigheid, CO2-reductie (o.a. energietransitie) of circulariteit. Duurzaamheid zit verdeeld over meerdere programma's in de begroting. In deze paragraaf hebben we de belangrijkste onderdelen op het gebied van duurzaamheid verzameld. De nummering verwijst naar de onderdelen uit deze begroting.

0. Bestuur en Ondersteuning:

Dienstverlening

Onze gemeente biedt producten en diensten aan inwoners, bedrijven en organisaties. In ons werk staan zij centraal. Daarbij werken we actief samen met onze partners. Onze servicenormen zijn leidend in onze dienstverlening. Dit betekent o.a. dat we begrijpelijk communiceren naar onze inwoners en ze op de hoogte houden van het verloop van hun (aan)vragen. Waar passend betrekken we inwoners bij ons beleid. Met een integraal programma Dienstverlening ontwikkelen we onze dienstverlening continu door, organisatiebreed.

1. Veiligheid

Aanpak ondermijning

Ondermijnende criminaliteit tast de fundamenten van onze samenleving aan. Het is voor onze inwoners wellicht minder zichtbaar dan overlast, maar het is een voedingsbodem voor allerlei vormen van overlast en criminaliteit.

Ondermijning is niet alleen een probleem van openbare orde en veiligheid. Onze organisatie heeft er met alle afdelingen mee te maken. Het wordt zichtbaar in uitkeringsfraude, valse inschrijvingen (vaak in combinatie met mensenhandel en afpersing), milieudelicten en heeft raakvlakken met privacywetgeving. In 2024 zetten we daarom wederom in op de aanpak van ondermijning op verschillende fronten, zowel in preventieve als in repressieve zin.

2. Verkeer, vervoer en waterstaat

Openbare verlichting

Een goed functionerende openbare verlichting is belangrijk voor sociale en verkeersveiligheid. Nieuwe technieken zorgen voor een lager energieverbruik.

3. Economie

Bels Lijntje, de motor voor duurzaam grenstoerisme

We werken in een (grensoverschrijdend) samenwerkingsverband met de gemeenten Alphen-Chaam, Baarle-Hertog, Ravels, Turnhout, Goirle en Tilburg aan een gezamenlijk basisinfrastructuur (route met knooppunten) en een huisstijl voor het Bels Lijntje (BL).

4. Onderwijs

Voorzien in goede onderwijsvoorzieningen

De nieuwe visie op onderwijshuisvesting is in voorbereiding door schoolbesturen en gemeente. Dit wordt vastgelegd in een integraal huisvestingsplan. We voeren de afspraken in het integraal huisvestingsplan onderwijs uit en zorgen voor actualisering van de verordening hieromtrent.

5. Sport, cultuur en recreatie

Sport en bewegen voor iedereen

Sporten en bewegen bevordert de gezondheid en sport verbroedert. Een gezonde leefstijl maakt inwoners fysiek en mentaal weerbaarder en voorkomt maatschappelijke kosten.

We willen daarom bereiken dat meer mensen sporten en bewegen. We voeren hiervoor ons sportbeleid 'Baarle Beweegt' uit in samenhang met het nieuwe sportakkoord en het plan van aanpak voor het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA).

Natuur en openbaar groen

Het ecologisch bermbeheer is ingevoerd. Samen met regiogemeenten en het waterschap maaien we bermen en sloten. Bij herinrichtingen richten we het groen bij-vriendelijk in. Verder gaan we door met de kwaliteitsimpuls groen in de openbare ruimte. We willen het hier niet bij houden. Ook in het buitengebied streven we een kwaliteitsimpuls na.

Erfgoed

Erfgoed vormt de basis van onze identiteit. Archeologie laat zien dat onze gemeente een rijke bewoningsgeschiedenis kent. Onze unieke enclave situatie met Baarle-Hertog, historische gebouwen, oude kernen en historische groenstructuren maken onze gemeente tot een sfeervolle en aangename plek om te verblijven

6. Sociaal domein

Bevorderen van bestaanszekerheid

In 2023 hebben we onderzoek gedaan naar het bereik en de effectiviteit van het armoede/ minima beleid en de kansen van verbetering van dit beleid. Op basis hiervan verbreden we in 2024 de meedoen-regelingen. Daarnaast zetten we in op een betere bekendheid van regelingen en waar mogelijk vereenvoudigen we de regelingen en aanvraagprocedures.

7. Volksgezondheid en milieu

Riolering

Het beleid en het beheer van de riolering is vastgelegd in het verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP) voor de periode 2021-2025. Hierin zijn activiteiten benoemd om de riolering te onderhouden en te verbeteren. Belangrijke aandachtspunten hierin zijn niet alleen de gevolgen van de klimaatomslag, maar ook die van energietransitie en circulaire economie. Met de hiervoor benodigde kosten/ investeringen hebben we binnen de exploitatie rekening gehouden.

Afvalinzameling

Sinds 2022 is onze gemeente door middel van de BGTS aangesloten bij IOK Afvalbeheer. Deze inzameling verloopt tot op heden naar tevredenheid.

Zwerfafval

Ondanks eerdere berichten lijkt het er nu op dat in 2024 weer een rijksbijdrage wordt vertrekt voor het tegengaan van zwerfafval. Hoe deze er uit gaat zien is nog niet bekend, maar de hoogte van de bijdrage zal niet lager zijn dan voorgaande jaren. Nadat bekend is wat de hoogte van de bijdrage is, zal bezien worden welke werkzaamheden we voor het tegengaan van zwerfafval kunnen uitvoeren.

Duurzaamheid

De gemeente Baarle-Nassau heeft een grote opgave op het gebied van duurzaamheid. In 2023 is daarom de nieuwe duurzaamheidsvisie opgeleverd. Hierin staat beschreven waar de gemeente samen met haar bewoners, bedrijven en (maatschappelijke) organisaties aan gaat werken om stappen te zetten richting een klimaatadaptieve, CO2 neutrale en circulaire gemeente.

Schone Lucht Akkoord (SLA)

In het coalitieakkoord 2022-2026 is opgenomen dat we verder invulling geven aan het Schone Lucht Akkoord. Voor deze opgave zetten we vooral in op communicatie en stimuleringsmaatregelen. In 2023 ronden we de regionale verkenning om met meerdere gemeenten in de regio Hart van Brabant (incl. AC en GR) samen te werken met de Provincie af.

Bewustwording en stimuleren van bewoners en bedrijven om zelf maatregelen te treffen op het gebied van CO2-reductie en klimaatadaptatie, circulariteit

We blijven activiteiten organiseren, communicatiecampagnes opzetten, subsidieregelingen en leningen aanbieden. Bovendien continueren we een digitaal loket voor inwoners.

Effecten van klimaatverandering (hittestress, wateroverlast, droogte, overstroming) verminderen of voorkomen

Wij blijven samen met onze partners (in regioverband) uitvoering geven aan de regionale klimaatagenda, door het borgen van klimaatadaptatie in lokaal beleid en projecten in de openbare ruimte.

Uitvoering geven aan de energietransitie

We dragen in 2024 in regionaal verband bij aan de herijking van de Regionaal EnergieStrategie (RES) 2.0/de uitvoering van de RES 1.0 en het Fonds RES. Samen met onze partners bekijken we bovendien waar uitbreiding van de wijkaanpak mogelijk is door uitvoering te geven aan de Transitievisie Warmte (TVW).

Circulariteit bij bedrijven stimuleren

We werken samen met partijen (o.a. Regio West-Brabant en ondernemersverenigingen) om de circulariteit bij bedrijven verder te stimuleren. We sluiten aan op regionale initiatieven en samenwerkingen om de circulaire economie in onze gemeente te stimuleren. In een circulaire economie worden producten en grondstoffen steeds opnieuw gebruikt. Nieuwe grondstoffen worden (indien ze benodigd zijn) op een duurzame manier gewonnen.

8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Ontwikkelen Programma WonenPlus

Wonen is een belangrijk thema in de huidige raadsperiode. In de gemeente Baarle-Nassau streven we naar voldoende betaalbare en comfortabele woningen voor alle inwoners in alle levensfasen.

Stimuleringsregeling Landschap

De Stimuleringsregeling Landschap (nu Stila, voorheen Stika) subsidieert particulieren om landschapselementen aan te leggen en te beheren. De provincie verdubbelt het bedrag dat de gemeente hiervoor inzet. De provincie zet een veldcoördinator in als contactpersoon voor particulieren die gebruik willen maken van de regeling.

Paragraaf kapitaalgoederen

De voertuigen voor het uitvoeren van de gemeentelijke taken worden onder andere ingezet voor het in stand houden van de leefomgeving, toezicht en facilitaire zaken. Het waarborgen van de continuïteit van de bedrijfsvoering en het waar mogelijk verduurzamen van het wagenpark zijn de uitgangspunten voor het onderhoud en vervanging van voertuigen. Bij de aanbesteding van nieuwe voertuigen komen er elektrische auto's voor de modellen die zijn te verkrijgen in een elektrische uitvoering en ook wordt de mogelijkheid voor biobrandstof afgewogen.

Duurzaam inkopen

Als organisatie hebben we een inkoopbeleid, waarin duurzaamheid een van de voorwaarden vormt. We streven er naar zo veel mogelijk duurzaam in te kopen.

Routekaart klimaat en energie

In 2019 heeft de VNG namens alle Nederlandse gemeenten het Klimaatakkoord ondertekend. Hiermee committeren we ons namens alle gemeenten in Nederland aan de acties en doelen geformuleerd in het Klimaatakkoord. Samen maken we ons sterk om klimaatverandering tegen te gaan en onder de opwarming met 2 graden te blijven. De VNG heeft een routekaart ontworpen, speciaal om gemeenten in Nederland te ondersteunen bij het uitvoeren van de acties en het behalen van de doelen die in het Klimaatakkoord zijn vastgelegd.

Wet Open Overheid

Inleiding

De inwerkingtreding van diverse informatiewetgevingen heeft impact op onze bedrijfsvoering en wijze van (digitaal) communiceren met inwoners en bedrijven. Dit resulteert in een aantal beleidsvoornemens voor 2024.

Wat is de huidige situatie?

Op 1 mei 2022 is de Wet Open Overheid (Woo) in werking getreden. De Woo vervangt de Wet Openbaarheid Bestuur (Wob). De Woo verplicht overheidsinstanties om naast informatieverstrekking op verzoek (passief) ook verplicht zelf informatie gefaseerd openbaar te maken (actief). Verder verplicht de Woo gemeenten om de informatiehuishouding op orde te brengen en hun digitale overheidsinformatie duurzaam toegankelijk te maken en te houden.

Vanaf 1 mei 2022 is de passieve openbaarmaking binnen de gemeente aangepast. De actieve openbaarmaking wordt na verwachting in de tweede helft van 2023 stapsgewijs doorgevoerd.

In het kader van openbaarheid van informatie treedt naar verwachting op 1 juli 2024 de Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer (Wmebv) in werking. Deze wet stelt eisen aan het digitale klantcontact van de afdelingen.

Daarnaast is begin 2023 de Wet Digitale Overheid (Wdo) aangenomen. Deze wet legt onder andere de taken en verantwoordelijkheden vast met als doel het regelen van het veilig en betrouwbaar kunnen inloggen voor Nederlandse burgers en bedrijven bij de (semi-)overheid; bijvoorbeeld e-herkenning en DigiD. De Wdo legt verplichtingen op aan overheden om veilig en betrouwbaar aan te sluiten, en hun dienstverlening in te delen op betrouwbaarheidsniveau 'substantieel' of 'hoog'.

Wat zijn de Beleidsvoornemens voor 2024?

- Woo: Onze organisatie voldoet aan hetgeen wettelijk is voorgeschreven voor de actieve openbaarmaking: De verplicht gestelde informatiecategorieën worden openbaar gemaakt.
- Informatiehuishouding op orde: In het kader van de informatie huishouding op orde wordt de (meta)data over onze bedrijfsmiddelen verbeterd door het inrichten van "Single points of Truth" (op één plek worden de gegevens van een type bedrijfsmiddel eenduidig beheerd).
- Wmebv: Alle relevante processen zijn voorzien van een digitaal kanaal/platform dat voldoet aan de eisen van de Wmebv. Zo mogelijk wordt de voorbereiding en implementatie van de eerste tranche van de Wdo hierin meegenomen.

Financiële begroting

Overzicht van baten en lasten

In de programmabegroting hebben wij per programma een inhoudelijke, beleidsmatige toelichting en een analyse van de baten en lasten ten opzichte van de begroting van voorgaand jaar opgenomen. Om de financiële analyses en toelichtingen niet zowel in de programmaverantwoording en het overzicht van baten en lasten op te nemen, verwijzen wij voor de analyse en toelichting van de baten en lasten per programma ten opzichte van de begroting van voorgaand jaar naar het onderdeel “Wat heeft het gekost?” van de programmabegroting.

Programma	Rekening 2022			Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma 0	1.343	229	-1.114	1.389	108	-1.281	1.374	109	-1.265	1.383	109	-1.274	1.397	109	-1.288	1.425	109	-1.316
Programma 1	1.046	33	-1.014	970	15	-955	1.070	15	-1.055	1.101	15	-1.086	1.137	15	-1.121	1.171	15	-1.156
Programma 2	1.093	54	-1.039	2.153	27	-2.127	1.432	27	-1.405	1.465	27	-1.437	1.516	27	-1.489	1.545	27	-1.518
Programma 3	182	15	-167	377	18	-358	232	18	-213	233	19	-215	237	19	-218	240	19	-222
Programma 4	718	238	-480	763	217	-546	796	218	-577	794	219	-575	793	219	-574	793	219	-573
Programma 5	1.780	231	-1.549	2.113	149	-1.964	1.934	177	-1.757	1.947	178	-1.769	1.940	156	-1.784	1.968	156	-1.813
Programma 6	7.200	1.202	-5.998	8.116	1.379	-6.737	7.283	1.343	-5.940	7.284	1.379	-5.905	7.326	1.451	-5.875	7.271	1.350	-5.922
Programma 7	2.192	1.594	-598	2.169	1.616	-553	2.264	1.656	-608	2.336	1.710	-626	2.419	1.773	-646	2.498	1.826	-672
Programma 8	1.388	1.164	-224	1.683	685	-998	1.553	982	-570	1.194	515	-679	1.137	419	-718	1.161	419	-742
Subtotaal programma's	16.943	4.760	-12.182	19.733	4.213	-15.519	17.936	4.545	-13.391	17.737	4.171	-13.567	17.900	4.188	-13.712	18.072	4.140	-13.932
Alg. dekkingsmiddelen	184	16.072	15.888	530	16.140	15.611	431	17.656	17.225	882	18.478	17.595	1.299	19.122	17.824	1.695	19.713	18.017
Overhead	3.541	326	-3.215	4.161	300	-3.861	4.388	398	-3.990	4.465	396	-4.069	4.604	391	-4.213	5.151	383	-4.768
VpB	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Onvoorzien	0	0	0	28	0	-28	28	0	-28	28	0	-28	28	0	-28	28	0	-28
Saldo baten en lasten	20.668	21.159	491	24.451	20.654	-3.797	22.782	22.599	-183	23.113	23.044	-68	23.831	23.702	-130	24.946	24.234	-712
Reserves programma 0	0	212	212	0	231	231	0	176	176	0	176	176	0	176	176	0	176	176
Reserves programma 1	0	11	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Reserves programma 2	0	58	58	0	939	939	0	46	46	0	46	46	0	46	46	0	46	46
Reserves programma 3	0	9	9	0	110	110	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Reserves programma 4	0	15	15	0	66	66	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Reserves programma 5	42	64	22	0	221	221	0	3	3	0	3	3	0	3	3	0	3	3
Reserves programma 6	25	145	120	0	831	831	0	55	55	0	38	38	0	38	38	0	38	38
Reserves programma 7	19	0	-19	0	59	59	0	55	55	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Reserves programma 8	225	129	-97	7	481	473	15	0	-15	3	0	-3	0	0	0	0	0	0
Reserves programma 9	22	67	45	0	111	111	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Subt. mutaties reserves	334	710	376	7	3.049	3.042	15	334	319	3	262	259	0	262	262	0	262	262
Resultaat	21.002	21.868	866	24.458	23.703	-755	22.797	22.933	136	23.116	23.307	191	23.831	23.964	133	24.946	24.498	-448

Incidentele baten en lasten

Wij zijn er in geslaagd om u een sluitende begroting 2024 te presenteren. Onze baten en lasten zijn dus minimaal met elkaar in evenwicht (begrotingsevenwicht). Bij de beoordeling van onze begroting is het voor de Provincie van belang dat er ook sprake is van materieel begrotingsevenwicht. Dit houdt in dat de structurele lasten minimaal worden gedekt door structurele baten (tabel 1). Hierbij mogen dus incidentele lasten wel door structurele baten worden gedekt, maar structurele lasten niet door incidentele baten. De aard van de baten en lasten bepaalt in eerste instantie of een post als incidenteel of structureel aangemerkt wordt. Bij het bepalen van het structurele begrotingssaldo worden de incidentele lasten en baten uitgezonderd.

In tabel 2 geven wij u een overzicht van de incidentele baten en lasten. De totale incidentele lasten in de begroting 2024 ad. € 18.000 worden in zijn geheel gedekt door een onttrekking ten laste van een reserve.

Om een last of een baat als incidenteel aan te kunnen merken, moet deze van materiële omvang zijn. De Commissie BBV adviseert om in de financiële verordening op te nemen bij welk bedrag hier sprake van is. De bedoeling hiervan is om de begroting, en het overzicht van incidentele baten en lasten, niet nodeloos ingewikkeld te maken, door een grote hoeveelheid kleine bedragen als incidenteel aan te merken. In de huidige financiële verordening is hiervoor geen grensbedrag opgenomen. Daarom wordt er in deze begroting van uitgegaan dat alle bedragen vanaf € 5.000 als materieel beschouwd dienen te worden.

Tabel 1: Structureel begrotingssaldo 2024-2027

Presentatie van het structureel begrotingssaldo	2024	V/N	2025	V/N	2026	V/N	2027	V/N
Saldo baten en lasten	-183.000	N	-68.000	N	-130.000	N	-712.000	N
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves (saldo)	319.000	V	259.000	V	262.000	V	262.000	V
Begrotingssaldo na bestemming	136.000	V	191.000	V	132.000	V	-450.000	N
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	0	N	0	N	0	N	0	N
Onbenutte ruimte BCF-plafond (niet geraamd)	126.000	V	126.000	V	124.000	V	125.000	V
Structureel begrotingssaldo (boekwerk)	262.000	V	317.000	V	256.000	V	-325.000	N
1e begrotingswijziging	-29.235	N	-50.173	N	-3.868	N	-57.203	N
Saldo Meerjarenbegroting 2024-2027	232.765	V	266.827	V	252.132	V	-382.203	N

(Voor 2026 en 2027 geldt wel dat dit inclusief de correctie op de algemene uikering is die door Baarle-Nassau zelf is doorgevoerd.)

Tabel 2: Overzicht incidentele baten en lasten (bedragen x € 1.000)

Omschrijving programma	2024	2025	2026	2027
	Incident.	Incident.	Incident.	Incident.
Programma 6: Sociaal domein				
Lasten				
Uittredingskosten GR Veilig Thuis	18			
Reserves				
Baten				
Onttrekking t.b.v. uittredingskosten GR Veilig Thuis	-18			
Totaal Lasten:	18	0	0	0
Totaal Baten:	-18	0	0	0

Toelichting incidentele baten en lasten

Uittredingskosten GR Veilig Thuis

In verband met de uittreding bij de GR Veilig Thuis moeten we eenmalig een afkoopsom betalen.

Overzicht van reserves en voorzieningen

	Stand 31-12-2023	Vermeerd. 2024	Vermind. 2024	Stand 31-12-2024	Vermeerd. 2025	Vermind. 2025	Stand 31-12-2025
RESERVES							
Algemene reserves							
Algemene reserve	1.881.200		17.559	1.863.641			1.863.641
Algemene reserve Grondexploitatie	1.199.868	14.755		1.214.623	3.318		1.217.941
Totaal algemene reserves	3.081.068	14.755	17.559	3.078.264	3.318	0	3.081.582
Bestemmingsreserves							
Reserve Omleggingsroute	1.482.066		45.112	1.436.954		45.112	1.391.842
Reserve IP Verkeer	28.284		858	27.426		858	26.568
Reserve Klimaatakkoord	155.380		54.500	100.880			100.880
Reserve Monumenten	113.033			113.033			113.033
Kunsthonds 1%-regeling	67.557			67.557			67.557
Reserve Financiële bijdrage Gloria Atletiek	23.998		2.667	21.331		2.667	18.664
Reserve Accommodatie Ulicoten (MFA)	1.028.946		37.549	991.397		37.549	953.848
Reserve Centrumplan	4.398.621		175.945	4.222.676		175.945	4.046.731
Reserve NASB	27.931			27.931			27.931
Reserve Sociaal domein	240			240			240
Ond.fonds Brandweerkazerne	65.217			65.217			65.217
Ond.fonds Buitensportaccommodaties	188.197			188.197			188.197
Ond.fonds Uilenpoort	127.013			127.013			127.013
Ond.fonds Cultureel Centrum Baarle	308.447			308.447			308.447
Ond.fonds Gemeentehuis	126.405			126.405			126.405
Ond.fonds Gemeentewerf	37.847			37.847			37.847
Ond.fonds MFA Bremerpoort	5.919			5.919			5.919
Ond.fonds Wegen	205			205			205
Totaal bestemmingsreserves	8.185.307	0	316.631	7.868.676	0	262.131	7.606.545
TOTAAL RESERVES	11.266.375	14.755	334.190	10.946.940	3.318	262.131	10.688.127
VOORZIENINGEN							
Nog niet bestede verkregen middelen							
Voorziening VGRP	568.994		83.066	485.928		93.713	392.215
Voorziening Afvalstoffenheffing	182.039	19.723		201.762	16.391		218.153
Parkeerbonds	1.252			1.252			1.252
Totaal nog niet bestede middelen	752.285	19.723	83.066	688.942	16.391	93.713	611.620
Onderhoudsfonds							
Onderhoudsfonds rationeel wegbeheer	893.000		300.000	593.000		300.000	293.000
Totaal onderhoudsfonds	893.000	0	300.000	593.000	0	300.000	293.000
Verplichtingen, verliezen en risico's							
Voorz. Pensioenen wethouders	891.364	46.000	41.000	896.364	46.000	41.000	901.364
Voorz. Oninb. vord. belast. en heff.	132.843			132.843			132.843
Voorz. Oninb. vord. sociale zaken	154.157			154.157			154.157
Totaal overige voorzieningen	1.178.364	46.000	41.000	1.183.364	46.000	41.000	1.188.364
TOTAAL VOORZIENINGEN	2.823.649	65.723	424.066	2.465.306	62.391	434.713	2.092.984
TOTAAL RESERVES EN VOORZIENINGEN	14.090.024	80.478	758.256	13.412.246	65.709	696.844	12.781.111

	Stand 31-12-2025	Vermeerd. 2026	Vermind. 2026	Stand 31-12-2026	Vermeerd. 2027	Vermind. 2027	Stand 31-12-2027
RESERVES							
Algemene reserves							
Algemene reserve	1.863.641			1.863.641			1.863.641
Algemene reserve Grondexploitatie	1.217.941			1.217.941			1.217.941
Totaal algemene reserves	3.081.582	0	0	3.081.582	0	0	3.081.582
Bestemmingsreserves							
Reserve Omleggingsroute	1.391.842		45.112	1.346.730		45.112	1.301.618
Reserve IP Verkeer	26.568		858	25.710		858	24.852
Reserve Klimaatakkoord	100.880			100.880			100.880
Reserve Monumenten	113.033			113.033			113.033
Kunsthonds 1%-regeling	67.557			67.557			67.557
Reserve Financiële bijdrage Gloria Atletiek	18.664		2.667	15.997		2.667	13.330
Reserve Accommodatie Ulicoten (MFA)	953.848		37.549	916.299		37.549	878.750
Reserve Centrumplan	4.046.731		175.945	3.870.786		175.945	3.694.841
Reserve NASB	27.931			27.931			27.931
Reserve Sociaal domein	240			240			240
Ond.fonds Brandweerkazerne	65.217			65.217			65.217
Ond.fonds Buitensportaccommodaties	188.197			188.197			188.197
Ond.fonds Uilenpoort	127.013			127.013			127.013
Ond.fonds Cultureel Centrum Baarle	308.447			308.447			308.447
Ond.fonds Gemeentehuis	126.405			126.405			126.405
Ond.fonds Gemeentewerf	37.847			37.847			37.847
Ond.fonds MFA Bremerpoort	5.919			5.919			5.919
Ond.fonds Wegen	205			205			205
Totaal bestemmingsreserves	7.606.545	0	262.131	7.344.414	0	262.131	7.082.283
TOTAAL RESERVES	10.688.127	0	262.131	10.425.996	0	262.131	10.163.865
VOORZIENINGEN							
Nog niet bestede verkregen middelen							
Voorziening VGRP	392.215		112.498	279.717		119.235	160.482
Voorziening Afvalstoffenheffing	218.153	13.060		231.213	10.728		241.941
Parkeerbonds	1.252			1.252			1.252
Totaal nog niet bestede middelen	611.620	13.060	112.498	512.182	10.728	119.235	403.675
Onderhoudsfonds							
Onderhoudsfonds rationeel wegbeheer	293.000		293.000	0			0
Totaal onderhoudsfonds	293.000	0	293.000	0	0	0	0
Verplichtingen, verliezen en risico's							
Voorz. Pensioenen wethouders	901.364	46.000	41.000	906.364	46.000	41.000	911.364
Voorz. Oninb. vord. belast. en heff.	132.843			132.843			132.843
Voorz. Oninb. vord. sociale zaken	154.157			154.157			154.157
Totaal overige voorzieningen	1.188.364	46.000	41.000	1.193.364	46.000	41.000	1.198.364
TOTAAL VOORZIENINGEN	2.092.984	59.060	446.498	1.705.546	56.728	160.235	1.602.039
TOTAAL RESERVES EN VOORZIENINGEN	12.781.111	59.060	708.629	12.131.542	56.728	422.366	11.765.904

Toelichting op het overzicht reserves en voorzieningen

Algemene reserves

Algemene reserve

De bestemming is “algemeen”, dat wil zeggen dat de reserve in principe voor ieder doel kan worden aangewend, waaronder eventuele rekeningtekorten. De algemene reserve is onderdeel van de weerstandscapaciteit, dat wil zeggen dat zij tevens dient als buffer voor onvoorziene uitgaven welke niet in de lopende begroting kunnen worden opgevangen.

In 2024 wordt € 17.559 onttrokken aan de reserve, het betreft de volgende mutatie:

- Uittredingskosten GR Veilig Thuis € 17.559

Algemene reserve Grondexploitatie

Deze reserve is eveneens onderdeel van de weerstandscapaciteit. Verder worden, na realisering van een complex, de voordelige of nadelige saldi gestort in, of onttrokken aan, deze reserve.

In 2024 wordt € 14.755 toegevoegd aan de reserve, het betreft de volgende mutatie:

- Winstneming Maaijkant, 2e fase € 14.755

Bestemmingsreserves

Reserve Omleggingsroute

Deze reserve is ingesteld om de gemeentelijke lasten voor de omleggingsroute en bijbehorende aanpassingen te dekken.

In 2024 wordt € 45.112 onttrokken aan de reserve, het betreft de volgende mutatie:

- Kapitaallasten Wegomlegging Baarle € 45.112.

Reserve InvesteringsPlan Verkeer

Deze reserve is gevormd per 1 januari 2018 en dient als dekking voor de kapitaallasten van diverse infrastructurele werken. Met ingang van 2017 is het namelijk niet meer toegestaan dergelijke investeringen in één keer ten laste van een reserve te brengen maar dienen deze verplicht geactiveerd te worden. Het betreft hier bijvoorbeeld reconstructies van wegen en aanleg van parkeerplaatsen.

In 2024 wordt € 858 onttrokken aan de reserve, het betreft de volgende mutatie:

- Kapitaallasten Hondseindsebaan € 858

Reserve klimaatakkoord

In 2019 is van het Rijk een eenmalig bedrag van € 237.000 ontvangen ten behoeve van het opstellen van een transitievisie warmte, het inrichten van een energieloket en het opstellen van een plan ten behoeve van een wijkgerichte aanpak. In 2022 is nogmaals een bedrag ontvangen van € 127.000 t.b.v. het klimaatakkoord. Voor zover de middelen niet zijn aangewend, zijn deze toegevoegd aan deze reserve. De komende jaren worden de middelen aangewend.

Reserve Monumenten

Ten laste van deze reserve komen alle kosten van de uitvoering van de monumentenverordening (met uitzondering van de interne apparaatskosten), voor zover deze niet gedekt worden door het in de exploitatiebegroting geraamde budget. Op begrotingsbasis is geen rekening gehouden met mutaties in deze reserve. Voor deze reserve zijn geen afspraken gemaakt over de maximaal gewenste omvang.

Kunstofonds 1%-regeling

In de raad van 24 september 2009 is besloten in principe jaarlijks een bedrag van maximaal € 20.000 te storten in het kunstfonds, via bestemming van het rekeningsaldo. Begin 2014 is de adviesgroep

“kunst in de openbare ruimte” opgericht, welke het bestuur adviseert over de aanwending van de middelen in het kunstfonds.

Reserve Gloria Atletiek

Op 22 juni 2016 heeft de gemeenteraad besloten een investeringsbijdrage te doen van € 40.000 ten behoeve van de realisatie van een verenigingsgebouw voor Gloria Atletiek. Voor de jaarlijkse afschrijvingslasten (15 x € 2.667) is een bestemmingsreserve gevormd.

Reserve Accommodatie Ulicoten

Deze reserve is in 2009 gevormd voor de realisatie van een multifunctionele accommodatie in Ulicoten. In verband met de geplande verbouwing van de bovenverdieping is in 2022 een extra bedrag van

€ 200.152 aan deze bestemmingsreserve toegevoegd. De jaarlijkse afschrijvingslasten worden gedekt uit deze reserve. Voor het duurzaam begrotingsevenwicht is vanaf 2015 de jaarlijkse onttrekking afgestemd op de totale looptijd van de activa, de onttrekking in 2024 bedraagt € 37.549.

Reserve Overboeking restantbudget

Werkzaamheden (met bijbehorende budgetten) welke niet meer gerealiseerd gaan worden in het huidige boekjaar kunnen worden doorgeschoven naar het volgend boekjaar. Overheveling kan plaatsvinden op basis van de financiële verordening of op basis van een apart raadsbesluit. De niet bestede budgetten worden dan toegevoegd aan deze reserve en in het volgend boekjaar weer onttrokken ter dekking van de uitgaven.

Bestemmingsreserve Centrumplan

Deze reserve is gevormd bij de herijking van de reserves en voorzieningen per juli 2005. Diverse reserves zijn opgeheven of afgeroomd ten gunste van de uitvoering van het centrumplan. Tevens is de reserve gevoed met ruim € 2 miljoen door opbrengsten van verkopen van panden en de verkoop van woningen. De reserve wordt aangewend ter dekking van de kapitaallasten van het gemeentehuis en de brede school. Ten behoeve van het duurzaam begrotingsevenwicht is vanaf 2015 de jaarlijkse onttrekking afgestemd op de totale looptijd van de activa.

Reserve Nationaal Actieplan Sport en Bewegen (NASB)

De gemeente heeft in de periode 2008-2010 in totaal € 80.088 aan rijksmiddelen ontvangen voor de uitvoering van het NASB. Voor de verkrijging heeft de gemeenteraad toen een convenant getekend, waarin zij aangaf de Impuls NASB op lokaal niveau te realiseren in de periode 2009-2012. De middelen konden worden aangewend voor activiteiten gericht op het bevorderen van bewegen. Tegenover de rijksmiddelen stond een gemeentelijke cofinanciering voor hetzelfde bedrag. De middelen zijn beschikbaar gesteld als decentralisatie-uitkering in het gemeentefonds. Op middelen die via het gemeentefonds beschikbaar worden gesteld is in beginsel geen terugbetalingsregeling van toepassing. Vanwege de ongebruikelijke constructie (convenant) leek het aanvankelijk alsof hier wel sprake van was. Om deze reden zijn de jaarlijks niet bestede middelen toegevoegd aan deze reserve. De projectperiode is inmiddels afgelopen. De raad heeft in 2016 besloten een deel van de kosten van de buurtsportcoaches ten laste van deze reserve te brengen. In de begroting 2024 en verder zijn geen onttrekkingen meer voorzien.

Reserve Sociaal domein

Per 1 januari 2023 is het saldo van deze reserve nagenoeg € 0. Wanneer de nota reserves en voorzieningen geactualiseerd wordt, zal bekeken worden of deze reserve nog gehandhaafd moet worden.

Reserves onderhoud gebouwen (Brandweerkazerne, Brede School Uilenpoort, Cultureel Centrum Baarle, Gemeentehuis, Gemeentewerf, MultiFunctionele Accommodatie Ulicoten)

Deze reserves zijn gevormd bij de bestemming van het rekeningresultaat 2018. De saldi van de voorzieningen, ten behoeve van het onderhoud aan de gemeentelijke gebouwen, zijn in 2018 verplicht vrijgevallen. De gemeente kon niet langer voldoen aan de aangescherpte eisen uit het Besluit Begroten en Verantwoorden voor het aanhouden van een voorziening. De geraamde onderhoudsbudgetten in de exploitatiebegroting zijn afgestemd op het meerjarig onderhoudsplan voor de periode 2024-2033. Eventuele mee- of tegenvallers t.o.v. het geraamde budget worden verrekend met betreffende reserve.

Reserve buitensportaccommodaties

Deze reserve is gevormd bij de bestemming van het rekeningresultaat 2018. Het saldo van de voorziening, ten behoeve van het onderhoud aan de buitensportaccommodaties, is in 2018 verplicht vrijgevallen. De gemeente kon niet langer voldoen aan de aangescherpte eisen uit het Besluit Begroten en Verantwoorden voor het aanhouden van een voorziening. De geraamde onderhoudsbudgetten in de exploitatiebegroting zijn afgestemd op het sportbeleidsplan 2021-2030. Eventuele mee- of tegenvallers t.o.v. het geraamde budget worden verrekend met betreffende reserve.

Reserve onderhoud wegen

Deze reserve is gevormd bij de bestemming van het rekeningresultaat 2018. Het saldo van de voorziening, ten behoeve van het onderhoud aan de wegen, is in 2018 verplicht vrijgevallen. De gemeente kon niet langer voldoen aan de aangescherpte eisen uit het Besluit Begroten en Verantwoorden voor het aanhouden van een voorziening. De geraamde onderhoudsbudgetten in de exploitatiebegroting zijn afgestemd op het wegbeheerplan. Eventuele mee- of tegenvallers t.o.v. het geraamde budgetten worden verrekend met betreffende reserve.

VOORZIENINGEN

Nog niet bestede verkregen middelen

Voorziening VGRP

Op 4 november 2020 heeft de raad het VGRP 2021-2025 vastgesteld. In het nieuwe VGRP 2021-2025 is berekend dat het tarief gedurende deze planperiode jaarlijks met 4,5% verhoogd dient te worden. Uitgangspunt bij de tariefberekening is dat de voorziening niet negatief wordt en dat over een langere periode de lasten en baten in evenwicht zijn. De voorziening heeft daarbij een egaliserende functie.

Voorziening Afvalstoffenheffing

Deze voorziening is eind 2014 gevormd uit het saldo van de egalisatiereserve afvalstoffenheffing, naar aanleiding van de notitie van de commissie BBV van november 2014. De commissie geeft als reden hiervoor aan, dat het via de afvalstoffenheffing geïnd geld altijd voor dit doel moet worden aangewend. Omdat (bestemmings)reserves in principe vrij besteedbaar zijn, is het saldo van de egalisatiereserve eind 2014 overgeboekt naar deze voorziening.

Parkeerbonds

Uitgangspunt bij ruimtelijke ontwikkelingen en omgevingsvergunningen is dat een ontwikkeling moet voorzien in z'n eigen parkeerbehoefte. In de Nota Parkeernormen 2011 heeft de gemeente vastgelegd op welke wijze invulling wordt gegeven aan de parkeerbehoefte per functie. Tot eind 2014 was de verplichting voor het realiseren van parkeerruimte vastgelegd in de Bouwverordening, maar dit is per 29-11-2014 vervallen. Gemeenten moeten dit nu opnemen in bestemmingsplannen (waarin we verwijzen naar de Nota parkeernormen) en voor die locaties waarvoor nog een oud

bestemmingsplan geldt blijft voorlopig nog wel de bouwverordening gelden. Als er niet voldoende parkeerplaatsen kunnen worden gerealiseerd op eigen terrein of in de directe omgeving kan het college besluiten om als alternatief in te stemmen met een storting van een bedrag per niet-gerealiseerde parkeerplaats in het Parkeerfonds. Dit bedrag bedraagt € 4.500 per parkeerplaats. Als tegenprestatie zorgt de gemeente ervoor dat binnen 10 jaar in de nabije omgeving van het project extra parkeerplaatsen worden aangelegd.

Onderhoudsfondsen

Onderhoudsfonds rationeel wegbeheer

Bij de wegininspecties in 2022 is achterstallig onderhoud geconstateerd. Op basis van het Besluit Begroten en Verantwoorden is hiervoor in 2023 verplicht een voorziening gevormd. De voorziening zal de komende jaren aangewend worden om het achterstallig onderhoud weg te werken.

Overige voorzieningen

Voorziening pensioenen en wachtgeld wethouders

Voor de opgebouwde pensioen- en wachtgeldverplichtingen van de (voormalig) wethouders is een voorziening gevormd. Op het moment dat hier aanspraak op gemaakt wordt door een (voormalig) wethouder dan worden de uitkeringen onttrokken aan deze voorziening. Voor de pensioenverplichtingen wordt jaarlijks een actuariële berekening opgesteld. De toekomstige verplichtingen zijn gewaardeerd tegen de contante waarde. In de begroting 2024 zijn de volgende mutaties opgenomen:

- Pensioenuitkeringen € 41.000;
- Jaarlijkse toevoeging ten behoeve van de pensioenaanwas € 46.000.

Voorziening oninbare vorderingen belastingen/heffingen

Oninbaarheid van vorderingen betreft in hoofdzaak vorderingen van belastingen en heffingen. Daarom is een voorziening getroffen voor verwachte afboekverliezen. Het benodigde saldo van deze voorziening wordt bepaald op basis van de openstaande vorderingen.

Voorziening oninbare vorderingen sociale zaken

Het benodigde saldo van deze voorziening wordt bepaald op basis van de openstaande vorderingen. De voorziening is gebaseerd op het deel waarover de gemeente risico loopt. Over de ontvangen aflossingen leningen BBZ wordt 75% afgedragen aan het rijk, over dit deel loopt het Rijk dus risico en hiervoor wordt daarom niets meegenomen in de voorziening oninbaar.

Vanaf 2013 is de financieringsystematiek van het BBZ gewijzigd. De ontvangsten uit verstrekt bedrijfskapitaal worden genormeerd op basis van een landelijk gemiddelde. Gemeenten die meer baten genereren dan het landelijke gemiddelde mogen de meerbaten behouden; gemeenten die minder presteren lossen het verschil zelf op. Het Rijk meent hiermee een stimulans te geven om bedrijfskapitaal selectief te verstrekken en toe te zien op effectief debiteurenbeheer.

Overzicht mutaties reserves

Overzicht van de beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves in de begroting 2024-2027 (x € 1.000)

Omschrijving programma	2024		2025		2026		2027	
	Totaal	Struct.	Totaal	Struct.	Totaal	Struct.	Totaal	Struct.
Programma 0: Bestuur en ondersteuning								
Toevoegingen	0		0		0		0	
Onttrekkingen	176		176		176		176	
dekking afschr.lasten centrumplan		176		176		176		176
Programma 1: Veiligheid								
Toevoegingen	0		0		0		0	
Onttrekkingen	0		0		0		0	
Programma 2: Verkeer, vervoer en waterstaat								
Toevoegingen	0		0		0		0	
Onttrekkingen	46		46		46		46	
dekking afschr.lasten verharde Hondseindsebaan		1		1		1		1
dekking afschr.lasten omlegging Baarle		45		45		45		45
Programma 3: Economie								
Toevoegingen	0		0		0		0	
Onttrekkingen	0		0		0		0	
Programma 4: Onderwijs								
Toevoegingen	0		0		0		0	
Onttrekkingen	0		0		0		0	
Programma 5: Sport, cultuur en recreatie								
Toevoegingen	0		0		0		0	
Onttrekkingen	3		3		3		3	
dekking afschr.lasten Gloria atletiek		3		3		3		3
Programma 6: Sociaal domein								
Toevoegingen	0		0		0		0	
Onttrekkingen	55		38		38		38	
dekking afschr.lasten Bremerpoort		38		38		38		38
Programma 7: Volksgezondheid en milieu								
Toevoegingen	0		0		0		0	
Onttrekkingen	55		0		0		0	
Programma 8: VHROSV								
Toevoegingen	15		3		0		0	
Onttrekkingen	0		0		0		0	
Algemene dekkingsmiddelen								
Toevoegingen	0		0		0		0	
Onttrekkingen	0		0		0		0	
Overhead								
Toevoegingen	0		0		0		0	
Onttrekkingen	0		0		0		0	
Vennootschapsbelasting								
Toevoegingen	0		0		0		0	
Onttrekkingen	0		0		0		0	
Onvoorzien								
Toevoegingen	0		0		0		0	
Onttrekkingen	0		0		0		0	
Totaal toevoegingen:	15	0	3	0	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen:	334	262	262	262	262	262	262	262

Investeringsplan

Omschrijving	Krediet	Verwachte uitgaven t/m 2023	Restant-krediet per 01-01-2024	Planning uitgaven				Dekking Activeren	Afschr. termijn
				2024	2025	2026	2027		
<u>Lopende kredieten 2023</u>									
Bluswatervoorzieningen (jaarl. € 20.000 t/m 2028)	140.000	60.000	80.000	20.000	20.000	20.000	20.000	140.000	30
Reconstructie Hoogbraak	573.000	573.000	0					573.000	35
Riolering Hoogbraak	497.000	495.863	1.137					495.863	70
Reconstructie Kapelstraat	759.000	759.000	0					759.000	35
Riolering Kapelstraat	481.000	481.000	0					481.000	70
Reconstructie St. Annaplein (Singel-Klokkenstraat)	457.000	411.889	45.111					411.889	35
Riolering St. Annaplein (Singel-Klokkenstraat)	108.000	153.111	-45.111					153.111	70
Verbetering fietspad BLN-ULC	761.000	761.000	0					761.000	30
Voorbereidingskrediet Herinrichting Centrum Baarle	100.000	100.000	0					100.000	35
Reconstructie Meerleseweg	706.500	706.500	0					706.500	35
Vervangen bruggetje "Het Groeske"	55.000	0	55.000	55.000				55.000	60
Constructieve herberek. 2 bruggetjes Hoogstr. baan	20.000	20.000	0					20.000	5
Nieuwbouw CCB	5.164.515	482.706	4.681.809	1.170.452	2.340.905	1.170.452		5.164.515	40
Voorbereiding Loveren fase 2 (toekomstige Grex)	125.000	125.000	0					125.000	
Verkeersveiligheidsmaatregelen Dorpsstraat Ulicoten	45.000	45.000	0					45.000	35
Vervangen schuilhut visjiver Goordonk	20.000	20.000	0					20.000	40
Ontwikkelfonds FRES-WB (lening)	12.500	12.500	0					12.500	
subtotaal	10.024.515	5.206.569	4.817.946	1.245.452	2.360.905	1.190.452	20.000	10.023.378	
<u>Nog te voteren kredieten IP 2023</u>									
Gloria, voetbal sportveldverlichting	82.000	41.000		41.000				82.000	15
Gloria, atletiek sportveldverlichting	86.000	43.000		43.000				86.000	15
TC Baarle, sportveldverlichting	80.000	40.000		40.000				80.000	15
subtotaal	248.000	124.000	0	124.000	0	0	0	248.000	
<u>Nog te voteren kredieten IP 2024-2027</u>									
Gloria, voetbal veld A (toplaag, drainage, doelen)	120.000			120.000				120.000	15
Gloria, voetbal veld A (hekv, ballenv, leid.werk)	40.000			40.000				40.000	30
Gloria, voetbal veld C (toplaag, drainage, doelen)	100.000				100.000			100.000	15
Gloria, voetbal veld C (hekv, ballenv, leid.werk)	39.000				39.000			39.000	30
Aanpassen openbare verlichting (armaturen)	477.000			477.000				477.000	25
Aanpassen openbare verlichting (masten)	368.000			368.000				368.000	50
Reconstructie Singel, Nieuwstr. tot Stat.str., Molenstr. (BH) en St. Annastr. tot ingang bank (Kerkplein BN niet)	980.200			490.100	490.100			980.200	35
Riolering Singel, Nieuwstr. tot Stat.str., Molenstr. (BH) en St. Annastr. tot ingang bank (Kerkplein BN niet)	709.800			354.900	354.900			709.800	70
Reconstructie Loswal, aanpassing kruispunt Nieuwstraat - St. Janstraat, Bels Lijntje	159.500					159.500		159.500	35
Riolering Loswal, aanpassing kruispunt Nieuwstraat - St. Janstraat, Bels Lijntje	115.500					115.500		115.500	70
Reconstructie Loswal	145.000					145.000		145.000	35
Riolering Loswal	105.000					105.000		105.000	70
Reconstructie St. Annaplein parkgedeelte, parkeerterrein en weg voor Jumbo	678.600						678.600	678.600	35
Riolering St. Annaplein parkgedeelte, parkeerterrein en weg voor Jumbo	491.400						491.400	491.400	70
Reconstructie kerkplein (Nieuwstraat)	pm						pm	pm	35
Reconstructie Chaamseweg (2028)	571.300							571.300	35
Riolering Chaamseweg (2028)	413.700							413.700	70
Reconstructie Parallelweg, tot Nassaupark (2028)	377.000							377.000	35
Riolering Parallelweg, tot Nassaupark (2028)	273.000							273.000	70
6.164.000	0	0	1.850.000	984.000	525.000	1.170.000	6.164.000		
totaal	16.436.515	5.330.569	4.817.946	3.219.452	3.344.905	1.715.452	1.190.000	16.435.378	

Investerings- en financieringsstaat

Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
<u>Uitgaven</u>					
Investerings (activastaat 2023-2027)	3.057.121	1.245.452	2.360.905	1.190.452	20.000
IP-2023-2027 (nog niet gevoteerd)	124.000	1.974.000	984.000	525.000	1.170.000
Uitgaven grondexploitaties	470.101	92.112	0	0	0
Uitgestelde rentebetaling belegging	651	74	0	0	0
Aflossingen (opgen. geldlening. totaal)	160.000	280.000	400.000	520.000	600.000
Onttrekkingen (reserves)	3.490.313	334.190	262.131	262.131	262.131
Onttrekkingen (voorzieningen)	68.235	341.000	341.000	334.000	41.000
Totaal uitgaven:	7.370.421	4.266.828	4.348.036	2.831.583	2.093.131
<u>Inkomsten</u>					
Exploitatieoverschot/tekort	-755.200	136.200	190.500	132.500	-448.200
Desinvesteringen (activastaat)	565.470	0	0	0	0
Inkomsten grondexploitaties	0	13.936	0	0	0
Afschrijvingen (activastaat)	771.456	800.646	801.687	929.906	924.547
Afschrijvingen (IP 2024-2027)			52.309	98.422	110.273
Aflossingen (activastaat)	7.133	478.069	5.733	5.733	5.733
Nieuwe geldleningen per 01-01	3.000.000	3.000.000	3.000.000	2.000.000	1.000.000
Toevoegingen (reserves)	559.330	14.755	3.318	0	0
Toevoegingen (voorzieningen)	922.926	46.000	46.000	46.000	46.000
Totaal inkomsten:	5.071.115	4.489.606	4.099.547	3.212.561	1.638.353
Saldo financiering: positief = toename negatief = afname	-2.299.306	222.778	-248.489	380.978	-454.778
<u>Financieringstekort</u> positief = financieringsoverschot					
Begin begrotingsjaar	820.590	-1.478.716	-1.255.938	-1.504.427	-1.123.449
Eind begrotingsjaar	-1.478.716	-1.255.938	-1.504.427	-1.123.449	-1.578.227

Meerjarige balans

Balans per ultimo (x€ 1.000)	Realisatie 2022	Prognose 2023	Prognose 2024	Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027
Immateriële vaste activa	179	289	276	262	248	234
Materiële vaste activa	19.005	20.602	21.061	22.634	22.908	22.017
<u>Financiële vaste activa:</u>						
Kapitaalverstreck. aan deelnemingen	0	0	0	0	0	0
Kapitaalverstreck. aan ov. verbonden partijen	12	12	12	12	12	12
Overige langlopende leningen u/g	110	102	95	90	84	78
Overige financiële vaste activa	620	633	162	162	162	162
<u>Voorraden:</u>						
Grondexploitaties	0	-566	-81	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0
Overige vlottende activa	5.160	3.371	4.960	5.294	5.871	6.816
TOTAAL ACTIVA	25.086	24.443	26.485	28.454	29.285	29.319
Eigen vermogen	15.064	11.266	10.947	10.688	10.426	10.164
Voorzieningen	1.682	2.537	2.178	1.806	1.419	1.315
Vaste schulden	4.000	6.840	9.560	12.160	13.640	14.040
Kortlopende schulden	2.195	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
Overlopende passiva	2.145	1.800	1.800	1.800	1.800	1.800
TOTAAL PASSIVA	25.086	24.443	26.485	28.454	29.285	29.319

EMU-Saldo

Omschrijving		2023 x € 1000,- Volgens realisatie tot en met sept. 2023, aangevuld met raming resterende periode	2024 x € 1000,- Volgens begroting 2024	2025 x € 1000,- Volgens meerjarenraming in begroting 2024
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-3.797	-183	-68
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	771	801	802
3	Dotaties aan voorzieningen ten laste van de exploitatie minus vrijval van voorzieningen ten bate van de exploitatie	896	-17	-31
4	Bruto investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	3.182	3.220	3.345
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, geen betrekking hebbende op bouwgrondexploitatie en niet verantwoord op de exploitatie	7	478	6
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa:			
	Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	565	0	0
7	Aankoop van grond en uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d., alleen transacties met derden niet op de exploitatie verantwoord	229	470	78
8	Baten bouwgrondexploitatie:			
	Baten voor zover niet al op de exploitatie verantwoord	535	0	0
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen	41	341	341
10	Lasten i.v.m. transacties met derden, die niet via de onder vraag 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht	0	0	0
11	Verkoop van effecten:			
a	Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)	Nee	Nee	Nee
b	Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?			
Berekend EMU-saldo		-4.475	-2.952	-3.055

Taakveldindeling

Bedragen X € 1.000		Realisatie 2022			Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
Nr.	Taakveld omschrijving	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
010	Bestuur en ondersteuning	1.019	124	-894	1.028	33	-995	1.006	33	-974	1.008	33	-976	1.010	33	-978	1.027	33	-994
020	Bestuur en ondersteuning	320	92	-227	361	70	-291	367	70	-297	373	70	-303	385	70	-315	397	70	-327
030	Bestuur en ondersteuning	4	13	8	1	6	5	1	6	5	1	6	5	1	6	5	1	6	5
Programma 0:Bestuur en ondersteuning		1.343	229	-1.114	1.389	108	-1.281	1.374	109	-1.265	1.382	109	-1.274	1.397	109	-1.288	1.425	109	-1.316

Bedragen X € 1.000		Realisatie 2022			Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
Nr.	Taakveld omschrijving	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
110	Veiligheid	592	26	-566	541	8	-533	628	8	-620	652	8	-644	673	8	-665	693	8	-685
120	Veiligheid	454	7	-447	429	7	-422	441	7	-434	449	7	-442	464	7	-456	478	7	-470
Programma 1:Veiligheid		1.046	33	-1.014	970	15	-955	1.070	15	-1.055	1.101	15	-1.086	1.137	15	-1.121	1.171	15	-1.156

Bedragen X € 1.000		Realisatie 2022			Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
Nr.	Taakveld omschrijving	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
210	Verkeer, vervoer en waterstaat	1.093	52	-1.041	2.153	25	-2.128	1.432	26	-1.407	1.465	26	-1.439	1.516	26	-1.490	1.545	26	-1.519
220	Verkeer, vervoer en waterstaat	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1
Programma 2:Verkeer, vervoer en waterstaat		1.093	54	-1.039	2.153	27	-2.127	1.432	27	-1.405	1.465	27	-1.437	1.516	27	-1.489	1.545	27	-1.518

Bedragen X € 1.000		Realisatie 2022			Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
Nr.	Taakveld omschrijving	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
310	Economie	29	0	-29	124	0	-124	51	0	-51	51	0	-51	53	0	-53	54	0	-54
330	Economie	40	15	-25	58	18	-40	45	18	-26	45	19	-26	46	19	-28	47	19	-29
340	Economie	113	0	-113	195	0	-195	136	0	-136	137	0	-137	138	0	-138	139	0	-139
Programma 3:Economie		182	15	-167	377	18	-358	232	18	-213	233	19	-215	237	19	-218	240	19	-222

Bedragen X € 1.000		Realisatie 2022			Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
Nr.	Taakveld omschrijving	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
420	Onderwijs	358	117	-242	331	109	-222	421	110	-311	419	110	-308	415	110	-304	412	110	-302
430	Onderwijs	360	121	-239	432	108	-324	374	108	-266	375	109	-267	378	109	-270	380	109	-272
Programma 4:Onderwijs		718	238	-480	763	217	-546	796	218	-577	794	219	-575	793	219	-574	793	219	-573

Bedragen X € 1.000		Realisatie 2022			Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
Nr.	Taakveld omschrijving	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
510	Sport, cultuur en recreatie	376	65	-310	254	32	-222	269	57	-212	274	57	-217	285	57	-227	295	57	-237
520	Sport, cultuur en recreatie	408	146	-262	423	101	-322	355	104	-250	352	105	-247	331	83	-248	332	83	-249
530	Sport, cultuur en recreatie	58	5	-53	52	5	-46	54	5	-48	54	5	-48	54	5	-49	54	5	-49
540	Sport, cultuur en recreatie	3	0	-3	4	0	-4	4	0	-4	4	0	-4	4	0	-4	4	0	-4
550	Sport, cultuur en recreatie	10	1	-9	68	0	-68	8	0	-8	8	0	-8	8	0	-8	8	0	-8
560	Sport, cultuur en recreatie	222	0	-222	228	0	-228	212	0	-212	213	0	-213	199	0	-199	199	0	-199
570	Sport, cultuur en recreatie	703	14	-689	1.084	10	-1.075	1.032	10	-1.022	1.042	10	-1.032	1.058	10	-1.048	1.075	10	-1.065
Programma 5:Sport, cultuur en recreatie		1.780	231	-1.549	2.113	149	-1.964	1.934	177	-1.757	1.947	178	-1.769	1.940	156	-1.784	1.968	156	-1.813

Bedragen X € 1.000		Realisatie 2022			Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
Nr.	Taakveld omschrijving	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
610	Sociaal domein	1.233	166	-1.067	1.616	220	-1.396	1.267	185	-1.082	1.261	185	-1.075	1.346	159	-1.187	1.250	56	-1.194
620	Sociaal domein	147	0	-147	227	0	-227	236	0	-236	240	0	-240	246	0	-246	253	0	-253
630	Sociaal domein	2.092	967	-1.125	2.039	1.089	-950	1.819	1.089	-730	1.829	1.089	-739	1.845	1.089	-756	1.862	1.089	-773
640	Sociaal domein	3	0	-3	4	0	-4	4	0	-4	4	0	-4	4	0	-4	4	0	-4
650	Sociaal domein	295	5	-290	347	0	-347	346	0	-346	351	0	-351	361	0	-361	370	0	-370
660	Sociaal domein	262	0	-262	312	0	-312	319	0	-319	321	0	-321	326	0	-326	331	0	-331
671A	Sociaal domein	802	0	-802	888	0	-888	911	0	-911	936	0	-936	936	0	-936	936	0	-936
671B	Sociaal domein	570	0	-570	881	0	-881	600	0	-600	600	0	-600	601	0	-601	601	0	-601
671C	Sociaal domein	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
671D	Sociaal domein	217	64	-153	382	69	-313	397	69	-328	399	104	-295	404	203	-201	408	204	-205
672	Sociaal domein	1.535	0	-1.535	40	0	-40	40	0	-40	40	0	-40	40	0	-40	40	0	-40
672A	Sociaal domein	0	0	0	1	0	-1	1	0	-1	1	0	-1	1	0	-1	1	0	-1
672B	Sociaal domein	0	0	0	13	0	-13	13	0	-13	13	0	-13	13	0	-13	13	0	-13
672C	Sociaal domein	0	0	0	26	0	-26	26	0	-26	26	0	-26	26	0	-26	26	0	-26
672D	Sociaal domein	0	0	0	966	0	-966	941	0	-941	918	0	-918	832	0	-832	832	0	-832
673A	Sociaal domein	0	0	0	57	0	-57	57	0	-57	57	0	-57	57	0	-57	57	0	-57
673C	Sociaal domein	0	0	0	52	0	-52	52	0	-52	52	0	-52	52	0	-52	52	0	-52
674A	Sociaal domein	0	0	0	7	0	-7	7	0	-7	7	0	-7	7	0	-7	7	0	-7
674B	Sociaal domein	0	0	0	57	0	-57	57	0	-57	57	0	-57	57	0	-57	57	0	-57
674C	Sociaal domein	0	0	0	55	0	-55	55	0	-55	55	0	-55	55	0	-55	55	0	-55
681A	Sociaal domein	43	0	-43	46	0	-46	54	0	-54	54	0	-54	54	0	-54	54	0	-54
682A	Sociaal domein	0	0	0	50	0	-50	50	0	-50	50	0	-50	50	0	-50	50	0	-50
682B	Sociaal domein	0	0	0	48	0	-48	30	0	-30	13	0	-13	13	0	-13	13	0	-13
Programma 6: Sociaal domein		7.200	1.202	-5.998	8.116	1.379	-6.737	7.283	1.343	-5.940	7.284	1.379	-5.905	7.326	1.451	-5.875	7.271	1.350	-5.922

Bedragen X € 1.000		Realisatie 2022			Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
Nr.	Taakveld omschrijving	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
710	Volksgesondheid en milieu	256	3	-253	287	11	-276	285	1	-284	295	1	-294	305	1	-304	315	1	-314
720	Volksgesondheid en milieu	445	586	141	488	686	198	530	722	192	559	762	203	597	811	215	628	849	221
730	Volksgesondheid en milieu	832	952	120	834	919	85	861	933	72	876	947	71	890	961	71	906	976	70
740	Volksgesondheid en milieu	658	53	-605	560	0	-560	587	0	-587	607	0	-607	628	0	-628	649	0	-649
750	Volksgesondheid en milieu	1	0	-1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Programma 7:Volksgesondheid en milieu		2.192	1.594	-598	2.169	1.616	-553	2.264	1.656	-608	2.337	1.710	-626	2.419	1.773	-646	2.498	1.826	-672

Bedragen X € 1.000		Realisatie 2022			Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
Nr.	Taakveld omschrijving	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
810	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	753	120	-632	1.087	99	-988	722	100	-622	735	100	-635	759	100	-658	782	100	-682
820	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	340	360	20	166	173	7	470	485	15	92	95	3	0	0	0	0	0	0
830	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	295	683	389	430	413	-17	360	398	37	367	319	-48	378	319	-59	380	319	-60
Programma 8:Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing		1.388	1.164	-224	1.683	685	-998	1.553	982	-570	1.194	515	-679	1.137	419	-718	1.161	419	-742

Bedragen X € 1.000		Realisatie 2022			Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
Nr.	Taakveld omschrijving	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
050	Algemene dekkingsmiddelen	27	46	19	238	30	-208	-37	31	68	50	3	-47	99	3	-96	128	3	-125
061	Algemene dekkingsmiddelen	0	957	957	0	978	978	0	1.252	1.252	0	1.290	1.290	0	1.328	1.328	0	1.368	1.368
062	Algemene dekkingsmiddelen	155	666	511	185	706	521	196	904	708	200	931	731	207	959	752	215	988	773
064	Algemene dekkingsmiddelen	2	41	40	2	50	48	2	64	61	2	66	63	2	68	65	2	70	67
070	Algemene dekkingsmiddelen	0	13.923	13.923	0	13.957	13.957	0	14.852	14.852	0	15.619	15.619	0	16.178	16.178	0	16.681	16.681
080	Algemene dekkingsmiddelen	1	31	31	104	0	-104	270	0	-270	630	0	-630	990	0	-990	1.350	0	-1.350
341	Algemene dekkingsmiddelen	0	409	409	0	418	418	0	553	553	0	569	569	0	586	586	0	603	603
Programma 9A:Algemene dekkingsmiddelen		184	16.072	15.888	530	16.140	15.611	431	17.656	17.225	882	18.478	17.595	1.299	19.122	17.824	1.695	19.713	18.017

Bedragen X € 1.000		Realisatie 2022			Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
Nr.	Taakveld omschrijving	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
040	Overhead	3.541	326	-3.215	4.161	300	-3.861	4.388	398	-3.990	4.465	396	-4.069	4.604	391	-4.213	5.151	383	-4.768
Programma 9B:Overhead		3.541	326	-3.215	4.161	300	-3.861	4.388	398	-3.990	4.465	396	-4.069	4.604	391	-4.213	5.151	383	-4.768

Bedragen X € 1.000		Realisatie 2022			Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
Nr.	Taakveld omschrijving	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
090	Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Programma 9C:Vennootschapsbelasting		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Bedragen X € 1.000		Realisatie 2022			Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
Nr.	Taakveld omschrijving	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
081	Onvoorzien	0	0	0	28	0	-28	28	0	-28	28	0	-28	28	0	-28	28	0	-28
Programma 9D:Onvoorzien		0	0	0	28	0	-28	28	0	-28	28	0	-28	28	0	-28	28	0	-28

Bedragen X € 1.000		Realisatie 2022			Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
Nr.	Taakveld omschrijving	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
098	Reserves	334	710	376	7	3.049	3.042	15	334	319	3	262	259	0	262	262	0	262	262
Programma 9E:Reserves		334	710	376	7	3.049	3.042	15	334	319	3	262	259	0	262	262	0	262	262
TOTAAL GEMEENTE BAARLE-NASSAU:		21.002	21.868	866	24.458	23.703	-755	22.797	22.933	136	23.115	23.307	191	23.831	23.964	133	24.946	24.498	-448

Financiële beleidsuitgangspunten

OVERZICHT FINANCIËLE BELEIDSUITGANGSPUNTEN BEGROTING 2023 EN MEERJARENRAMINGEN 2024-2026

1. Weerstandsvermogen

Wij hanteren de norm "ruim voldoende" (ratio 1,4-2,0).

Deze ratio wordt als volgt berekend:

$$\text{Weerstands Vermogen} = \frac{\text{Beschikbare Weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde Weerstandscapaciteit}} = x,x$$

Waarderingscijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	> 2,0	Uitstekend
B	1,4 < x ≤ 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 < x < 1,4	Voldoende
D	0,8 < x < 1,0	Matig
E	0,6 < x < 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

2. **Aantal inwoners 2023:** 7.075 (per 1 januari 2023)

3. **Woningvoorraad 2020:** 2.875 (koopwoningen 2.030, corporatiewoningen 330, particuliere huurwoningen 515)

4. Bijdrage ABG

De bijdrage aan de Gemeenschappelijke Regeling ABG is gebaseerd op de door het bestuur van de ABG vastgestelde meerjarenbegroting 2024-2027. In de meerjarenbegroting 2024-2027 van de ABG is rekening gehouden met onderstaande inflatiepercentages.

Omschrijving	2024	2025	2026	2027
lonen	3,90%	3,80%	3,60%	3,60%
prijs	3,38%	3,38%	3,07%	3,07%

5. Kapitaallasten

- Voor nieuw aan te trekken langlopende geldleningen is het uitgangspunt dat deze worden aangetrokken per 1 juli tegen een rentepercentage van 3,5% (lineair 25 jaar).
- Voor nieuwe investeringen gelden de bepalingen (afschrijvingsmethode en -termijnen) zoals deze zijn opgenomen in de nota waardering en afschrijving vaste activa 2017.

6. Subsidies

In maart 2021 heeft de gemeenteraad het nieuwe subsidiebeleid vastgesteld. Het college heeft vervolgens de uitvoeringsregels uitgewerkt. Voor activiteitensubsidies wordt vanaf 2023 gewerkt met een subsidieplafond. De gemeenteraad stelt dit plafond vast als onderdeel van de gemeentebegroting.

7. Overige kosten

- Bijdragen aan een gemeenschappelijke regeling zijn geraamd op basis van de meerjarenbegroting van betreffende gemeenschappelijke regeling die door het bestuur is vastgesteld.
- Voor budgetten waar contractuele verplichtingen voor gelden zijn de ramingen hierop gebaseerd.
- In de budgetten is, voor zover bekend, rekening gehouden met autonome groei.
- Voor overige budgetten is alleen inflatiecorrectie toegepast voor zover dit noodzakelijk was.

8. Huren

- De te ontvangen huren van gebouwen worden jaarlijks verhoogd op basis van de prijsindex van het bruto binnenlands product (pbbp) zoals opgenomen in de meicrculaire (2024 > 3%).
- De te ontvangen huren van sportvelden worden jaarlijks verhoogd op basis van de prijsindex van het bruto binnenlands product (pbbp) zoals opgenomen in de meicrculaire (2024 > 3%).
- De te ontvangen huur voor het gebruik van de sportzaal door het voortgezet onderwijs wordt jaarlijks verhoogd op basis van de prijsindex van het bruto binnenlands product (pbbp) zoals opgenomen in de meicrculaire (2024 > 3%).

9. Tariëven binnensportaccommodaties

De tariëven voor het gebruik van de sportzaal in de Uilenpoort door particulieren, verenigingen etc. worden jaarlijks verhoogd op basis van de prijsindex van het bruto binnenlands product (pbbp) zoals opgenomen in de meicrculaire (2024 > 3%).

10. Sportaccommodaties

Het college wil de zelfwerkzaamheid bij verenigingen bevorderen met als doel de kostendekkenheid van de accommodaties te verhogen.

11. Belastingen

Aanpassingen van de tariëven worden middels een voorstel afzonderlijk aan de raad voorgelegd. De geraamde belastingopbrengsten nemen toe met onderstaande percentages.

Soort belasting	Verhoging 2024
Onroerende zaakbelasting	28%
Forensenbelasting	28%
Toeristenbelasting	51%
Precariobelasting	28%
Reclamebelasting	28%

12. Leges en heffingen

Aanpassingen van de tariëven worden middels een voorstel afzonderlijk aan de raad voorgelegd.

Soort leges en heffingen	Verhoging 2024
Rioolheffing	4,5%
Afvalstoffenheffing	2%
Leges producten burgerzaken (pbbp)	3%
Marktgeden (pbbp)	3%
Inschrijfgelden kermis (pbbp)	3%
Leges principeverzoeken (pbbp)	3%
Leges omgevingsvergunningen (pbbp)	3%
Overige leges (pbbp)	3%

13. Algemene uitkering uit het gemeentefonds

- In de primitieve ramingen van de begroting 2024 en het meerjarenperspectief 2025 t/m 2027 is rekening gehouden met de cijfers uit de meicirculaire gemeentefonds 2023.
- Ter compensatie van de inflatie, wordt voor de jaren 2025 tot en met 2027 een stelpost opgenomen aan de lastenkant van de begroting.

14. Reserves

Voor de algemene reserves en bestemmingsreserves gelden de regels zoals die zijn opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV), de nota reserves en voorzieningen en de Financiële verordening gemeente Baarle-Nassau 2017. Hiervan mag niet worden afgeweken.

15. Voorzieningen

Uit het oogpunt van rechtmatigheid en het BBV moeten alle bestedingen ten laste van voorzieningen zo nauwkeurig mogelijk worden geraamd. Hiervoor zijn bestedingsplannen ter onderbouwing noodzakelijk. In geval een bestedingsplan ontbreekt of een raming niet of moeilijk is te geven, moet tenminste een schatting worden gemaakt. In een later stadium kan dan alsnog worden gezorgd voor de noodzakelijke onderbouwing.

16. Onvoorzien

Voor onvoorzien uitgaven (incidenteel en structureel) wordt een stelpost opgenomen van € 27.700.

17. Overhead

De overhead wordt op een consistente wijze toegerekend aan de taakvelden. De verdeling is gebaseerd op het aantal uren dat in het verleden aan betreffende taakvelden is besteed.

Bijlagen

BBV Indicatoren

1		Formatie			
Eenheid	Fte per 1.000 inwoners				
Bron	Eigen gegevens				
Realisatie	Realisatie	Realisatie	Realisatie	Begroot	Begroot
2019	2020	2021	2022	2023	2024
0,29	0,28	0,29	0,29	0,30	0,29
Beoogde maatschappelijke effecten:					
Er is in deze geen maatschappelijk effect beoogd.					
Wat wordt bedoeld met deze indicator:					
Het gaat hier om de toegestane formatie in fte van het ambtelijk apparaat op peildatum 1 januari. Uitgangspunt is het vastgestelde formatieplan. Vanwege de ABG-samenwerking betreft het hier uitsluitend de functies van de gemeentesecretaris, de griffier en ondersteuning van de griffier (o.b.v. 7.075 inwoners per 01-01-2023).					

2		Bezetting			
Eenheid	Fte per 1.000 inwoners				
Bron	Eigen gegevens				
Realisatie	Realisatie	Realisatie	Realisatie	Begroot	Begroot
2019	2020	2021	2022	2023	2024
0,19	0,24	0,29	0,29	0,30	0,29
Beoogde maatschappelijke effecten:					
Er is in deze geen maatschappelijk effect beoogd.					
Wat wordt bedoeld met deze indicator:					
Het gaat hier om het werkelijk aantal fte dat werkzaam is, inclusief eventuele boventallige medewerkers. Vanwege de ABG-samenwerking betreft het hier uitsluitend de functies van gemeentesecretaris, griffier en ondersteuning griffier (o.b.v. 7.075 inwoners per 01-01-2023).					

3		Apparaatskosten			
Eenheid	Kosten per inwoner				
Bron	Eigen begroting				
Realisatie	Realisatie	Realisatie	Realisatie	Begroot	Begroot
2019	2020	2021	2022	2023	2024
889,80	934,33	1.025,44	1.074,93	1.118,12	1.306,33
Beoogde maatschappelijke effecten:					
Er is in deze geen maatschappelijk effect beoogd.					
Wat wordt bedoeld met deze indicator:					
Apparaatskosten (ofwel organisatiekosten) zijn de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (salarissen), organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten e.d. voor de uitvoering van de organisatorische zaken.					
4		Externe inhuur			
Eenheid	Kosten % van tot. loonsom (BLN) + tot. kost inhuur externen (BLN).				
Bron	Begroting ABG				
Realisatie	Realisatie	Realisatie	Realisatie	Begroot	Begroot
2019	2020	2021	2022	2023	2024
niet beschikbaar	niet beschikbaar	niet beschikbaar	niet beschikbaar	0	0
Beoogde maatschappelijke effecten:					
Er is in deze geen maatschappelijk effect beoogd.					
Wat wordt bedoeld met deze indicator:					
Onder externe inhuur wordt verstaan: het uitvoeren van werkzaamheden in opdracht van een bij de organisatie in dienst zijnde opdrachtgever, door een private organisatie met winstoogmerk, door middel van het tegen betaling inzetten van personele capaciteit en deskundigheid, zonder dat daar een arbeidsovereenkomst of aanstelling tussen organisatie en de daarbij ingezette personen aan ten grondslag ligt.					
5		Overhead			
Eenheid	% van de totale lasten				
Bron	Eigen begroting				
Realisatie	Realisatie	Realisatie	Realisatie	Begroot	Begroot
2019	2020	2021	2022	2023	2024
15,07	12,87	14,45	15,60	16,49	17,51
Beoogde maatschappelijke effecten:					
Er is in deze geen maatschappelijk effect beoogd.					
Wat wordt bedoeld met deze indicator:					
Onder overheadkosten vallen alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.					

Indicator	eenheid	periode	gebied / dimensie	waarde	bron	omschrijving
Verwijzingen Halt	per 1.000 jongeren	2018	Baarle-Nassau	15	Stichting Halt	Het aantal verwijzingen Halt per 1.000 inwoners van 12 t/m 17 jaar. Jongeren van 12 t/m 17 jaar die een licht strafbaar vergrijp plegen, worden door de politie of leerplichtambtenaren naar Bureau Halt verwezen voor een passende Halt-straf. Zij krijgen leeropdrachten en er volgen gesprekken met de jongere en de ouders. Op deze manier kunnen jongeren rechtzetten wat zij fout hebben gedaan, zonder dat zij in aanraking komen met het Openbaar Ministerie.
Verwijzingen Halt	per 1.000 jongeren	2018	Nederland	Geen data	Stichting Halt	
Verwijzingen Halt	per 1.000 jongeren	2019	Baarle-Nassau	7	Stichting Halt	
Verwijzingen Halt	per 1.000 jongeren	2019	Nederland	Geen data	Stichting Halt	
Verwijzingen Halt	per 1.000 jongeren	2020	Baarle-Nassau	2	Stichting Halt	
Verwijzingen Halt	per 1.000 jongeren	2020	Nederland	Geen data	Stichting Halt	
Verwijzingen Halt	per 1.000 jongeren	2021	Baarle-Nassau	7	Stichting Halt	
Verwijzingen Halt	per 1.000 jongeren	2021	Nederland	Geen data	Stichting Halt	
Verwijzingen Halt	per 1.000 jongeren	2022	Baarle-Nassau	7	Stichting Halt	
Verwijzingen Halt	per 1.000 jongeren	2022	Nederland	Geen data	Stichting Halt	
Niet-sporters	%	2020	Baarle-Nassau	54,8	Gezondheidsmonitor volwassenen (en ouderen), GGD'en, CBS en RIVM	Het percentage niet-wekelijkse sporters t.o.v. de bevolking van 19 jaar en ouder. Bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet.
Niet-sporters	%	2020	Nederland	Geen data	Gezondheidsmonitor volwassenen (en ouderen), GGD'en, CBS en RIVM	
Misdrijven - Gewelddismisdrijven	per 1.000 inwoners	2022	Baarle-Nassau	4,3	CBS - Geregistreerde criminaliteit	Het aantal gewelddismisdrijven. Voorbeelden van gewelddismisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).
Misdrijven - Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	per 1.000 inwoners	2022	Baarle-Nassau	4,3	CBS - Geregistreerde criminaliteit	Hieronder vallen brandstichting, alle vormen van vernieling en misdrijven tegen de openbare orde en het openbaar gezag. Voorbeelden van misdrijven tegen de openbare orde en tegen het openbaar gezag zijn opruiing, huis-, computer- en lokaalvredebreuk, deelneming aan een criminele of terroristische organisatie, openlijke geweldpleging, godslastering, discriminatie en het doen van een valse aangifte. Omdat het delict mensenhandel vaak onder dezelfde feitscode geregistreerd wordt als het delict mensenmokkel worden deze twee delicten samengeteld en weergegeven bij de gewelds- en seksuele misdrijven.
Misdrijven - Diefstallen uit woning	per 1.000 inwoners	2022	Baarle-Nassau	0,7	CBS - Geregistreerde diefstallen	
Misdrijven - Winkeldiefstallen	per 1.000 inwoners	2022	Baarle-Nassau	0,7	CBS - Geregistreerde diefstallen	
Omvang huishoudelijk restafval	kg per inwoner	2020	Baarle-Nassau	151	CBS - Huishoudelijk afval	Niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval.
Omvang huishoudelijk restafval	kg per inwoner	2020	Nederland	Geen data	CBS - Huishoudelijk afval	
Percentage bekende hernieuwbare elektriciteit	%	2021	Baarle-Nassau	14,6	berekening	
Percentage bekende hernieuwbare elektriciteit	%	2021	Nederland	Geen data	berekening	
Funciemenging	%	2022	Baarle-Nassau	52,8	CBS BAG/LISA - bewerking ABF Research	De funciemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.
Funciemenging	%	2022	Nederland	Geen data	CBS BAG/LISA - bewerking ABF Research	
Vestigingen (van bedrijven)	per 1.000 inw.15 t/m 64jr	2022	Baarle-Nassau	251,5	LISA	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar.
Vestigingen (van bedrijven)	per 1.000 inw.15 t/m 64jr	2022	Nederland	Geen data	LISA	
Gemiddelde WOZ-waarde	x €1.000	2019	Baarle-Nassau	298	CBS - Waarde onroerende zaken	De WOZ-waarde van alle woningen. Alle verblijfsobjecten in de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) met minimaal een woonfunctie en eventueel een of meer andere gebruiksfuncties worden als woning aangemerkt
Gemiddelde WOZ-waarde	x €1.000	2019	Nederland	Geen data	CBS - Waarde onroerende zaken	
Gemiddelde WOZ-waarde	x €1.000	2020	Baarle-Nassau	316	CBS - Waarde onroerende zaken	
Gemiddelde WOZ-waarde	x €1.000	2020	Nederland	Geen data	CBS - Waarde onroerende zaken	
Gemiddelde WOZ-waarde	x €1.000	2021	Baarle-Nassau	337	CBS - Waarde onroerende zaken	
Gemiddelde WOZ-waarde	x €1.000	2021	Nederland	Geen data	CBS - Waarde onroerende zaken	
Gemiddelde WOZ-waarde	x €1.000	2022	Baarle-Nassau	361	CBS - Waarde onroerende zaken	
Gemiddelde WOZ-waarde	x €1.000	2022	Nederland	Geen data	CBS - Waarde onroerende zaken	
Gemiddelde WOZ-waarde	x €1.000	2023	Baarle-Nassau	380	CBS - Waarde onroerende zaken	
Gemiddelde WOZ-waarde	x €1.000	2023	Nederland	Geen data	CBS - Waarde onroerende zaken	

Indicator	eenheid	periode	gebied / dimensie	waarde	bron	omschrijving
Absoluut verzuim	per 1.000 leerlingen	2022	Baarle-Nassau	7,1	DUO/Ingrado	Het aantal leer- of kwalificatieplichtige jongeren dat absoluut verzuimer is (geweest) gedurende het schooljaar: de jongere is niet ingeschreven bij een onderwijsinstelling en beschikt niet over een vrijstelling. De periodeaanduiding '2022' staat voor schooljaar '2021/2022'.
Absoluut verzuim	per 1.000 leerlingen	2022	Nederland	Geen data	DUO/Ingrado	
Nieuw gebouwde woningen	per 1.000 woningen	2022	Baarle-Nassau	3,4	Basisregistraties adressen en gebouwen - bewerking ABF Research	Nieuw gebouwde woningen, exclusief overige toevoegingen, zoals transformaties.
Nieuw gebouwde woningen	per 1.000 woningen	2022	Nederland	Geen data	Basisregistraties adressen en gebouwen - bewerking ABF Research	
Relatief verzuim	per 1.000 leerlingen	2022	Baarle-Nassau	15	DUO/Ingrado	Het aantal leer- of kwalificatieplichtige leerlingen (per 1.000 leerlingen) waarbij sprake is van meer dan 16 uur ongeoorloofd verzuim gedurende 4 opeenvolgende lesweken. De periodeaanduiding '2022' staat voor schooljaar '2021/2022'.
Relatief verzuim	per 1.000 leerlingen	2022	Nederland	Geen data	DUO/Ingrado	
Demografische druk	%	2023	Baarle-Nassau	84,4	CBS Bevolkingsstatistiek	Het aantal personen van 0 tot 20 jaar én 65 jaar of ouder per honderd personen van 20 tot 65 jaar.
Demografische druk	%	2023	Nederland	Geen data	CBS Bevolkingsstatistiek	
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	%	2021	Baarle-Nassau	1,2	DUO/Ingrado	Vsv'ers zijn jongeren van 12 tot 23 jaar die zonder startkwalificatie het onderwijs verlaten. Een startkwalificatie is een havo of vwo diploma of minimaal een mbo-2 diploma. Het vsv-percentage staat voor het aantal vsv'ers als percentage van het aantal onderwijsdeelnemers die aan het begin van het schooljaar ingeschreven staan. De periodeaanduiding '2021' staat voor schooljaar '2020/2021'.
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	%	2021	Nederland	Geen data	DUO/Ingrado	
Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden	€	2023	Baarle-Nassau	663	COELO - Atlas lokale lasten	Som van de gemiddeld betaalde ozb op basis van de gemiddelde woz-waarde van woningen in de gemeente + reinigingsheffing + rioolheffing minus eventuele heffingskorting.
Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden	€	2023	Nederland	Geen data	COELO - Atlas lokale lasten	
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	€	2023	Baarle-Nassau	814	COELO - Atlas lokale lasten	Som van de gemiddeld betaalde ozb op basis van de gemiddelde woz-waarde van woningen in de gemeente + reinigingsheffing + rioolheffing minus eventuele heffingskorting.
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	€	2023	Nederland	Geen data	COELO - Atlas lokale lasten	
Banen	per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	2022	Baarle-Nassau	805,7	CBS Bevolkingsstatistiek / LISA - bewerking ABF Research	Onder een baan wordt een vervulde positie verstaan. Dit betreffen zowel fulltimers, parttimers als uitzendkrachten. De indicator betreft het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 64 jaar.
Banen	per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	2022	Nederland	Geen data	CBS Bevolkingsstatistiek / LISA - bewerking ABF Research	
Jongeren met een delict voor de rechter	%	2015	Baarle-Nassau	1	CBS - Jeugdmonitor	Het percentage jongeren (12 t/m 21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.
Jongeren met een delict voor de rechter	%	2015	Nederland	Geen data	CBS - Jeugdmonitor	
Achterstand onder jeugd - Kinderen in uitkeringsgezin	%	2021	Baarle-Nassau	3	CBS - Jeugdmonitor	Percentage kinderen tot 18 jaar die in een gezin leven dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen. Bijstandshuishouden is een huishouden waarvan minimaal één lid een bijstandsuitkering ontvangt. Onder bijstand wordt hier uitkeringen aan huishoudens op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, tot 2015) en de Participatiewet (vanaf 2015) en het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (Bbz) verstaan. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.
Achterstand onder jeugd - Werkloze jongeren	%	2021	Baarle-Nassau	x	CBS - Jeugdmonitor	Personen van 16 t/m 22 jaar die als werkzoekende staan ingeschreven bij het UWV WERKbedrijf en tegelijkertijd geen baan hebben als werknemer volgens de Polisadministratie. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker
Netto arbeidsparticipatie	%	2022	Baarle-Nassau	69,1	CBS - Arbeidsdeelname (gemeente)	Het aandeel van de werkzame beroepsbevolking in de bevolking (beroeps- en niet-beroepsbevolking). Deze definitie heeft betrekking op personen die in Nederland wonen (exclusief de institutionele bevolking).
Netto arbeidsparticipatie	%	2022	Nederland	Geen data	CBS - Arbeidsdeelname (gemeente)	
Personen met een bijstandsuitkering	per 10.000 inwoners	2021	Baarle-Nassau	252,5	CBS - Re-integratie	Het aantal personen met een uitkering op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, t/m 2014) en de Participatiewet (vanaf 2015). De uitkeringen (leefgeld) aan personen in een instelling, de elders verzorgden, zijn niet inbegrepen. Ook de uitkeringen aan dak- en thuislozen zijn niet inbegrepen.
Personen met een bijstandsuitkering	per 10.000 inwoners	2021	Nederland	Geen data	CBS - Re-integratie	
Lopende re-integratievoorzieningen	per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	2022	Baarle-Nassau	268,6	CBS - Re-integratie	Het aantal re-integratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.
Lopende re-integratievoorzieningen	per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	2022	Nederland	Geen data	CBS - Re-integratie	

Indicator	eenheid	periode	gebied / dimensie	waarde	bron	omschrijving
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2022	Baarle-Nassau	12,9	CBS - Indicatoren jeugdzorg in natura	in percentage van alle jongeren tot 18 jaar, per 1 januari Hulp en zorg zoals deze bedoeld en beschreven is in de Jeugdwet (2014), en in natura door de zorgaanbieder is geleverd. PGB gefinancierde hulp en zorg valt hier dus buiten. Het betreft hulp en zorg aan jongeren en hun ouders bij psychische, psychosociale en/of gedragsproblemen, een verstandelijke beperking van de jongere, of opvoedingsproblemen van de ouders. Zorg in Natura wordt direct vergoed aan de zorgverlener zonder tussenkomst van de zorggebruiker. In het kader van de jeugdzorg betekent dit dat de hulp rechtstreeks door de gemeente wordt vergoed. Persoonsgebonden budget (PGB) is een geldbedrag waarmee de zorggebruiker zelf zorg, begeleiding, hulp, hulpmiddelen of voorzieningen in kan kopen. Deze wordt verstrekt via de Sociale verzekeringsbank (SVB) maar is ook afkomstig van de gemeente.
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2022	Nederland	Geen data	CBS - Indicatoren jeugdzorg in natura	
Jongeren met jeugdbescherming	%	2022	Baarle-Nassau	0,7	CBS - Indicatoren jeugdzorg in natura	in percentage van alle jongeren tot 18 jaar, per 1 januari Jeugdbescherming is een maatregel die de rechter dwingend oplegt. Dat gebeurt als een gezonde en veilige ontwikkeling van een kind of jeugdige wordt bedreigd en vrijwillige hulp niet of niet voldoende helpt. Een kind of jongere wordt dan 'onder toezicht gesteld' of 'onder voogdij geplaatst'.
Jongeren met jeugdbescherming	%	2022	Nederland	Geen data	CBS - Indicatoren jeugdzorg in natura	
Jongeren met jeugdreclassering	%		Baarle-Nassau	Geen data	CBS - Indicatoren jeugdzorg in natura	in percentage van alle jongeren in de leeftijd van 12 tot 23 jaar, per 1 januari Jeugdreclassering is een combinatie van begeleiding en controle voor jongeren vanaf 12 jaar, die voor hun 18e verjaardag met de politie of leerplechtambtenaar in aanraking zijn geweest en een proces-verbaal hebben gekregen. Indien de persoonlijkheid van de dader of de omstandigheden waaronder de overtredding of het misdrijf is begaan daartoe aanleiding geven, bijvoorbeeld bij jongvolwassenen met een verstandelijke beperking, kan het jeugdstrafrecht eveneens worden toegepast op jongvolwassenen in de leeftijd 18 tot en met 22 jaar. De jongere krijgt op maat gesneden begeleiding van een jeugdreclasseringswerker om te voorkomen dat hij of zij opnieuw de fout ingaat. Jeugdreclassering kan worden opgelegd door de kinderrechter of de officier van Justitie. Jeugdreclassering kan ook op initiatief van de Raad voor de Kinderbescherming in het vrijwillige kader worden opgestart.
Jongeren met jeugdreclassering	%		Nederland	Geen data	CBS - Indicatoren jeugdzorg in natura	
Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	per 10.000 inwoners	2022	Baarle-Nassau	750	CBS - Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein Wmo	Aantal per 10.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo-gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 327 deelnemende gemeen
Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	per 10.000 inwoners	2022	Nederland	Geen data	CBS - Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein Wmo	

Lijst van gebruikte afkortingen

ABG	Gemeenten Alphen-Chaam, Baarle-Nassau en Gilze en Rijen
ABP	Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds
AED	Automatische externe defibrillator
ANPR	Automatic Number Plate Recognition
ATEA	Activering Training En Arbeidsbemiddeling
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
AZC	Asielzoekerscentrum
BADO	Commissie Bedrijfsvoering en Auditing Decentrale Overheden
BAG	Basisregistratie Gebouwen
BBP	Bruto Binnenlands Product
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten
BBZ	BijstandsBesluit Zelfstandigen
BCF	BTW-Compensatiefonds
BENEGO	Belgisch Nederlands Grensoverleg
BENELUX	België, Nederland, Luxemburg
BGTS	Benelux Groepering voor Territoriale Samenwerking
Bibob	Bevordering Integriteitsbeoordelingen door het Openbaar Bestuur
BLN	Baarle-Nassau
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BOA	Buitengewoon OpsporingsAmbtenaar
BOV	Beleidsplan Openbare Verlichting
BP	Bestemmingsplan
BRO	Besluit Ruimtelijke Ordening
BRP	BasisRioleringsPlan
BRP	Basis Registratie Personen
BRZO	Besluit Risico Zware Ongevallen
BSW	Bredase Sociale Werkplaats
BTW	Bruto Toegevoegde Waarde
BUIG	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten
BV	Besloten Vennootschap
BW	Begrotingswijziging
BZK	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
CAO	Collectieve ArbeidsOvereenkomst
CBS	Centraal Bureau Statistiek
CCB	Cultureel Centrum Baarle
CCV	Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden
COVID-19	Coronavirus disease 2019
CPO	Collectief Particulier Opdrachtgeverschap
CROW	Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek
DIV	Documentaire Informatie Voorziening
DPRA	Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie
DSO	Digitaal Stelsel Omgevingswet
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
EHBO	Eerste Hulp Bij Ongelukken
EMU	Economische en Monetaire Unie
EV	Eigen Vermogen

EVZ	Ecologische VerbindingsZone
FIDO	Financiering Decentrale Overheden
FTE	FullTime-Equivalent
GFT	Groente, Fruit en Tuinafval
GGD	Gemeenschappelijke GezondheidsDienst
GGU	Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering
GGZ	Geestelijke GezondheidsZorg
GIP	GrensInformatiePunt
GMB	Gemeentelijk Mobiliteitsplan Baarle
GMK	Gemeenschappelijke MeldKamer
GMSD	Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein
GOB	Gemeenschappelijk Orgaan Baarle
GOL	Grensoverschrijdend Openbaar Lichaam
GR	Gemeenschappelijke Regeling
GR HvB	Gemeenschappelijke Regeling Hart van Brabant
GROS	GRensOverschrijdende Samenwerking
GRP	Gemeentelijk RioleringsPlan
HALT	Het ALternatief
HAS	Hogere Agrarische School
HBH	Hulp Bij het Huishouden
HNG	Hypotheekfonds Noord-Brabantse Gemeenten
HOF	Houdbare OverheidsFinanciën
HRM	Human Resource Management
HvB	Hart van Brabant
ICT	Informatie- en CommunicatieTechnologie
IKC	Integraal KindCentrum
ILB	Individueel LoopbaanBudget
IMW	Instituut Maatschappelijk Welzijn
IOAW	Inkomensvoorz. Oudere en gedeelt. Arbeidsongesch. Werkloze werknemers
IOAZ	Inkomensvoorz. Oudere en gedeelt. Arbeidsongesch. gewezen Zelfstandigen
IOK	Intercommunale Ontwikkelingsmaatschappij voor de Kempen
IP	InvesteringsPlan
IPV	InvesteringsProgramma Verkeer
KCC	Klant Contact Centrum
KCM	Klant Contact Monitor
KLPD	Korps Landelijke PolitieDiensten
LAP	Landelijk AfvalstoffenPlan
LEA	Lokale Educatieve Agenda
LED	Light Emitting Diode
LISA	Landelijk InformatieSysteem van Arbeidsplaatsen en Vestigingen
LOG	LandbouwOntwikkelingsGebieden
MBO-Raad	Brancheorganisatie van onderwijsinstellingen voor scholen in het Middelbaar Beroepsonderwijs
MFA	Multi-Functionele Accommodatie
MHFA	Mental Health First Aid
Min. V&J	Ministerie van Veiligheid en Justitie
MJR	Meerjarenraming
MKB	Midden en Klein Bedrijf
MVA	Materiële Vaste Activa
MWB	Midden- en West-Brabant
NASB	Nationaal Actieplan Sport en Bewegen
NBD	Nederlandse BewegwijzeringsDienst

NIEGG	Niet In Exploitatie Genomen Gronden
NPO	Nationaal Programma Onderwijs
NUP	Nationaal UitvoeringsProgramma
OAB	Onderwijsachterstandenbeleid
OCW	Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
OMWB	Omgevingsdienst Midden- en West Brabant
OV	Openbaar Vervoer
OZB	Onroerende Zaak Belasting
PBBP	Prijsindex Bruto Binnenlands Product
P&C	Planning en Control
PIOFACH	Personeel, Informatievoorziening, Organisatie, Financiën, Administratieve organisatie, Communicatie en Huisvesting
PMD	Plastic, Metalen verpakkingen en Drankenkartons
PO	Particulier Opdrachtgeverschap
P&O	Personeel en Organisatie
POH	Praktijkondersteuner huisarts
PRO	Praktijkonderwijs
PSZ	Peuterspeelzaal
PvE	Programma van Eisen
PRUP	Provinciaal Ruimtelijk UitvoeringsPlan
RBL	Regionaal Bureau Leerplicht
RCP	Regionaal CrisisPlan
RES	Regionale Energie Strategie
REWIN	Regionale ontwikkelingsmaatschappij voor West-Brabant
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
RO	Ruimtelijke Ordening
RWB	Regio West-Brabant
SGP	Stabiliteits- en GroeiPact
SLoK	Stimulering van Lokale Klimaatinitiatieven
SPUK	Specifieke Uitkering
StOB	Stichting Ondernemend Baarle
SOX	Lage druk natrium verlichting
SVU	SportVereniging Ulicoten
SZW	Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
TOZO	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers
Turap	Tussentijdse rapportage
ULC	Ulicoten
UWV	Uitvoeringsinstituut WerknemersVerzekeringen
Vab	Vrijkomende agrarische bebouwing
VANG	Van Afval Naar Grondstof
VCP	Verkeers-Circulatie Plan
VGRP	Verbreed Gemeentelijk RioleringsPlan
VHROSV	VolksHuisvesting Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VpB	Vennootschapsbelasting
VR	VeiligheidsRegio
VSO	Voortgezet Speciaal Onderwijs
VTH	Vergunning, Toezicht en Handhaving
VV	Vreemd Vermogen
VvE	Vereniging van Eigenaren
VVE	Voor- en Vroegschoolse Educatie
VVV	Vereniging voor Vreemdelingenverkeer (Recreatie en Toerisme)

WABO	Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht
WBO	West-Brabant Oost
WDO	Wet Digitale Overheid
Wet HOF	Wet Houdbare Overheidsfinanciën
WGS	Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening
WKR	WerkKostenRegeling
WMEBV	Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WNT	Wet Normering Topinkomens
WOO	Wet Open Overheid
WOZ	Waardering Onroerende Zaken
WRO	Wet Ruimtelijke Ordening
WSW	Wet Sociale Werkvoorziening
WWB	Wet Werk en Bijstand
ZLTO	Zuidelijke Land- en Tuinbouw Organisatie